

**CENSORFORMANDSKABET
FOR LÆRERUDDANNELSEN
ÅRSBERETNING 2013-2014**

Indholdsfortegnelse

Arbejdet i 2013 – 2014	7
Årets tema 1: Gruppeprøver	23
Årets tema 2: Målbeskrivelser, karaktergivning og vurderingsgrundlag	29
Almen didaktik	33
Billedkunst	41
Biologi	49
Dansk	59
Dansk som andetsprog	69
Engelsk	75
Fransk	87
Fysik/kemi	91
Geografi	95
Historie	101
Hjemkundskab / madkundskab	107
Idræt	115
Kristendomskundskab/religion	123
Lærerens grundfaglighed - Pædagogik og lærerfaglighed	131
Lærerens grundfaglighed - AD/KLM	135
Matematik	143
Materiel design / håndværk og design	153
Musik	159
Natur/teknik	169
Praktik	175
Psykologi	185
Pædagogik	191
Samfundsfag	199
Specialpædagogik	205
Tysk	213
Censorformænd for fagene	219

Arbejdet i 2013 – 2014

Hans Krab Koed og Henrik Marxen

Resume / indledning

Beretningen dækker perioden fra den 1. september 2013 til den 31. august 2014. Årsberetningen fra censorformandskabet er en af de vigtige opgaver, som censorformandskabet er forpligtet på. Årsberetningen samler op på de særlige forhold, der har haft betydning for læreruddannelsen i årets løb. Den er baseret på censorernes rapporter fra gennemførte prøver og eksaminer i uddannelsen, samt med fokus på de temaer, som ministeriet ønsker, vi skal undersøge, samt emner censorformandskabet løbende arbejder med.

De forskellige fags beretninger er bearbejdet af de respektive fags censorformænd. I censorformændenes årsberetninger er der opsamlet megen værdifuld viden om fagene i uddannelsen. Det anbefales, at der arbejdes med beretningerne i faglige udvalg, foreninger, ledelser eller i faggrupper på de enkelte uddannelsessteder. Ligeledes opfordres der til, at man går ind i de problemstillinger, der rejses, for at bidrage til at finde løsninger med det formål at løfte kvaliteten i uddannelsen og vilkårene for censorernes arbejde.

I de forskellige fags beretninger er der temaer, der går igen i flere fag. Nogle temaer er rejst flere gange i tidligere årsberetninger, og venter stadig på handling på professionshøjskolerne. Det kan også grundlæggende og indirekte være opfordringer til ændrede politiske rammer og vilkår for uddannelsen eller for prøver.

Det er endnu for tidligt at vurdere, hvordan LU 13 på sigt får betydning for læreruddannelsen. Der er trods mange prøver i maj-juni endnu for tidligt at konkludere noget. Gennemsnitskarakteren bevæger sig omkring 7,4 i både LU 07 og LU 13.

Næste år er det mere validt at sige noget om, hvilke konsekvenser den nye læreruddannelse, som er gældende fra august 2013, vil få for censorfor-

mandskabets arbejde, som jo har til opgave at arbejde for kvalitetssikring af uddannelsen under en til enhver tid gældende lov.

De vigtigste konklusioner

- Det er helt klart, at alle anbefalinger går på, at der skal gives særskilte karakterer ved sprog- og matematikprøver.
- Det bliver mere og mere presserende år for år, at administrationerne er belastet af uklare meldinger om deres opgaver, om pressede tidsfrister og måske også manglende viden om læreruddannelsen. Derfor giver det mening, at tale om administrativt kaos på nogle uddannelsessteder, set fra censurs side, og ikke mindst fra formandskabets side
- De få gruppeprøver, som har været afholdt, får næsten alle en positiv bedømmelse; men med den tilføjelse, hvis udbyttet skal være optimalt, så skal det trænes og indøves, hvordan gruppeprøver kan blive konstruktive og procesorienterede.
- Endelig kan vi som censorformænd berette om et enormt stigende antal henvendelser om, hvordan det er at være censor. Ikke mindst nye censorer har følt sig dårligt klædt på til arbejdet
- Der bør gøres en indsats for at interne (ansatte censorer på professionshøjskolerne) i højere grad melder sig som censorer.

Censorkorpsets sammensætning

Censorformandskabet består af 25 censorformænd for 27 fag i læreruddannelsen. Der er pt. 1.391 beskikkede censorer, herunder 159 censorer til det helt nye prøvefag Praktik samt inklusive forlængede beskikkelser for fag under LU 07, som udfases.

Censorkorpset er nybeskikket fra 1. feb. 2014 – 31. jan. 2018

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser gør opmærksom på, at mindst en tredjedel af censorerne i censorkorpset skal

være personer, der har deres hovedbeskæftigelse uden for de uddannelsesinstitutioner, der udbyder videregående uddannelser på et af de ansættelsesområder, uddannelsen sigter imod (aftagercensorer). Endvidere skal der ved hver ny beskikkelsesperiode udskiftes mindst en fjerdedel af censorerne i censorkorpset.

Vi fik 1.524 ansøgninger i alt, og ministeriet har beskikket 1.347 mod 1.225 i perioden 2010 – 2014.

Censorformandskabet skal påse, at det er sandsynligt, at vi ikke beskikker flere, end der er brug for. Endelig skal vi forsøge at fordele censuren, så der bliver en ligelig fordeling og tilsigte, at alle kommer ud mindst to gange i en 4-årig periode

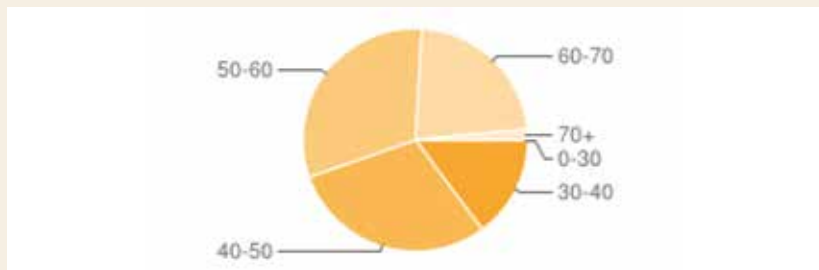
Statistik over beskikkede censorer

Dækker perioden 1. feb. 2014 til 31. aug. 2014

Beskikkede censorer: 1391

Interne censorer:726	(52,2 %)
Eksterne censorer:665	(47,8 %)
Kvinder737	(53,0 %)
Mænd654	(47,0 %)
Uden allokering745	(53,6 %)
Med mindst en allokering646	(46,4 %)

Aldersgruppe	Antal	%
0-30	4	0,3 %
30-40	204	14,7 %
40-50	410	29,5 %
50-60	433	31,1 %
60-70	314	22,6 %
70+	26	1,9 %
Total	1391	100,0 %

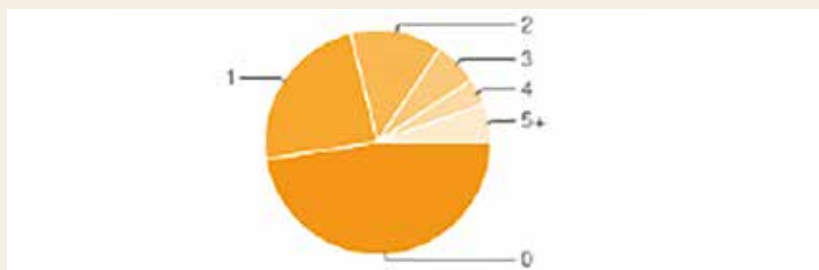
I øvrigt en klar bedre aldersfordeling blandt censorerne mod før i det gamle censorkorps, der er nu godt 40 % under 50 år mod før 34 %

Fordeling af interne censorer/aftagercensorer blandt allokerede censorer:

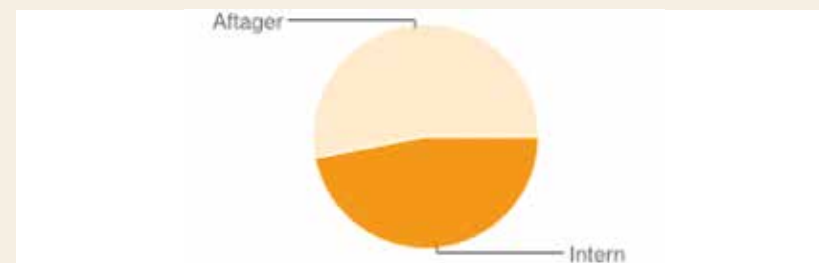
Dækker perioden 1. feb. 2014 til 31. aug. 2014

Gruppe	Antal	%
Intern	310	46,6 %
Aftager	355	53,4 %
Total	665	100,0 %

Rapporten tæller enkeltcensorer og kun en gang selv om de har været ude til flere prøver.

Allokeringer	Antal	%
0	595	47,2 %
1	289	22,9 %
2	170	13,5 %
3	82	6,5 %
4	51	4,0 %
5+	73	5,8 %
Total	1260	100,0 %

Tallene dækker det antal censorer, der er blevet tilbudt en prøve i perioden. Censorer, som har fået tilbudt prøver, men ikke er blevet allokere til en prøve, optræder under "Allokeringer 0".

Årets arbejde i censorformandskabet

Sædvanligvis fungerer allokeringen uproblematisk fra sekretariatet i Haderslev. Der er generel ros og tilfredshed i rapporterne fra censorerne til sekretariatet. I år har det dog været voldsomt mange ad hoc allokeringer, i alt 121. Heraf lykkedes det at finde 28 beskikkede fra andre fag i censorkorpset. Sidste år var der 44, og det var endda en stigning i forhold til året før.

Det har givet stor arbejdsbyrde til de censorformænd, som har været involveret.

Det er uheldigt med de mange ad hoc allokeringer, når der samtidig stadig er en forholdsvis stor gruppe censorer, der ikke allokeres til eksaminer overhovedet. Hvilke faktorer, der ligger bag dette, kan der ikke siges noget definitivt om, så det kunne være interessant at undersøge selve allokeringsprocessen og specifikt 'allokeringstrafikken' på nettet omkring det tidspunkt, hvor eksaminerne 'lægges ud' af sekretariatet samt det forhold, at interne i stigende grad ikke har tid til censur.

Nogle af de udfordringer, der har været med allokering til prøverne, kan skyldes, at interne censorer ikke i tilstrækkelig grad har haft mulighed for at påtage sig censur. Det må anbefales institutionerne at sikre de interne censorer gode rammer for at deltage i censorarbejdet.

Indberetninger fra censorer af væsentlige problemer

Der har desværre i år været alt for mange problemer af administrativ karakter. Set i lyset af 1.675 allokeringer er det nok forståeligt, al den stund er arbejdet med både LU 07 + LU 13 i pressede administrationer, som har mere end nok at se til.

I et tilfælde modtog censor – trods rykker – intet materiale før umiddelbart inden eksamen, dvs. dagen før. Det er selvfølgelig ikke i orden, og det er blevet påtalt. I et andet tilfælde har der ikke været fremsendt det fornødne materiale til, at censor kunne forberede sig, nemlig de studieprodukter, som den studerende har trukket, og som studieordningen påpegede, at prøven skulle tage udgangspunkt i.

Det må derfor indskræpes, at eksamensadministrationerne på uddannelserne skal være omhyggelige med at fremsende det korrekte materiale og rettidigt.

Adviseringer

Der har været langt over 70 adviseringer i år mod ca. 10 stk. sidste år. Adviseringer får vi, når en censor beder om, at censorformanden kontaktes straks i forlængelse af en censorrapport. Det handler altid om kritisable for-

hold, enten vedrørende det administrative eller vedrørende kvaliteten i uddannelserne. De respektive fags censorformænd afgør, om der straks skal handles, eller om det kan bringes ind i den samlede beretning.

IT-besværligheder

Desværre har der i år trods fremragende samarbejde med sekretariatet været flere problemer med det statistiske materiale. Det skyldes dels, at der arbejdes med både LU 07 og LU 13, dels med gammelt og nyt censorkorps. Derfor dækker nogle af tallene kun perioden 1. feb. 2014 til 31. aug. 2014. Det har været svært at adskille og sammenholde resultaterne. Heldigvis fik vi hjælp af vore travle og altid opmærksomme medarbejdere på sekretariatet i Haderslev.

Høringer

Censorformandskabet har deltaget i flere høringer:

- Høring over ændring af bekendtgørelser som følge af ændringslov om studiefremdrift for de studerende på de videregående uddannelser
- Diverse LU 13-studieordninger på alle uddannelsessteder

Kontaktmøder og andre møder

- Fire ordinære kontaktmøder med LLN
- Et møde med LLN (formand alene)
- Fire formandsmøder i censorformandskabet.
- To møder med ministeriet.(formand alene)
- To sekretariatsmøder (formand alene)
- Et møde med sekretariatsleders (formand og næstformand)
- Et stort censormøder i Odense; i alt 1.300 blev inviteret, men kun ca. 370 censorer deltog

Samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og censorformandskabet

Det har været et meget fint konstruktivt samarbejde med LLN's forkvinde Elsebeth Jensen.

Men der er som nævnt mange problemer med det administrative i forbindelse med prøveafholdelser rundt omkring.

Grundlaget for eksamen

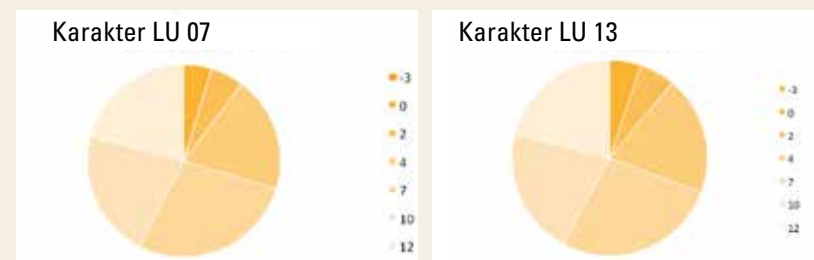
Antal eksamensbegivenheder / eksaminander	24.186
Allokeringer	1.675
Censordage	3.195
Antal prøver	1.668
Antal karakterindberetninger	1.644
Mangler24

Antal prøver:	1.668
Antal censorrapporter: (84,3 %)	1.633
Mangler11

Meget fint resultat i år, sidste år var en af de vigtigste konklusioner, at vi manglede omkring 600 rapporter og karakterindberetninger. En stor ros til censorsekretariatet i Haderslev samt censorer og studieadministration.

Karakter LU 07	-3	00	02	4	7	10	12	Gnm-snit	I alt
Antal	0	15	18	62s	89	69	67	5,9	320

Karakter LU 13	-3	00	02	4	7	10	12	Gnm-snit	I alt
Antal	0	14	16	53	73	57	57	7,4	270

Karaktergennemsnit 6,67, faldet fra 7,14. Man kan se det skyldes det lave snit på 5,89 i LU 07

Bacheloreksamen

Antal prøver 2.404. Antal censorrapporter 2.404.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gnm-snit	I alt
Fordeling i %	0,1 %	4,4 %	8,2 %	17,4 %	25,5 %	22,3 %	21,8 %	7,5	2404

Karaktergennemsnit 7,50

3.1 Fagligt niveau

Kort beskrivelse af censorkorpsets vurdering af det faglige niveau (tilfredsstillende, utilfredsstillende eller inspirerende) på fagområderne og uddannelserne (jf. § 26).

I forhold til målbeskrivelserne

Biologi peger på et generelt problem med manglende praksis og sammenpresningen af tre moduler på ét år:

”Et undervisningsfag som biologi afviklet over tre moduler på kun et år giver ikke tilstrækkelig mulighed for fordybelse i faget, hvilket jeg også synes kom til udtryk i mange af de studerendes præstationer til eksamen. De bar præg af en til tider for snæver tilgang til temaerne, hvor bredden og perspektivering ikke fyldte nok. Ligeledes virkede det til, at der også manglede tid (rammer) til fordybelse inden for det praktisk eksperimenterende område - specielt de feltbiologiske elementer fyldte meget lidt”.

I forhold til behovene på arbejdsmarkedet

Ingen kommentarer i år.

Udvalgte fagområder

Kort beskrivelse af særlig udvikling eller udfordringer på fagområder som censorerne har bemærket.

Det performative

Flere censorer gør opmærksom på, at det er et område, der er stor uklarhed om, hvordan det virker, og hvordan det skal bruges. Tiden til prøverne er alt for kort, så det performative fører let til, at al tiden bruges til det praktiske frem for det mere fagligt og teoretiske.

Biologi

Biologi gør opmærksom på, at det er et problem: *”at de studerende helt kan undgå at demonstrere kompetencer og viden indenfor det feltbiologiske område. De studerende fravælger i stor stil emner om natur, mens teoretiske emner som evolution, genetik og krop og sundhed er populære emner Det giver meget dårlige muligheder for, at folkeskolens elever får et blot rimeligt kendskab til den danske natur, når end ikke biologilæreren kan sætte navn på de mest almindelige organismer”.*

Det anbefales fra flere censorer, at praktisk/eksperimenterende arbejde og primært materiale skal være en obligatorisk del af prøvesituationen på alle læreruddannelsessteder.

Det anbefales

- at der overvejes uddannelsespolitiske tiltag med henblik på at sikre, at forløb med tre moduler på ét år får tid og rum til både progression samt praktiske øvelser

Om bacheloreksamen

En censor udtrykker bekymring over fagenes fremtidige rolle i bachelorprojektet og ser en tilbøjelighed til at opgaveindholdet glider over i almene kulturalytiske betragtninger.

Det skriftlige

Det er et problem, at der i sprogfag og matematik gives én samlet karakter for det mundtlige og det skriftlige

En censor formulerer det således: *”Men hvad skal den studerende have i samlet karakter, når den skriftlige bedømmelse f.eks. er 02 eller 4, og den mundtlige bedømmelse er 10 eller 12”.*

Dette er den nye eksamensforms største problem.

- Der bør gives særskilt karakter for den mundtlige og den skriftlige eksamen og særskilt vurdering ud fra centralt stillede vurderingskriterier.
- Der bør udarbejdes en centralt stillet professionshøjskoleopgave til den skriftlige eksamen med tydelige (og ensartede) vurderingskriterier

Centralt stillet skriftlig opgave

Citat: *“Vanvittigt at der ikke er centralt stillet skriftlig opgave. Der bliver mulighed for meget slinger. Ikke samme fordele som den centrale f.eks. med teknologiske muligheder. Tilbøjelighed til at den skriftlige besvarelse tyn-der ud ved de sidste spørgsmål, f.eks. der hvor de gode/mindre gode skilles ud. Nogen bliver kvalt i stoffet. Med den lokalt forankrede skriftlige delprøve er der en vis risiko for, at udgangspunktet for at evaluere de studeren- des danskfaglige kompetencer bliver alt for uensartet (og ulige). Jeg vur- derer derfor, at det er mest hensigtsmæssigt med en centralt stillet prøve. Holder man alligevel fast i en lokalt stillet delprøve, kan man overveje at på- føre kompetencemålene som vurderingskriterier i forbindelse med opgave- formuleringen”.*

Plagiat

Nogle censorer gør opmærksom på problemet med plagiat. Både Anne Knudsen og Gunnar Kasper Hansen skriver i Weekendavisen henholdsvis 20. og 25. juni 2014 netop om problemer med kvalitetssikring af læreruddan- nelsen. Desværre skriver de begge om den gamle uddannelse fra 2007. Mi- nisteriet og læreruddannelsens ledernetværk LNN (før i tiden rektorerne) har i 2013 i samarbejde med censorformandskabet rettet op på de fejl og mangler, der påpeges.

I LU 13 læses opgaverne, og de tæller med som grundlag for en samlet ka- rakter.

3.2 Prøveformerne

Flere censorer mener, det ofte er uklart for studerende, hvad målet er, og hvordan det prioriteres ved eksamen. De karakteriserer det som utilfreds- stillende, at det ofte er uklart, hvordan undervisningsforløb skal indgå i prø- ven. En meget markant og desværre gennemgående utilfredshed handler om de prøver, hvor det ikke klart fremgår af studieordningerne, at de stude- rende skal inddrage et undervisningsforløb i deres prøveoplæg. Censorer- ne oplever her bekymrende lav målopfyldelse i prøvesituationen og for de studerende stor usikkerhed i forhold til fagenes afgrænsning til psykologi og pædagogik. I særlig grad kan lodtrækningselementet - som nogle institutio- ner har fastholdt i almen didaktik - resultere i prøvesituationer, der umiddel- bart lægger op til en pædagogikprøve og ikke indfanger bredden i fagene.

To eksaminatorer ved bacheloreksamen

Dette er en gentagelse fra sidste år.

Der bør være to eksaminatorer ved bacheloreksamen. Netop samspillet mellem den fagfaglige del og den pædagogiske del er central i bachelor- opgaven. Og censorerne oplever stor forskel på forløbet af prøven afhæn- gig af, om det er en eksaminator fra de pædagogiske fag eller en eksami- nator fra linjefaget. Det kan give et for forskelligartet og uhensigtsmæssigt bedømmelsesgrundlag.

En censor skriver: *“Det er derfor særdeles kritisabelt, at læreruddannelsen UCL har valgt at skære antallet af eksaminatorer ved BA-projektet ned til en. Jeg anbefaler, at det påtales med henblik på dels at garantere de studeren- de en tilstrækkeligt faglig vurdering vedrørende BA-eksamen, dels i forhold til eksamensinstitutionens troværdighed i almindelighed”.*

Elektroniske prøveoplæg frarådes

Der er stadig mange som kritiserer, at de studerendes opgaver sendes elek- tronisk. Denne fremgangsmåde vurderes som stærkt kritisabel. Enten må censor bruge uhensigtsmæssig megen tid på administrative anliggender og

evt. for egen regning printe opgaverne ud, eller også må censor acceptere det faktum, at alle i prøvesituationen kigger på en skærm og scroller frem og tilbage, hvorved koncentrationen og mulighed for reel dialog svækkes. Rent teknisk peger censorerne på situationer, hvor oplæggene er sendt i et forkert format, filer fremsendt uden navn på flere af de studerende og modeller i oplægget, som 'flytter sig' eller forsvinder i den tilsendte udgave.

§ 18 vedr.: særlige prøvevilkår til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse

Spørgsmålet, der rejses af censorerne, er, i hvilke tilfælde uddannelsesstedet kan/skal dispensere ved skader, graviditet m.m., hvis der foreligger en lægeerklæring og lade den studerende gå op til eksamen på særlige vilkår. Censorerne opfordrer til, at problematikken bliver taget op i censornæstformandskabet og undersøgt i Uddannelsesministeriet.

3.3 Informationer fra uddannelsesinstitutionerne

Der har været flere censorer, som har påpeget, at vilkårene og honoreringen af arbejdet ikke har været oplyst på forhånd og/eller har været utilfredsstillende. Der har også været flere tilfælde, hvor informationer og opgaver, der skulle læses, er blevet sendt meget sent ud, og nogle censorer har måttet rykke aftagerinstitutionen for at få disse tilsendt. I et enkelt tilfælde kom informationsmaterialet først en uge efter prøven.

Alle disse uacceptable forhold har medvirket til, at det har været vanskeligere at finde censorer, der ville påtage sig censoropgaver

Det anbefales, at man får harmoniseret og synkroniseret aflønningsaftalerne, så man ikke som censor risikerer at skulle i dialog herom.

3.4 Overensstemmelse med mål og øvrige krav fra bekendtgørelser og studieordninger

Helt ok.

3.5 Ensartet og retfærdig behandling

Der stor variation i tilrettelæggelsen af AD/KLM.

Den nye struktur i LU 13 betyder, at der er mærkbare forskelle på det grundlag, de studerende har for at gå til prøve i AD/KLM. Der er tale om en ganske stor variation i omfang spændende fra 10 til 20 ECTS.

Det bør derfor overvejes, om de markante forskelle mellem rammerne for AD/KLM giver så forskellige grundlag for kompetencemålsprøven i KLM, at de studerende ikke har lige vilkår.

Klager og ankesager

Der har været seks ankesager mod én sidste år. To er afsluttet, en fik medhold i kristendomskundskab/religion. Klagen gik især på forståelsen og uoverensstemmelse af fagets formål i folkeskolen.

Evaluering af skabelonen

Tilfredshed.

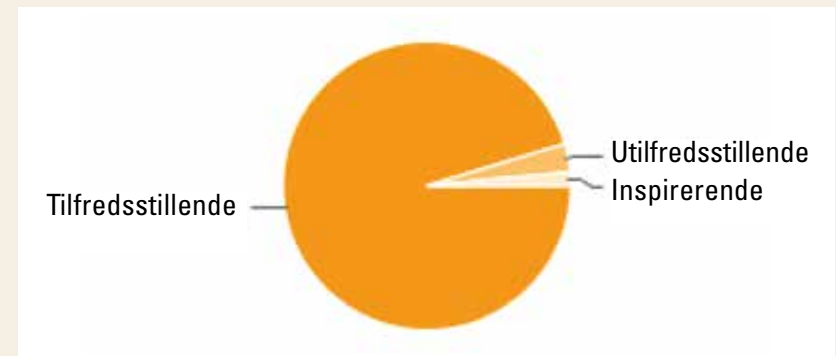
Årets tema 1: Gruppeprøver

Fie Høyrup og Benedikte Vilslev Petersen

Censorerne er i perioden september 2013 til august 2014 blevet bedt om at vurdere følgende forhold i tilknytning til gruppeprøver:

Er gruppeprøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, og hvordan fungerer gruppeeksamen?

Hovedparten af censorerne, der har kommenteret dette tema, finder, at gruppeprøver fungerer tilfredsstillende og at de fastsatte regler overholdes:

Det er for opsamlingen væsentligt, at en stor del af censorerne ikke har forholdt sig til spørgsmålet om gruppeprøver. Sandsynligvis fordi gruppeprøver langt fra har fundet sted ved alle prøver. Det har i år ikke været muligt at få et statistisk billede af, hvor mange af eksamensperiodens prøver, der reelt har været gruppeprøver. Men ved gennemlæsning af de enkelte censorformænds beretninger fremgår det, at der ikke har været tale om overvældende mange. De allerfleste studerende har valgt at gå til individuel prøve. Det ser ud til, at en del eksaminander udarbejder fælles skriftlige prøveoplæg, men kun få vælger at gå til den mundtlige prøve som gruppe.

Tilsyneladende er reglerne for gruppeprøver overholdt de steder, hvor gruppeprøver har fundet sted. Dog bemærkes det af en enkelt censor i en bachelorprøve, at gruppeprøven ikke er beskrevet i den lokale studieordning, hvilket censor finder problematisk.

Censorerne er mest optagede af funktionaliteten ved gruppeprøver. Nedenfor følger en opsamling af, hvilke forhold der kommenteres, og hvordan de vurderes.

Gruppeprøver giver 'god mening'

- Prøven fremstår mere eksemplarisk: *"Hvis viden ikke er noget der er; men skabes i samspillet, og de studerende anvender denne læringsopfattelse såvel i eget undervisningsforløb som i deres praktik, så bør eksamen også indeholde dette element"*.
- Flere peger på, at gruppeeksamen højner niveauet og den indholdsmæssige kvalitet bl.a. fordi eksaminanderne løfter hinanden fagligt.
- Den udvidede tidsramme giver ro om eksamenssituationen og dermed mulighed for faglig fordybelse og mere substans i samtalen, herunder at få spurgt ind til uklarheder.
- Dialogen træder i forgrunden, prøvesituationen bliver mindre kunstig og ligner lærerarbejdet.
- Én linjefagscensor mener modsat, at gruppeprøven er urealistisk i forhold til lærersituationen. Dette mere kritiske udsagn skal formodentlig forstås sådan, at lærerens arbejdssituation i skolen sjældent giver anledning til at undervise sammen med andre lærere.
- Ikke i alle fag er det oplevelsen, at der tildeles nok tid ved gruppeprøver, hvilket afspejler fagenes indholdsmæssige og strukturelle forskellighed. I musikfaget opleves det, at der procentvis tildeles mindre tid pr. studerende ved prøver med flere studerende som problematisk. Men i langt de fleste fag finder man, at gruppeprøver generelt giver mere tid til fordybelse i det faglige indhold.

En væsentlig erfaring fra årets eksaminer er, at gruppeprøver skal læres

- For at udnytte gruppeprøveformen optimalt må eksaminanderne øve sig i at udnytte gruppedynamikken, dvs. der skal være tale om et fælles projekt og ikke et projekt disponeret ved at én taler og én eller flere er tilhørere. Uden samspil bliver prøvesituationen kunstig og gruppeeksamen ligegyldig.
- Gruppeprøven fungerer godt, for de dygtige og velforberedte studerende. Disse kan støtte og løfte hinandens præstationer, modsat grupper, hvor samarbejdet har karakter af, at 'bare vi er sammen' går det nok.
- Det er vigtigt, at det bliver tydeligt, hvad op til to timers prøve indebærer indholds- og strukturmæssigt, da man har set studerende, der var nølende over for samarbejdet under eksamenssituationen. I nogle tilfælde var det tydeligt, at der kunne være givet bedre karakterer, hvis deltagerne var gået op enkeltvis.

Gruppetørrelse

Med hensyn til gruppestørrelse er der enighed om, at grupperne aldrig bør bestå af mere end tre deltagere. Nogle censorer mener, at to eksaminander er det ideelle i forhold til en saglig bedømmelse, mens andre peger på maksimalt tre.

Bedømmelse ved gruppeprøver

Langt de fleste censorer finder det uproblematisk at skulle foretage en individuel bedømmelse af den enkelte studerende ved gruppeprøven. Skeptikerne vurderer, at den enkelte studerende får en mere retfærdig bedømmelse ved individuelle prøver. Der henvises desuden til, at der bruges uforholdsvist mange resurser på at balancere mellem flere studerende.

Det skriftlige prøveoplæg

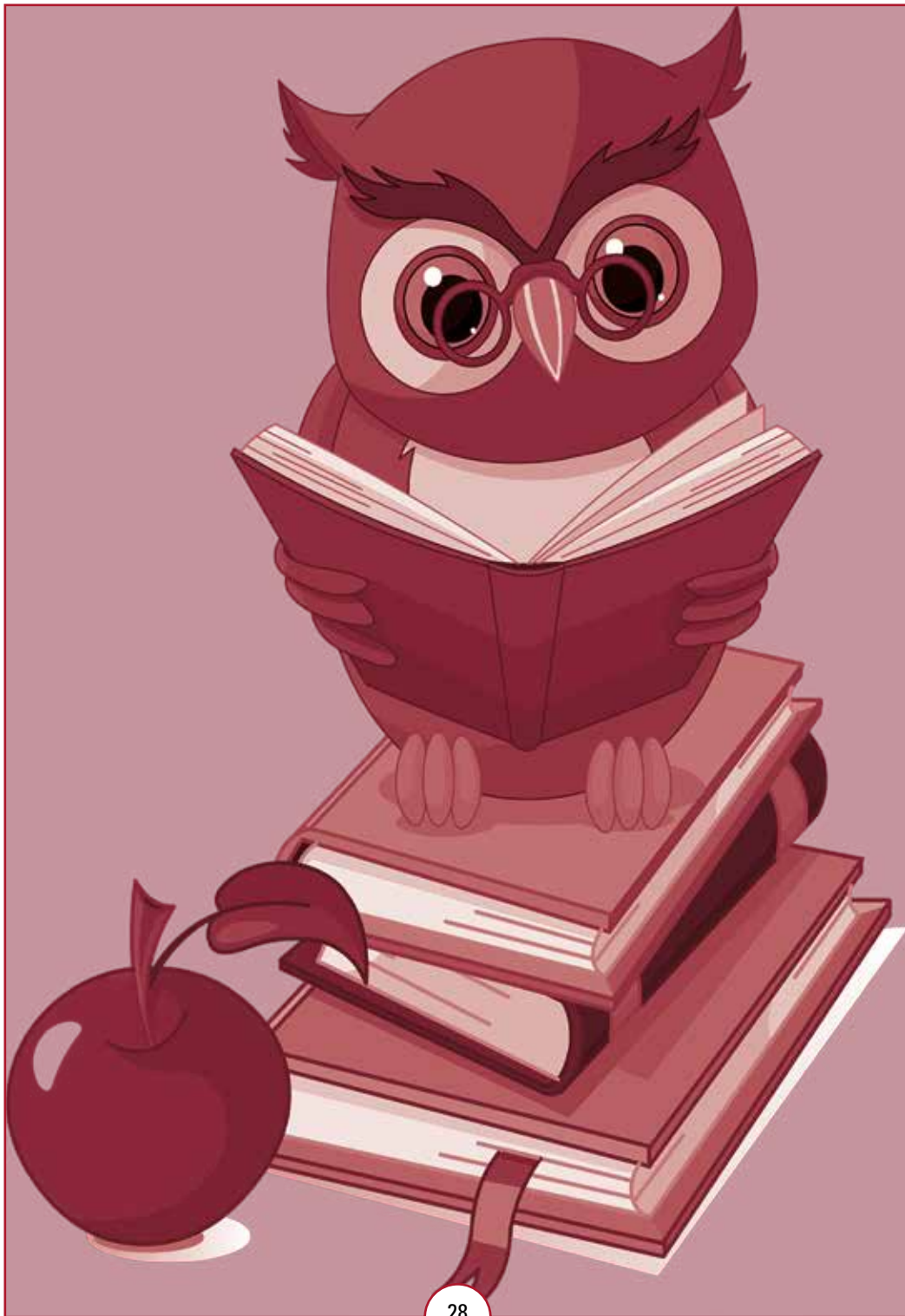
- At skrive det skriftlige oplæg i fællesskab vurderes som uproblematisk; også af nogle af de censorer der mener, at den mundtlige del af prøven bør være individuel.
- Nogle censorer forholder sig skeptisk til udvidelsen i omfang af det skriftlige oplæg som følger med gruppeprøver. En censor nævner, at der er stor forskel på at havde mulighed for at udfolde sit projekt på op til 15 normalsider frem for fem sider. Eksaminanderne stilles dermed ikke lige i forhold til prøven. Det kunne tyde på, at der er basis for at se nærmere på studieordningsbestemmelserne omkring omfanget af skriftlige oplæg ved gruppeprøver.

Opsummerende:

Gruppeeksamen blev skrevet ud af eksamensbekendtgørelsen i 2005 og genindført i 2012. Samlet set udtrykker de censorer, der har deltaget ved gruppeprøver i 2013-14, tilfredshed med forløbet og vurderer, at gruppeprøver overordnet indeholder potentiale til at kvalificere prøverne i LU.

Censorerne bemærker dog også, at gruppeprøven ikke i sig selv er en prøveform, der løfter niveauet eller understøtter de studerendes faglighed. Dette kræver en indsats fra de studerende og en viden om og erfaring med dialog og samarbejde. Ligesom det kræver tydelige rammer for, hvordan op til to timers eksaminationstid kan disponeres. Samarbejde i grupper bør således være en arbejdsform, som de studerende er fortrolige med, inden de vælger at gå til gruppeprøve.

Desuden må institutionerne tydeliggøre krav og bedømmelseskriterier både til det skriftlige produkt og til den mundtlige fremlæggelse i forbindelse med gruppeprøver i studieordningerne.

Årets tema 2

Af Rune Christiansen og Rune Riberholt

Er målbeskrivelserne for moduler/fagene tilstrækkelige præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag?

I alle fag er der en generel tilfredshed blandt censorerne i deres vurdering af målbeskrivelserne for undervisningsfagene og linjefagene. For de fleste fags vedkommende har prøveperioden imidlertid primært involveret LU 07, og det er på denne baggrund at den positive vurdering skal forstås. Enkelte censorer efterlyser dog også klarere målbeskrivelser; men giver alligevel udtryk for, at det er muligt at give retvisende karakterer på grundlag af de eksisterende målbeskrivelser.

Især i de praktisk-eksperimentelle fag nævnes eksamenstiden som et problem i sig selv, da en for kort eksamenstid mindsker muligheden for reelt at prøve de studerende i de praktiske eller eksperimentelle sider af faget. Helt generelt nævnes det også fra andre fags side, at man bør overveje længden af eksaminationstiden, idet en kortere mundtlig eksamenstid ikke kan undgå at være et problem, hvis man vil sikre et retvisende bedømmelsesgrundlag og dermed sikre en rimelig målopfyldelse på uddannelserne.

LU 07 i forhold til LU 13

Enkelte fag har differentieret deres besvarelser imellem LU 07 og LU 13. Her tegner der sig et billede af, at der helt generelt er udbredt tilfredshed med målbeskrivelserne i LU 07. Det begrundes oftest med, at eksamensgrundlaget her er kendt og velbeskrevet. For LU 13 problematiseres målbeskrivelsernes omfang og detaljeringsgrad derimod fra flere sider. Det påpeges således, at omfanget af de mål, de studerende principielt set skal opfylde, er så omfattende, at det reelt fordrer en prioritering af enkelte videns- og færdighedsmål i undervisningen. Denne prioritering kan så risikere at have en

uhensigtsmæssig indflydelse på vurderingen af de studerende, fordi vurderingen bliver meget afhængigt af om de mål og fagområder den enkelte eksamen kommer til at kredse om, er dækket intensivt eller mere overfladisk i undervisningen.

Dertil problematiseres tillige udformningen af de nye mundtlige prøveformer i flere fag, da selve prøveformen nu i højere grad end tidligere tester en generel didaktisk analytisk kompetence, på bekostning af muligheden for at teste de studerendes mere specifikke fagdidaktiske og enkeltfaglige viden og kompetencer.

Skriftlighed i forhold til mundtlighed

Flere fag problematiserer, at der på den nye læreruddannelse skal gives en fælles karakter for flere delprøver. I dansk problematiseres det f.eks., at der skal gives en samlet karakter for to vidt forskellige elementer i faget, nemlig det mundtlige og det skriftlige. Med en samlet vurdering, kan man således risikere, at en studerende nu samlet set består undervisningsfaget uden at være i stand til at skrive en sammenhængende og forståelig tekst.

I matematik kritiseres det ligeledes, at man på samme måde nu kan blive matematiklærer, selvom den skriftlige prøve i faget afslører meget store faglige huller. Det anbefales derfor fra begge fags side, at man genindfører både en skriftlig og en mundtlig karakter for fagene, og at disse enkeltdele igen skal bestå særskilt.

Problematisering af selve temaet

I almen didaktik er man gået dybere ind i diskussionen om målbeskrivelserne, og problematiserer her selve præmissen i temaets spørgsmål, nemlig at en god karaktergivning forudsætter præcise mål.

Der sættes således fra dette fags side spørgsmålstejn ved, om det overhovedet er realistisk og ønskværdigt med stærkere linearitet i forholdet mellem mål og karaktergivning, set i lyset af hvor komplekst og mangesidigt professionelt lærerarbejde i folkeskolen er.

Det påpeges i den sammenhæng, at 7-trins-'mangelskalaen' allerede risikerer at gøre prøveformen til en uhensigtsmæssigt overhøring, og der argumenteres for, at eksamen i stedet bør åbne op for forskellige professionelle valg, hvor der ikke er noget entydigt rigtigt svar eller nogen bestemte mål, der skal nås. Når blot de studerende i prøvesituationen kan argumentere fagligt og teoretisk for de professionelle valg de træffer i forhold til den konkrete undervisningssituation.

Almen didaktik

Benedikte Vilslev Petersen

I perioden fra 1. september 2013 til 31. august 2014 har der været gennemført 96 eksterne prøver i faget almen didaktik (LU 07).

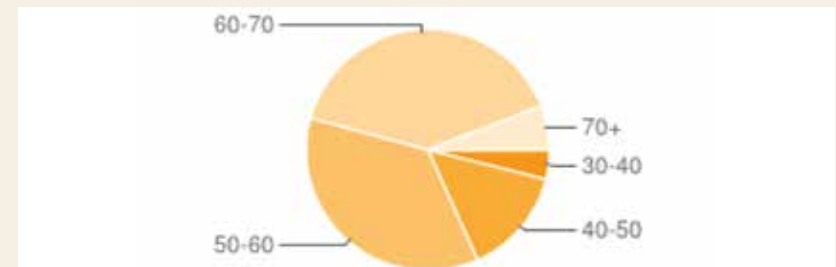
Prøveformen - ved alle professionshøjskoler - er mundtlig og afvikles med afsæt i enten et større skriftligt oplæg (10-20 normalsider, som indgår i bedømmelsen), et kort skriftligt oplæg (som ikke nødvendigvis indgår i bedømmelsen) eller med afsæt i en godkendt problemformulering.

Statistiske forhold

De allokerede censorer

Der har ved prøverne i almen didaktik været en nærmest ligelig fordeling af interne og eksterne censorer (interne censorer 58,3 % - eksterne censorer 41,7 %), og der har været tale om usædvanlig mange ad-hoc-besiddelser. Mange eksaminatorer har efterhånden mere end et hold studerende i faget, hvilket ofte fører til, at prøverne afvikles umiddelbart efter hinanden - med samme censor. Det har som konsekvens, at censor allokeres op til fire dage ad gangen, hvilket giver problemer for de interne censorer enten på grund af egne eksaminationer eller arbejdstidsberegninger (jf. tilbagemeldinger fra censormøde i Odense, april 2014).

Aldersfordeling blandt beskikkede censorer i almen didaktik (1.9.2013 - 31.8.2014):

Procentvis: 30-50 årige = 19 %, 50-60 årige = 35 %, 60-70+ årige = 50 %

Karaktergennemsnit og -fordeling

Fagets karaktergennemsnit er stigende: 7,33, hvilket er højere end de foregående studieår (7,19 sidste studieår og 7,03 forrige studieår).

Karakterfordeling

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12
%	0	4,3	6,2	19,7	29,3	24,3	16,1

Overordnet vurderer ca. 75 % af censorerne, at både prøveforløbet, samspillet mellem prøvens forskellige aktører og uddannelsens kvalitet har været tilfredsstillende.

I beretningerne har censorerne generelt uddybet deres begrundelser for vurdering udførligt, og nedenfor følger en kort opsamling af hovedbegrundelserne.

Prøveforløbet i lyset af bekendtgørelse og studieordninger

Tilfredsheden med prøveforløbet i lyset af de formelle bestemmelser begrundes med oplevelser af dygtige eksaminander og dygtige undervisere med intentioner om både at fastholde fagets forankring i praksis og samtidig understrege fagets analytiske, dannelsesmæssige og metateoretiske perspektiver. Besvarelsene følges dog op af forbehold, der handler om stigende polarisering i henhold til de studerendes præstationer og prøveforløb, som netop ikke sammentænker teori og praksis, men enten fortaber sig i enten praksis eller teori og dermed ikke opfylder fagets mål og CKF.

Gennemgående er der, som tidligere, stor tilfredshed - og inspiration at hente - med de prøveforløb, hvor der indgår større skriftlige opgaver i bedømmelsen, og hvor praktikken inddrages. Begge dele styrker muligheden for, at eksaminanden kan demonstrere begrundet planlægningskompetence, analytiske kompetencer, kritisk-konstruktive overvejelser og brug af fagets begreber.

Censorernes betænkeligheder drejer sig om de studerendes reelle mulighed for at studere faget (med henvisning til fagets vilkår i uddannelsen) og for snævre valg af problemfelter (f.eks. cooperative learning, klasseledelse, forældresamarbejde eller stærk fagdidaktisk tyngde), som kan svække bredden i fagets mål. Desuden efterlyser nogle censorer kritisk distance og blik for samtidens didaktiske udfordringer blandt de studerende. En censor har med bekymring oplevet eksaminander, der er tilfredse med blot 'at komme igennem' - og dermed ikke forstår væsentligheden af almindidaktisk kompetence som lærer.

Samspelet mellem prøvens forskellige aktører

Tilfredsheden med samarbejdet før, under og efter prøverne er markant. Mange censorer roser sekretariatet, censorformandskabet og studieadministrationerne for imødekommenhed og hjælpsomhed og peger på dygtige og inspirerende eksaminatorer.

Utilfredshed handler om opgaver leveret elektronisk (det er tidskrævende og omkostningsfuldt selv at printe opgaver ud), afregning for især aftagercensorer, for stor forskel på det antal studerende, man allokeres til, og det antal eksaminander, der reelt går til prøve. Nogle begrunder utilfredshed med, at censor selv skal søge forskellige steder på nettet for at finde frem til nødvendige oplysninger frem for at få det hele tilsendt. Dette gælder især nye censorer.

Uddannelsens kvalitet

Overvejende tilfredshed med uddannelsens kvalitet begrundes med prøveforløb, hvor prøvesituationen afspejlede et bredt teoretisk fundament, kritisk blik og kompetencer på både planlægnings-, gennemførelses-, analyse- og udviklingsniveau. Samtidig identificeres (atter) stigende polarisering i de studerendes viden og færdigheder, og at fagets reducerede timetal (med LU 07) præger samtalerens dybde.

Utilfredshed med uddannelsens kvalitet begrundes med manglende præcisering af forventninger fra uddannelsesinstitutionernes side om solidt litteraturgrundlag, hvilket kan betyde mangelfuld henvisning til teori, lovgrundlag, empirisk forskning og internationale tekster. Især bekymrer e-læringshold. Desuden beklages en fortløbende nedtoning af en dannelseseo- retisk/filosofisk tilgang til pædagogik og didaktik.

Til inspiration peger censorerne på eksaminander, som havde stærke undersøgelseskompetencer (f.eks. gennem forudgående arbejde med aktionslæring) og eksaminander, som havde forholdt sig analytisk til skolereformen - og taget den til sig.

Censorerne priser generelt almen didaktik som kvalificering af lærerens grundfaglighed og bekymres over, at faget ikke fortsætter selvstændigt i LU 13: *"Almen didaktik som fag kommer tæt på det, en lærer skal prøve kræfter med hver eneste arbejdsdag (nu under større tidspres)"*.

Supplerende bemærkninger

En række censorer forholder sig supplerende til rammerne for censorarbejdet. Der er enighed om, at den mundtlige prøve fortjener mere tid til dialog, at skriftlige oplæg bør indgå i bedømmelsen, og at censor bør honoreres for gennemlæsning af prøveoplæg; gradueret i forhold opgavernes omfang. En censor har været udsat for først at blive oplyst om, at censor blev honoreret for at læse prøveoplæg, men fik - ved prøvens gennemførelse - at vide, at der var tale om en informationsfejl i det tilsendte materiale. Gennemlæsning af prøveoplæg udløste ikke honorar: *"Hertil vil jeg påpege, at der er et ganske stort arbejde forbundet med at læse de studerendes opgaver, vurdere sammenhæng mellem mål, pensum, litteraturlister mv. Forespurgt er den pædagogiske begrundelse for at fastholde en skriftlig opgave, at give de studerende mulighed for at forberede sig på bachelorprojektet - men i så fald burde den tælle med? Hvis den skriftlige opgave ikke tæller med/skal tillægges nogen betydning, burde man måske se på selve tilrettelæggelsen af de mundtlige prøver"*.

Nogle censorer gør opmærksom på stor uensartethed i prøveform og krav til de studerende på landsplan og opfordrer til, at der tages højde for dette ved prøven i pædagogik og lærerfaglighed. Tilsvarende er det et gennemgående ønske, *"at de studerendes analytiske, kritiske refleksioner i/over deres studier fortsat vil blive accentueret i uddannelsen, således at deres praksis OGSÅ kommer til at blive funderet i de begrundelser over praksis, som de kan finde i de pædagogiske teorier"*.

Årets tema 1: Gruppeprøver

Der er generelt stor tilfredshed med gruppeprøver - omend kun et mindretal af eksaminanderne vælger denne prøveform. Mange skriver prøveoplæg gruppevis, men går til prøve individuelt.

Gruppeprøver vurderes af censorerne som værende en styrke i forhold til tid til dialog, faglig bredde og dybde, og som en god måde at udvikle de studerendes evne til kollektivt at analysere og diskutere udvikling af skole, undervisning og læring. Den relative tidsudvidelse ses desuden som en mulighed for at indhente et bedre bedømmelsesgrundlag.

Censorerne bemærker om gruppeprøver, at eksaminandernes præstationer vidner om forudgående diskussioner, som i højere grad fører til overvejelser på metaniveau. Vigtigt er det dog, at eksaminanderne udnytter gruppedynamikken, er fælles om projektet og ikke disponerer med 'én taler med én eller flere tilhørere' - og at gruppestørrelsen ikke overstiger tre.

Skeptikerne i forhold til gruppeprøver henviser til, at den enkelte får mere opmærksomhed og dermed retfærdiggør bedømmelse ved individuelle prøver, og at der bruges uforholdsvis mange ressourcer på at 'balancere' mellem flere studerende.

Årets tema 2: Målbeskrivelser, karaktergivning og vurderingsgrundlag

På de uddannelsesinstitutioner, hvor der stilles krav om beskrivelse og analyse af et undervisningsforløb som en del af bedømmelsesgrundlaget, er det vurderingen, at det er lettere at sikre målopfyldelse i almen didaktik. Fagets bredde bør fastholdes, men svækkes såfremt den studerende alene har 20 min. til at beskrive, analysere og diskutere undervisning. Værst ser det ud, hvor der fortsat er lodtrækning. I disse tilfælde bringes kun et meget snævert område af almindidaktikken i spil.

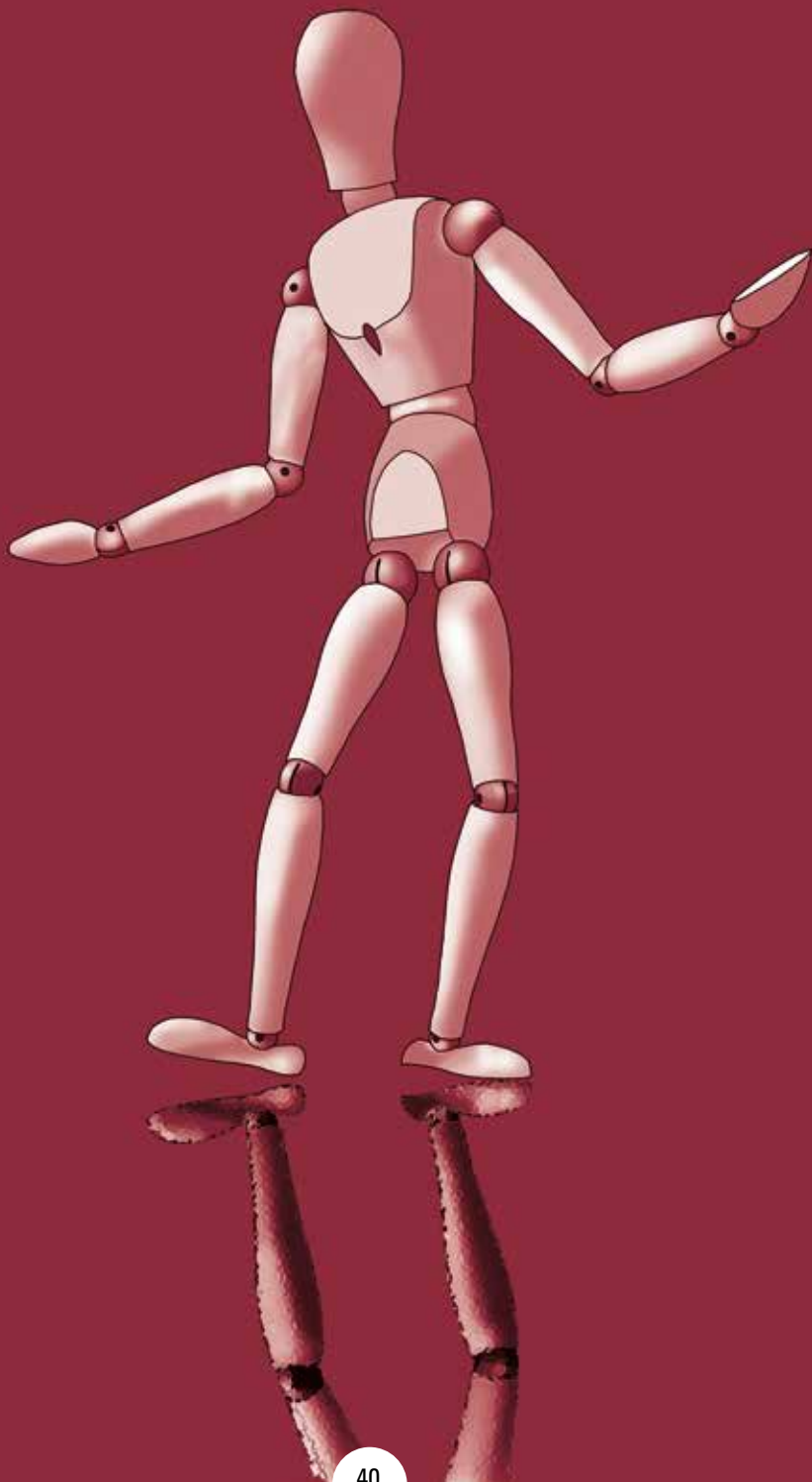
Som almindidaktikere problematiserer flere censorer selve spørgsmålet under tema 2. De rejser spørgsmål om, hvorvidt det overhovedet er realistisk og ønskværdigt med stærkere linearitet i forhold til mål og karaktergivning i lyset af professionelt lærerarbejde, herunder kompleksiteten i undervisningssituationer. Med 7-trins-'mangelskalaen' kan prøveformen i forvejen let udvikle sig til overhøring.

"I øvrigt er præmissen i spørgsmålet, at en god karaktergivning forudsætter præcise mål. Den præmis er jeg nu slet ikke enig i. Lærere har altid skullet kunne argumentere for deres forskellige valg vedr. undervisning og elevernes udvikling. Det er både svært og komplekst i såvel teori som praksis. Det dilemma og de udfordringer kommer man ikke udenom ved at nedskrive præcise mål!!! Snarere kunne man frygte, at man kommer til at forenkle en praksis, og en uddannelse Komplekse problemstillinger kræver rum til kompleksitet, plads til at undres, at blive forundret, stille spørgsmål, kunne svare og kunne vælge svar at gå ud i praksis med".

Vandene deler sig blandt censorerne. Flertallet advarer mod yderligere præcision af målbeskrivelser, mens enkelte ser frem til at arbejde med kompetencemål som middel til at sikre stringens mellem mål, bedømmelsesgrundlag og karaktergivning.

Anbefalinger

- Det bør være et krav i alle studieordninger, at prøven i almen didaktik skal indeholde (helst egen) empiri fra praktikken - et undervisningsforløb - og helst i en skriftlig form, som indgår i bedømmelsen.
- Almendidaktiske perspektiver må fastholdes i sin bredde som en væsentlig del af lærerens grundfaglighed i LU 13
- Elektronisk tilsendte opgaver frarådes

Billedkunst

Henrik Marxen

I studieåret 2013-14 er det første gang, at det nye modulbaserede undervisningsfag billedkunst i den nye læreruddannelse, LU 13 er blevet gennemført med afsluttende eksamen. Det skete i juni måned på University College Lillebælt. På de øvrige uddannelsessteder udfases den gamle læreruddannelse, LU 07. Den nye eksamen har fået positive ord med på vejen af de to censorer, der har deltaget, og det er tilfredsstillende. Det er dog endnu statistisk uholdbart at drage konklusioner på uddannelsen – hertil kræves et til to studieår mere, hvor alle uddannelser er kommet i gang med uddannelsen, og hvor det også har været muligt at justere i modulbeskrivelser og undervisning.

I indeværende studieår har der været 24 prøveforløb, hvoraf de fire er på ny uddannelse (to ordinære prøver og to omprøver). Der er indberettet karakterer på i alt 299 studerende. Tilsyneladende har antallet af prøver stabiliseret sig og læreruddannelsesstederne har alle fået indberettet karakterne, så de 299 er et retvisende billede af antal eksaminander i billedkunst.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
LU 07 i %	0	3	8	14	26	25	24	7,9	258
LU 13 i %	0	5	10	12	7	29	37	8,5	41

Gennemsnittet er i år faldet fra 8,7 til knap 7,9. Ser vi alene på de to afholdte prøver i ny uddannelse ligger gennemsnittet på 8,5.

Langt de fleste censorrapporter hører således under LU 07, som nu fases ud, og jeg vil derfor i denne beretning have mest fokus på rapporterne fra ny uddannelse, samt generelle temaer fra den gamle uddannelse, som også vil eller kan vedrøre LU 13.

I indeværende år er der valgt nyt censorkorps, og der er i alt udpeget 27 beskikkede censorer i billedkunst. Af disse har i alt 18 påtaget sig censuropgaver, 11 interne og syv aftagercensorer. Med andre ord har to tredjedele af censorerne været beskikket til én eller flere prøver i år. Det har i år været forbundet med vanskeligheder at få alle prøver besat med censorer fra det nybeskikkede korps. Således har der måttet ad hoc allokeres censorer til tre prøver i linjefaget/undervisningsfaget og ligeledes tre til prøver i bachelorprojektet. Umiddelbart kunne det tyde på, at der er udvalgt for få censorer i korpset, men det er mere sandsynligt, at grunden til problemet skal findes i meget korte eksamensperioder, hvor eksaminatorer er presset med arbejde og derfor ikke føler, at de har tid til at påtage sig censur. Det bør være en del af en intern undervisers arbejdsportefølje at fungere som censor, og det bør læreruddannelserne være opmærksomme på.

Eksamensforløb

Langt de fleste eksamensforløb har været tilfredsstillende og uden problemer overhovedet. Men i to eksamensforløb har der været problemer med manglende fremsendelse af materiale eller anden vigtig information fra professionshøjskolen. I det ene tilfælde modtog censor – trods rykker – intet materiale før umiddelbart inden eksamen, dvs. dagen før. Det er selvfølgelig ikke i orden, og det er blevet påtalt. I det andet tilfælde har der ikke været fremsendt det fornødne materiale for, at censor kunne forberede sig, nemlig de studieprodukter, som den studerende havde trukket, og som studieordningen påpegede, at prøven skulle tage udgangspunkt i. Det må derfor indskærpes, at eksamensadministrationerne på uddannelserne skal være omhyggelige med at fremsende det korrekte materiale og rettidigt.

Anbefalinger

- Uddannelsesstederne bør gennemgå deres procedurer, så det sikres, at det fornødne materiale fremsendes til censor rettidigt

Samspillet

Det er gennemgående i rapporterne, at samspillet har fungeret rigtig fint langt de fleste steder.

En nybeskikket censor skriver f.eks.: *“Alt samarbejde fungerede fint, og jeg følte mig ganske tryk ved opgaven som censor, selvom det var første gang. Havde en god samtale med eksaminator både pr. mail og telefonisk inden prøven. Eksaminator var rigtig god til at stille relevante spørgsmål og gå til de studerende på en god måde, så vi kunne vurdere den studerendes niveau. Der var en god stemning og kemi imellem eksaminator og studerende”*.

Samme censor efterlyser i sin rapport et informationsbrev vedrørende arbejdet som censor, men her må henvises til censormødet, som blev afholdt forud for eksamen og den vejledning som ligger på censorformandskabets hjemmeside.

Uddannelsens kvalitet

I LU 13 er der i prøven krav om udarbejdelse af en synopsis, som indgår i bedømmelsen. Censorerne, der har været involveret i denne bedømmelse, vurderer samstemmende, at dette har løftet niveauet på de skriftlige produkter, men også på prøven som helhed. Det var forventeligt, men det er også dejligt at konstatere.

Et par censorer savner en højere grad af inddragelse af nye medier i undervisningen, således skriver en censor f.eks.: *“En forbedring kunne være at udvikle billedkunstneriske praksisser, hvor smartphones indbyggede billedværktøjer bruges kunstnerisk, ... det at anvende f.eks. video og foto som kunstneriske og undersøgende værktøjer er meget givende”*.

En censor vurderer, at *“studerende og underviseren skal igennem for meget på for kort tid, og det betyder, at der er tendens til, at den viden og de færdigheder, de studerende opnår, forbliver overfladisk”*.

Det hænger sandsynligvis sammen med, at linjefaget /undervisningsfaget flere steder er blevet et fag, der skal læses på ét år, hvilket er meget sammentrængt for et fag, der arbejder med håndværksprægede processer og færdigheder, som udvikles over tid.

Anbefalinger

- At undervisningsfagets moduler læses over mindst 1½ år

Årets tema 1

Er gruppeprøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, og hvordan fungerer gruppeeksamen?

De censorer, der har oplevet gruppeprøver, vurderer alle, at det fungerer fint, og at de er afholdt efter reglerne. En censor skriver f.eks.: *“Det er som om de studerendes samarbejde har haft en gunstig indflydelse på deres præstationer”* og en anden følger op med disse ord: *“Det er tydeligt, at gruppeprøver er en stor gevinst for det faglige arbejde. Deltagerne i grupperne havde ved denne eksamination inspireret hinanden og dermed løftede de det faglige niveau hos hinanden”*.

Så gruppeprøven er forhåbentligt kommet for at blive.

Årets tema 2

Er målbeskrivelserne for moduler/fagene tilstrækkelige præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag?

Der er ingen censorer, der angiver problemer med at bedømme de studerende ud fra de angivne kompetencemål. En af censorerne på LU 13 skriver:

“Fin sammenhæng mellem målbeskrivelse og mulighed for god karaktergivning. Især giver de meget udførlige modulplaner for de tre moduler gode forudsætninger for sammenhæng mellem vurderingsgrundlaget og karaktergivning”.

Supplerende bemærkninger

I LU 13 er det skriftlige produkt ved prøven igen til vurdering. Samtidig er tiden til prøven nu øget fra 45 til 60 minutter, hvilket censorerne, som har censureret på LU 13, mener har løftet kvaliteten af prøven. Dog bemærker den ene censor, at 15 min. er for lidt til at læse og bedømme en fem siders synopsis. En censor savner, at det store fokus på læringsmål i folkeskolen bliver mere synligt i læreruddannelsen. Det må dog forventes, at dette vil ske med LU 13, som har indskrevet en tættere tilknytning til professionsfeltet og praktik. Det kunne være interessant at se på dette område om nogle år.

Anbefalinger

- Den afsatte tid til læsning og bedømmelse af synopsis bør øges fra 15 til 30 minutter.

Bacheloreksamen

Karaktererne i prøverne fordelte sig som følger:

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Fordeling i %	0	2	5	21	32	24	16	7,5	57

Generelt er der tilfredshed med samarbejdet i prøveforløbene og uddannelsens kvalitet. Dog bemærker en censor, at der er meget få pædagogiske

overvejelser vedrørende brug af IT i undervisningen – her specifikt billedkunstundervisningen. En censor savner, at der i højere grad anvendes nyere relevant forskningslitteratur, og igen i år nævner en censor, at der bør arbejdes mere med *“... formalia i forbindelse med metode, teori, sammenhæng mellem problemformulering og konklusion samt anvendelse af empiri og sammenholdelse af denne med teorien i bachelorprojekt ...”*.

Endelig bemærkes det igen, at én time er for lidt som bedømmelsestid på et professionsbachelorprojekt.

Anbefalinger

- Læreruddannelserne bør være omhyggelige med at lære de studerende at arbejde med opgavens formalia og struktur
- Relevant nyere forskningslitteratur bør inddrages i opgaverne
- Den afsatte bedømmelsestid på 60 min. til et bachelorprojekt bør hæves

Biologi

Frank Jensen

Der har i den forgangne eksamensperiode været afholdt 21 prøver, 20 efter LU 07 og en efter LU 13, og der er indberettet karakter på i alt 240 studerende i perioden 1. september 2013 – 31. august 2014. Der har i år været en mere ligelig fordeling af censuropgaver med syv interne censorer og syv af-tagercensorer, hvilket i år afspejler en mere ligelig fordeling mellem interne og eksterne censorer, men stadig ikke en fordeling, der står i forhold til censorkorpsets sammensætning. Det er et forhold, der bør tages alvorligt, idet det er vigtigt for kvaliteten af læreruddannelsen, at lærere fra forskellige uddannelsessteder får indblik i det faglige arbejde på andre professionshøjskoler. Der har desuden været problemer med at allokere censorer internt, formentlig fordi eksamensperioden er blevet kortere, og man så ikke kan have censur samtidig med, at man selv har eksamen.

Antallet af prøver har samlet set været det samme som sidste år, men med syv studerende flere eksamineret.

Karaktergennemsnittet har på LU 07 vist en lille tilbagegang fra 7,35 til 7,08. Vedrørende LU 13 har karaktergennemsnittet været på 7,71, men antallet af studerende er for lille til at kunne sige noget entydigt om grunden til det højere gennemsnit her.

LU 07

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	I alt
Antal	0	20	9	47	59	38	46	219
%	0	9,1	4,1	21,5	26,9	17,4	21	100

Gennemsnit 7,08

LU 13

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	I alt
Antal	0	1	1	1	10	5	3	21
%	0	4,8	4,8	4,8	47,6	23,8	14,3	100

Gennemsnit 7,71

I indeværende år er der valgt nyt censorkorps, og der er i alt udpeget 40 beskikkede censorer i undervisningsfaget biologi. Af disse har i alt 13 påtaget sig censuropgaver.

Eksamensforløbet i linjefaget og uddannelsens kvalitet

I studieåret 2013-14 er det første gang, at det nye modulbaserede undervisningsfag biologi i den nye læreruddannelse LU 13 er blevet gennemført med afsluttende eksamen. Langt de fleste censorrapporter hører således under LU 07, som nu fases ud, og jeg vil derfor i denne beretning have mest fokus på rapporten fra ny uddannelse, samt generelle temaer fra den gamle uddannelse, som også vil eller kan vedrøre LU 13.

Generelt giver censorerne udtryk for tilfredshed med prøverne i forhold til bekendtgørelsen, eksamensgrundlaget og gennemførelsen.

I juni måned blev den første eksamen efter LU 13 gennemført på University College Lillebælt. På de øvrige uddannelsessteder udfases den gamle læreruddannelse LU 07 som bekendt over de næste år. Den nye eksamen har fået en grundig tilbagemelding fra den censor, der har deltaget, og det er meget tilfredsstillende. Det er dog endnu statistisk uholdbart at drage konklusioner på uddannelsen – hertil kræves et til to studieår mere, hvor alle uddannelser er kommet i gang med uddannelsen, og hvor det også har været muligt at justere i modulbeskrivelser og undervisning.

Eksamen efter LU 13 blev gennemført på baggrund af de to nationale moduler og et lokalt forankret modul. Alle tre moduler gennemført på 9 uger pr.

modul, et meget komprimeret forløb. Dette har censor kommenteret på følgende måde:

”Grunden til at jeg angiver ‘utilfredsstillende’ er følgende: Et undervisningsfag som biologi afviklet over moduler på kun et år giver ikke tilstrækkelig mulighed for fordybelse i faget, hvilket jeg også synes kom til udtryk i mange af de studerendes præstationer til eksamen. De bar præg af en til tider for snæver tilgang til temaerne, hvor bredden og perspektivering ikke fyldte nok. Ligeledes virkede det til, at der også manglede tid (rammer) til fordybelse inden for det praktisk, eksperimenterende område - specielt de feltbiologiske elementer fyldte meget lidt. Vi blev så godt som ikke præsenteret for primærmateriale fra biotoper i nogle af eksaminerne. Og det er jo egentlig ikke så mærkværdigt, set i forhold til rammerne for afviklingen af undervisningsfaget (tre moduler på et år); der er meget begrænsede muligheder for, at underviser og studerende kan tage ud i naturen og arbejde med feltmetoder og plante- og dyrebestemmelse. Og det er ikke godt nok - det er vigtige elementer i undervisningsfaget biologi, vi her er ved at give køb på. Der bør skabes rammer for biologifaget, så der er tid til fordybelse, og tid og rammer til at arbejde med de praktisk, eksperimenterende arbejdsområder - ikke mindst de områder, der skal (og bør) afvikles og afprøves ude i naturen”.

Censor peger her på to meget centrale områder:

- Mangel på tid til fordybelse
- Mangel på erfaringer med praktisk/eksperimentelt arbejde herunder især feltarbejde og brug af primærmateriale

Disse to områder blev også nævnt af censorerne sidste år på LU 07 og ser ud til at fortsætte i LU 13.

Det må derfor anbefales, at der gives tid til fordybelse og indsigt, samt at de studerende kan nå at følge naturen gennem et helt kalenderår, hvorfor det anbefales at undervisningsfaget som minimum strækker sig over tre semestre.

Desuden påpeger censor også en problematik omkring de skriftlige produkter, der nu indgår som en del af den samlede bedømmelse:

"Den skriftlige del af bedømmelsesgrundlaget er ikke god nok. Det er ikke rimeligt, at de studerende skal udarbejde fem skriftlige opgaver (for øvrigt på meget kort tid) og kun én bliver udtrukket til bedømmelse. Resultatet bliver derefter - der er ikke kvalitet nok i opgaverne".

Der er her to problemstillinger, dels antallet af opgaver, her afleverer de studerende fem opgaver á 5 sider, men via lodtrækning udtrækkes kun én til bedømmelse.

Dels problematikken omkring opgavernes udformning og tolkningen af bekendtgørelsesteksten omkring disse.

Det anbefales, at der sker en revurdering af antallet af opgaver, samt at der sker en præcisering af opgavernes indhold.

Herudover påpeger censor, at de 15 minutter til læsning af en opgave på fem normalsider, der skal bedømmes, er for lidt. Det anbefales, at tiden til dette revurderes.

Årets tema 1

Er gruppeprøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, og hvordan fungerer gruppeeksamen?

De censorer, der har oplevet gruppeprøver i både LU 07 og LU 13, vurderer alle, at det fungerer fint, og at de er afholdt efter reglerne. Det lader heller ikke til, at bedømmelsen har givet problemer, en censor skriver f.eks.:

"Der var dog en gruppe, hvor vi differentierede på hhv. 00 og 7. Det var helt på sin plads, og eksaminator var meget professionel, både under eksaminationen og voteringen".

Årets tema 2

Er målbeskrivelserne for moduler/fagene tilstrækkelige præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag?

For LU 07 lader der ikke til at være problemer med at bedømme de studerende ud fra målbeskrivelserne, idet alle censorer melder ind, at det har været 'tilfredsstillende'.

Med hensyn til LU 13 bedømmer censorerne den også til at være tilfredsstillende, men har dog følgende kommentar:

"Samlet set er der rigtig mange videns- og færdighedsmål for undervisningsfaget biologi. For det første er det meget vanskeligt for de studerende (og underviseren) inden for de meget snævre rammer for afviklingen af undervisningsfaget at komme rundt omkring dem alle og fordybe sig i disse. Og hvis man ser eksamen som en evaluering, der skal afspejle den/det afviklede undervisning/studieforløb, har dette også indflydelse på vurderingen. Jeg savner en eksamensredegørelse, hvoraf det fremgår, hvilken litteratur, der er blevet anvendt og hvordan forløbet er blevet afviklet".

Det bør overvejes om modulplaner for holdet kan medsendes for at lette censors indsigt i, hvordan der har været arbejdet med kompetencemålene.

Bacheloreksamen

Der har været afholdt 20 prøver, og der er indberettet karakter på i alt 74 studerende i perioden 1. september 2013 – 31. august 2014. Det er igen i år en markant fremgang på 20 studerende i forhold til sidste år. Gennemsnittet er faldet en smule fra 8,06 i 2013 til 7,26 i år. Det forhold, at stadig flere studerende vælger at skrive bachelor indenfor faget vidner om en større opmærksomhed fra de studerendes side på fagets vigtighed i folkeskolen.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	I alt
Antal	0	3	5	14	25	14	13	74
%	0	4,1	6,8	18,9	33,8	18,9	17,6	100

Karaktergennemsnit: 7,26

Der har været 8 interne og 11 eksterne eksaminatorer involveret i eksamen, hvilket er en klar bedring i forhold til sidste år, hvor antallet af eksterne censorer var meget højt.

De fleste censorer udtrykker stor tilfredshed med kvaliteten af bachelorprojektet, som er karakteriseret ved gode opgaver og gode fremlæggelser. En del censorer kritiserer litteraturvalget, idet de studerende i for lille udstrækning anvender egentlig fagdidaktisk litteratur.

Censorerne udtrykker samstemmende tilfredshed med eksamensforløbene omkring professionsbachelorprojektet og samarbejdet ved prøven.

Bachelorprojekterne ligger på et højt niveau, og det vidner om god vejledning.

Det anbefales, at der fremover

- anvendes mere fagdidaktisk litteratur
- afsættes tilstrækkelig bedømmelsestid til opgaverne - én time er ikke nok!

Årets tema 1

Er gruppeprøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, og hvordan fungerer gruppeeksamen?

Censorerne melder alle tilbage, at dette har været gennemført på tilfredsstillende vis.

Årets tema 2

Er målbeskrivelserne for moduler/fagene tilstrækkelige præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag?

Generelt set er censorerne tilfredse med sammenhængen, mellem målbeskrivelser og karaktergivning, en censor påpeger fremadrettet at:

”Aktuelle bachelorprojekt er vurderet i lyset af LU 07 – BEK 562 af 01/06/2011. I den konkrete eksamination har dette ikke givet anledning til usikkerhed vedr. vurderingsgrundlaget. Eksaminator og censor var i den konkrete situation enige om karaktergivningen. Generel vurdering: Den nye reform har udspecificerede og progredierende/taksonomiske målbeskrivelser (viden, færdigheder, kompetencer) for uddannelsens moduler/fag. Den nye reform vil efter alt at dømme være med til at kvalitetssikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag”.

Andet

Endelig påpeger censorerne igen, at 60 minutter er for lidt tid til at gennemlæse og bedømme opgaver på op til 35 sider:

”Der skal bruges meget mere end en time for at læse og reflektere over en bacheloropgave på 25 – 35 sider/91.000 anslag. Når man kvalificeret f.eks. skal vurdere, om referencer er korrekte og er anvendt korrekt efter at have læst og kommenteret opgaven, så burde man have to timer til at løse denne opgave”.

Endvidere påpeger flere censorer det uheldige i kun at have én eksaminator tilstede ved eksaminationen:

”Det må understeges, at det ikke er hensigtsmæssigt, at der ved eksamen af de bachelorstuderende på UCL – Fyn enten deltager en lærer fra de pædagogiske fag eller en faglærer og så en censor. Det vil højne kvaliteten af eksaminationen, hvis både en pædagogisk lærer og en faglærer var eksaminatorer sammen”.

En anden skriver:

”Det er en fornøjelse, at der er to eksaminatorer tilstede. De studerende prøves på denne måde både i det pædagogiske ben og i fagdidaktikken. Den pædagogiske eksaminator kan komme mere i dybden med spørgsmålene på sit felt end linjefaglæreren kan. Der var et fint samspil imellem de to eksaminatorer. Den studerende bliver virkelig udprøvet i sit projekt”.

Det må på det kraftigste anbefales, at begge vejledere er til stede/deltager i eksaminationen.

Dansk

Niels Mølgaard

I perioden 1. februar 2014 - 31. august 2014 har der været 100 mundtlige og 78 skriftlige prøveforløb i linjefaget dansk (LU 07) samt 75 prøveforløb i undervisningsfaget dansk (LU 13), rettet mod 1.-6. kl. samt 97 prøveforløb rettet mod 4.-10. kl. (begge med samlet vurdering af mundtlig og skriftlig del).

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
LU 07 mundt. del i %	0,5	5,6	7,5	19,1	25,7	22,7	19	7,25	1307
LU 07 skrift. del i %	0,4	7	9,2	22,7	29,2	21,6	9,9	6,47	1013
LU 13 1.-6. kl. i %	0,5	6,0	9,7	20	27,1	21,5	15,1	6,85	878
LU 13 4.-10. kl. i %	0,4	6,2	7,1	20,9	27,5	22,8	15,0	6,97	1429

LU 07

Denne uddannelse er ifølge censorindberetningerne velfungerende med prøveformer i en mundtlig og skriftlig del, der giver et godt grundlag for at vurdere de studerendes niveau. Der peges på, at det, at fokus er flyttet så meget mod praksis, har betydning for mindre fokus på mere forskningsbaserede studier. Samarbejdet og informationsniveauet karakteriseres som værende overvejende meget tilfredsstillende. De områder, der peger ind mod LU 13, er skrevet ind i den følgende del, ligesom årets to temaer vedrørende gruppeprøver og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag vil være det.

LU 13 – indledning

Sammenfattende karakteriseres gennemførelsen af eksaminationerne som tilfredsstillende, men der peges alligevel på væsentlige mangler. Bekendtgørelsens retningslinjer med hensyn til tidsfrister er ikke overholdt, det har været en stressende periode for de implicerede lærere, og form og indhold vurderes ikke at give et tilfredsstillende grundlag for at kunne bedømme de studerendes kvalifikationer i fagets mundtlige og skriftlige del. Især peges der på, at den skriftlige og mundtlige del bør vurderes hver for sig, og at der skal opnås for meget på for kort tid, hvilket gør det vanskeligt for den studerende at demonstrere dybdeindsigt. Ordningen bygger på lokalt forankrede skriftlige opgaver og lokalt forankrede mundtlige spørgsmål – hvilket fremover vil føre til mange forskellige danskfag, selvom kompetencemålene er ens. Nedenstående sammenfatter de indsendte beretninger samt egen overværelse af eksaminationer og samtaler med censorer, studerende og eksaminatorer.

Samarbejde, informationsniveau og indhold

Eksamenssamarbejdet har forløbet tilfredsstillende. Informationsniveauet har været af svingende karakter, bilagene fra de studerende er mangelfulde og ofte meget omfattende: *”De skriftlige opgaver, der indgår i bedømmelserne var Wordfiler. Burde være pdf-filer, så der ikke kan rettes i teksterne. Det er håbløst at modtage i formater, der ikke kan vises på alle skærme. Det har været urimeligt tidskrævende at modtage alt materialet elektronisk. Nogle af de studerendes individuelle spørgsmålsbesvarelser fyldte mere end 80 sider”*.

Formen har sat fokus på nye udviklingsmuligheder, men også givet anledning til overvejelser: *”Ønsker mere end 24 timer/ længere fordybelsesperiode. Meget referat fra tidligere studieprodukter. For mange spørgsmål til emnerne. De dygtige studerende får ikke lejlighed til at demonstrere dybdegående studier. Faget lider under at være sat ned til 40 ECTS. Især savnes viden om sprog”*.

Mundtlig eksamen

Den mundtlige eksamensform har medført, at nytænkningen, der retter fokus i faget ind mod praksis i skolen, for alvor er slået igennem. I den performative del ”leger” de studerende med større eller mindre held lærere i folkeskolen f.eks. ved en tavle. Der er ingen faste kriterier for denne del af eksaminationen, og der hersker usikkerhed om, hvad der bedømmes i, og hvordan der bedømmes. Fokus er så meget på skolens praksis, at de teorier, der indgår, i flere tilfælde får meget overfladisk karakter. Der er generelt et højt refleksionsniveau, når det handler om at inddrage erfaringer fra praktikken, men den forskningsbaserede viden fremstår overfladisk og fylder meget lidt under eksaminationen. Det performative element er usikkert, især ved gruppeeksamen, hvor der bør være fælles krav til alle. Det forekommer, at der skal nås utroligt meget i den mundtlige fremlæggelse på blot ½ time:

”Generelt går jeg ind for, at vi laver fem spørgsmål, der tilsammen dækker målene, fremfor 10. Desuden er jeg fortaler for, at der for hvert spørgsmål står hvilke kompetencemål, de dækker. Desuden skal vi væk fra at kalde underspørgsmålene 1,2,3 ...mange studerende følger rækkefølgen i spørgsmålene, og det går for ofte ud over både analysedel og diskussion. Det fagdidaktiske fylder for meget generelt, fordi det står først. Måske hellere denne form:

- *Diskuter hvilke fagdidaktiske problemstillinger du synes dit spørgsmål lægger op til. Inddrag fagdidaktisk teori i din diskussion*
- *Lav en lærerfaglig analyse af primærteksten (og det skal kun være en – især hvis det er elevtekster)*
- *Beskriv/ forklar hvordan du vil undervise i teksten*
- *Giv eksempler på konkrete undervisningsaktiviteter (performativt element)*

Denne form vil trække teori og analyse længere frem og tvinge til refleksion, der ikke kun er lavpraktisk og rettet mod den konkrete undervisning. I den mundtlige ageren afhænger meget af de studerendes personlighed. Den studerende kender ikke præmisserne. Det giver liv i samtalen med den

performative del, men har omkostninger og mangler et problemorienteret udgangspunkt og teoretisk funderet refleksion”.

Skriftlig eksamen

Den skriftlige eksamen bar præg af, at de studerende har haft svært ved at honorere de stillede krav. Det er ikke umiddelbart altid let at se, hvorledes de stillede spørgsmål refererer til kompetencemålene. Samtalerne med undervisere og censorer har indbefattet udsagn som: *”Vanvittigt, at der ikke er centralt stillet skriftlig opgave. Giver problemer. Opgaven er for krævende. Der bliver mulighed for meget slinger. Ikke samme fordele som den centrale f.eks. med teknologiske muligheder. Tilbøjelighed til at den skriftlige besvarelse tynder ud ved de sidste spørgsmål f.eks. der hvor de gode/mindre gode skilles ud. Nogen bliver kvalt i stoffet. Med den lokalt forankrede skriftlige delprøve er der jo en vis risiko for, at udgangspunktet for at evaluere de studerendes danskfaglige kompetencer bliver alt for uensartet (og ulige). Jeg vurderer derfor, at det er mest hensigtsmæssigt med en centralt stillet prøve. Holder man alligevel fast i en lokalt stillet delprøve, kan man overveje at påføre kompetencemålene som vurderingskriterier i forbindelse med opgaveformuleringen. Angående det performative element i den aktuelle skriftlige delprøve er jeg positivt indstillet til kravet om (den fiktive) artikel. Jeg mener, at denne opgave har en professionsrettethed, hvor de dygtige studerende får mulighed for at udfolde deres fagdidaktiske refleksioner i en relevant form. Min væsentligste indvending mod den skriftlige delprøve er, at opgaven var alt for omfattende”.*

Den performative del

Udsagn fra en underviser: *”Det performative element er usikkert. Især ved gruppeeksamen. Her bør der være fælles krav. Utroligt meget der skal nås i den mundtlige fremlæggelse på ½ time. Eller også skal dette element udgå, da det udtrykker en pseudoprofessionsretning uden faglig substans”.*

Følgende udtalelse fra en studerende handler om det at performe skriftligt (her skrive faglig artikel til dansk-tidsskriftet, som om man var en færdiguddannet lærer, og om de problemer det giver): *”For mig har det været udfordrende at skrive en artikel om et undervisningsforløb til tidsskriftet DANSK. Dette hænger ikke mindst sammen med, at jeg aldrig før har oplevet at skrive en tekst af sådan en karakter. Nok har vi i danskfagets undervisning på læreruddannelsen beskæftiget os med skriftlige opgaver, som indebar forklaring af og argumentation for forskellige metoder og teorier, men aldrig har jeg skullet sætte disse overvejelser i en kontekst som denne (...) Jeg vil le ønske, at jeg i højere grad kunne have inddraget mine egne erfaringer fra praksis, f.eks. i forbindelse med praktikken (...) jeg tror inddragelsen af egne praksiserfaringer ville have gjort artiklen mere autentisk og troværdig”.* Udsagn fra underviser: *”Min oplevelse var, at de studerende var meget usikre på det performative element i den mundtlige delprøve. I et enkelt tilfælde glemte den studerende at inddrage det (uden at det dog blev negativt vurderet)”.*

Det kan måske til dels skyldes, at der gives uensartede udmeldinger i vejledningen til den studerende om, hvor meget den studerendes selvstændige introduktion (inklusive det performative element) skal fylde. I ’Vejledende information til studerende om mundtlig prøve i dansk som undervisningsfag forår 2014’ citeres følgende fra en studieordning:

- Ved prøven får den studerende maksimalt 10 minutter til at indlede med den performative opgave.

Censorudsagn: *”Det performative element var nærmest pinagtigt. Der var et par eksempler, hvor det gav mening – særligt i forbindelse med mundtlighedsspørgsmålene. Jeg har svært ved at se, at vi skal kunne vurdere de studerendes praksisfærdighed ud fra det performative. Mine studerende gav udtryk for, at de havde været glade for den skriftlige prøve og den form, den havde. Desuden har jeg overvejet den problemstilling, at praktikken var forbløffende fraværende i såvel eksamensspørgsmålene som i de konkrete eksaminer”.*

Karaktergivning og vurderingsgrundlag

Det generelle billede er, at der ikke er så langt mellem den mundtlige og den skriftlige karakter. Men hvad skal den studerende have i samlet karakter, når den skriftlige bedømmelse f.eks. er 02 eller 4 og den mundtlige bedømmelse er 10 eller 12, spørges der? Af en klagesag fra en studerende fremgår det, at den studerende føler sig forkert vurderet og samtidig er meget frustreret over, at der ikke gives tilbagemelding på en bedømmelse af såvel den skriftlige som den mundtlige del. Ved gruppeeksaminer opstår der problemer med, at de studerende i den afgivne respons ikke forstår eller er skuffede, når der tildeles forskellige karakterer (når den mundtlige præstation i øvrigt har været til ens bedømmelse for de to studerende). En censor karakteriserer bedømmelsen sådan, at den mundtlige karakter bliver 'hovedkarakteren', mens den skriftlige karakter bruges til at justere den endelige karakter.

"Det er ikke tilfredsstillende, at der gives en samlet karakter for to vidt forskellige elementer i faget: Det mundtlige og det skriftlige. Det er to helt uafhængige eksaminationer. Det bliver 'lidt op og ned', og man kan risikere, at en studerende består i sit undervisningsfag uden at være i stand til at skrive en sammenhængende forståelig tekst (i værste fald kunne det være situationen). Det kan stærkt anbefales, at der bliver to forskellige eksaminer. En mundtlig (med performativ opgave og undervisningsplan og teori) og en skriftlig med fokus på tekstanalyse (af alle mulige slags tekster) og fortolkning og undervisning. I et enkelt tilfælde oplevede vi, at en studerende mundtligt præsterede til 00, men skriftligt havde lavet en opgave, der var middel, og derfor samlet fik karakteren 4. I dette tilfælde mistænker jeg, at han ikke har lavet den skriftlige opgave selv – det er vel også en problemstilling, der skal medtænkes".

Den samlede karakter får også konsekvenser for de dygtigste studerende, der præsterer fremragende mundtlige oplæg, men som ikke kan honoreres for det, fordi den skriftlige opgave er knap så god. Mange studerede får derfor karakteren 10, hvor to karakterer ville have vist f.eks. 12 for det mundtlige og 7 for det skriftlige. *"Det bliver lidt 'pærer og bananer' at votere ud fra de to delprøver. Er klart tilhænger af anbefalingen; at der gives to karakterer".*

Det er et bredt ønske fra censorkorpset og undervisere, at der justeres ind i forhold til sommereksamen 2015. Dette er meddelt til LNN i en rapport udarbejdet af Benny Bang Carlsen, Torben Mundbjerg og Niels Mølgaard.

Anbefalinger

- Der bør gives særskilt karakter for den mundtlige og den skriftlige eksamen og særskilt vurdering ud fra centralt stillede vurderingskriterier. Dette er den nye eksamensforms største problem. Disse eksaminer skal begge bestås.
- Der bør udarbejdes en centralt stillet professionshøjskoleopgave til den skriftlige eksamen med tydelige (og ensartede) vurderingskriterier
- Der bør udarbejdes faste kriterier for den performative dels vurderingskriterier og indhold – alternativt bør den performative del afskaffes.
- Det bør overvejes, om der skal udarbejdes 10 mundtlige spørgsmål, eller om nogle af kompetencemålene kan slås sammen. Det bør desuden overvejes at erstatte denne del med en ugeopgave i et af de fire kompetencemål. Dette skal så ske ved lodtækning mellem modulerne for den enkelte studerende eller gruppe ved gruppeeksamen.
- Til den mundtlige eksamen bør der udarbejdes vejledende beskrivelse af det, der forventes, så der kan blive en rimelig fordeling mellem praksisviden og forskningsbaseret viden
- Det anbefales, at den mundtlige prøve består af et skriftligt oplæg, som tæller med i bedømmelsen og hvis omfang afhænger af antal studerende i gruppeprøven. Hver studerende skal hæfte for selvstændige afsnit, men indledning, problemformulering og konklusion må være fællestekst for alle deltagere. Enkeltstuderende skal efter denne model f.eks. skrive fem sider, mens grupper tildeles yderligere to sider pr. deltager.

Bacheloreksamen

I perioden 1. september 2013 - 31. august 2014 har der været i alt 38 prøveforløb med bachelorprojekt i dansk.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Fordeling i %	0,0	6	6	16,1	25	24,7	22,1	7,64	348

Den altovervejende del af indberetningerne sætter kryds ved tilfredsstillende. Bachelorprojektet er som helhed betragtet med en skriftlig og mundtlig del med til at sikre en kompetent vurdering af de mål, der skal opfyldes. Det fremgår af indberetningerne, at kombinationen af undersøgelseskompetence, faglig kompetence og didaktisk kompetence udgør et godt afsæt for bacheloropgaven som genre. Mange studerende har forstået, at genren dels indeholder et forløb, hvor der arbejdes med de kompetencer, der skal opnås gennem uddannelsen, dels indeholder et samlende slutprodukt, der formidles såvel skriftligt som mundtligt. Flere gør opmærksom på, at de studerende i den skriftlige del ofte savner et akademisk skrive niveau, og at der stadig skal fokuseres på udvikling af undersøgelsesmetoder og den akademiske genre generelt.

Samarbejdet omkring eksaminationerne får meget ros, ligesom det har været en positiv oplevelse at afprøve gruppeeksamen i bachelorprojektet. En censor udtrykker bekymring over fagenes fremtidige rolle i bachelorprojektet og ser en tilbøjelighed til, at opgaveindholdet glider over i almene kulturalanalytiske betragtninger.

Flere roser det høje niveau, bl.a. vist ved, at der blev indstillet projekter til årets bachelorpris. Der ønskes mere tid til at læse opgaverne og bl.a. tjekke for plagiat. Om brug af kilder siger en censor: *"Der var en tendens til, at studerende benyttede opslagsværker og introduktioner til faglige og pæda-*

gogiske områder frem for primærtekster af de anvendte teoretikere. Dette bør undgås, da det ikke lever op til opgavens sigte mod akademiske arbejdsmåder".

Anbefalinger

- Der bør gives kurser til nye censorer
- Der bør fra underviseren opfordres til, at de studerende under eksaminationen bruger IT (projektor eller egen computer ved bordet)
- Der bør fortsat fokuseres på bachelorprojektet som et professionsrettet projekt
- Der bør indføres en obligatorisk samtale mellem bedømmere før eksaminationer
- Man bør fastholde eksaminatorer fra såvel det pædagogiske som det linjefaglige område
- Der bør afsættes mere tid til at læse og bedømme bachelorprojekterne

Dansk som andetsprog

Fie Høyrup

I år har der været afholdt i alt 16 mundtlige og 17 skriftlige prøver i hele eksamensperioden. Censorerne fordeler sig mellem 40 % interne og 60 % eksterne ved linjefagsprøverne. Alle prøver er afholdt under LU 07.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Mundtlig i %	0,0	3,5	6,4	18,1	25,1	21,6	25,1	7,8	171
Skriftlig i %	0,6	4,7	11,7	24,0	28,7	20,5	9,9	6,4	171

Det har i år været vanskeligt at finde censorer til eksaminer placeret i de mest travle eksamensuger, hvilket har bevirket, at der har været flere eksterne censorer i spil; heraf er flere i år ad hoc beskikket fra det nye fagområde 'undervisning af tosprogede elever'.

Eksamensforløbet

Censorerne beskriver det samlede eksamensforløb som tilfredsstillende, ligesom også samspillet ved eksamen er oplevet positivt. En enkelt censor har medvirket ved eksamen over Skype og gør opmærksom på de ulemper, der her kan opstå: *"Skypeeksamen er nok besparende, men vi oplevede et udfald af billedet, hvilket gav forvirring (og et rimeligt grundlag for at klage, hvis den studerende skulle få lyst til det)".*

Uddannelsens kvalitet

I forhold til uddannelsens kvalitet har censorerne kun positive bemærkninger. En ad hoc-beskikket censor fra aftagerområdet, der første gang med-

virker ved eksamen i dansk som andetsprog, skriver følgende: *"Jeg synes, at alt fungerede på et meget højt niveau, og ikke bare "tilfredsstillende". Årets skriftlige prøve har ifølge nogle censorer vist sig udfordrende for de studerende. Den bliver bl.a. opfattet som indholdsmæssigt smal og samtidig vanskelig for en del studerende at præstere højt i, hvilket dog kun har trukket gennemsnittet en anelse ned sammenlignet med det forgående år (fra 6,8 til 6,4).*

Her følger to kommentarer:

"Opgaven til DSA var meget smal og det var ærgerligt, at der ikke var nogen egentlig analysedel. Karakteristik og diskussion var to meget fluffy discipliner, der ikke hjalp de studerende til at vise deres faglighed ordentligt".
"Den stillede skriftlige opgave er relevant for professionen, men var måske lidt abstrakt for de studerende, der havde vanskeligt ved at se den hjælp, de fik i materialet til også at give kvalificerede besvarelser på alle dele af den stillede opgave; især delspørgsmål 3 var for mange vanskeligt, og de didaktiske forslag blev noget almene".

Anbefalinger

- Flere censorer beklager, at faget skal nedlægges som undervisningsfag i den ny læreruddannelse (LU 13), da det vil betyde, at der ikke længere uddannes specialister i området. En censor skriver: *"Det er meget beklageligt, at læreruddannelsen ikke fortsat uddanner specialister inden for dansk som andetsprog. Det er veldokumenteret, at behovet for specialister er stort".*

En anden censor skriver: *"Det er en skændsel, at faget dansk som andetsprog er nedlagt som et fag i læreruddannelsen. I den nuværende form vil LU 13 ikke uddanne lærere til at varetage de opgaver, som lærere med linjefaget dansk som andetsprog har uddannet til. Det er godt, at alle lærerstuderende stifter bekendtskab med undervisning af tosprogede elever i skolen (gennem det nye pædagogiske modul (red.)), men det alene rækker ikke".*

- Censorerne har også bemærkninger til de negative konsekvenser, det har for udviklingen af en andetsprogsdidaktik, at faget forsvinder: *"Det var interessant at erfare, hvordan DSA synes at vægte genrepædagogik, hvilket fremgik af de studerendes fremlæggelser. Da genrepædagogik langt fra er slået igennem i skolen, vil de studerende være godt klædt på til de udfordringer, der ligger forud i medfør af skolereformen, hvor der i højere grad end tidligere lægges op til fokus på at tænke sprog og fag sammen. Hvis dansk som andetsprog var fortsat som et fag i læreruddannelsen, ville faget uden tvivl kunne udvikle andetsprogspektivet i genrepædagogikken til gavn for skolens virke".*

Bacheloreksamen

56 studerende fordelt på 11 prøver har aflagt bachelorprøve i faget med et gennemsnit på 8,3. Alle prøver er afholdt under LU 13. Generelt er kommentarerne, at bacheloreksamen i DSA har været oplevet som inspirerende; censorerne skriver bl.a.:

"Flere studerende formåede at koble nyeste forskning med god praksis".

"Det var interessant at erfare, hvor meget genrepædagogik har slået igennem i læreruddannelsen og hvordan den tænkes som en integreret del af dansk som andetsprog".

Anbefalinger

- Også i forbindelse med BA-projektet er der kritiske kommentarer fra censorerne til nedlæggelsen af DSA som undervisningsfag i læreruddannelsen, da det vil betyde, at der i fremtiden kun vil være få studerende, der opnår en særlig kompetence inden for det tosprogede område gennem læreruddannelsen: *"Når man erfarer den høje kvalitet i de studerendes bacheloropgaver, giver det ingen mening at dansk som andetsprog ikke er et undervisningsfag i den nye læreruddannelse"*

- Aflønningen af censorerne er igen i år et område, hvor der fra censorernes side kan peges på forbedringsmuligheder: *“60 minutter er for kort forberedelsestid til at læse og sætte sig ind i et bachelorprodukt på 35 sider plus bilag”*.

Tema 1: Gruppeprøve

Der har været afholdt en enkelt gruppeprøve i BA-projektet. Censor har manglet studieordningsmæssige beskrivelser af eksamensformen, men har i øvrigt ingen kommentarer:

“Der var tale om gruppeprøve til bacheloreksamen. Dette kunne jeg ikke på forhånd finde oplysninger om i bekendtgørelsen, ej heller bag det link som sekretariatet havde lagt til studieordning. En af de to eksaminatorer/vejledere henviste til deres adgang til Fronter. Jeg bemærkede i en mail, at da jeg ikke kunne finde gruppebachelorprøve beskrevet, var det op til ledelsen på Læreruddannelsen Fyn at tage ansvar for rigtigheden af eksamensformen”.

Engelsk

Karsten Gramkow

Trods en smule forvirring med hensyn til datering af talmaterialet må antallet af censorindberetninger og karakterstatistikkerne anses for retvisende. Materialet baserer sig på eksaminer og reeksaminer afholdt i perioden 1. september 2013 til 31. august 2014, både hvad linjefag og bachelorforløb angår.

Som det har været tilfældet tidligere, foreligger der ikke separate tal fra ordinære eksamensterminer og reeksamen – dog kan en del af de (få) manglende censorrapporter sikkert forklares med, at reeksamen i en del tilfælde har omfattet ganske få studerende.

Det væsentligste nye i dette års censorrapport er, at de første engelskhold har været oppe efter den nye uddannelses (LU 13) bestemmelser, dvs. efter ét linjefagsår (for nemheds skyld bruges her betegnelsen linjefag om faget engelsk, selv om fagene i LU 13 benævnes undervisningsfag). Engelsk er et af de fag, der i særlig er grad udfordret i LU 13: Hvor det tidligere mange steder i LU 07 rådede over 72 ECTS, er dette nu skåret ned til 30 ECTS med mulighed for supplerende moduler, der dog som oftest ikke er afviklet på eksamenstidspunktet.

Den foreliggende rapport koncentrerer sig om resultaterne af og perspektiverne for prøverne i den nye uddannelse; censorerne har kommenteret den nye eksamen langt flittigere, end det er tilfældet med den gamle. Kommentarer til LU 07 omtales derfor kun, hvor det skønnes absolut nødvendigt. Talmaterialet holdes adskilt, dels for sammenligningens skyld, dels fordi der i den nye ordning ikke gives separat karakter for mundtlig og skriftlig eksamen.

Jf. materialet fra censorsekretariatet i Haderslev har der i perioden været afholdt ca. 25 bacheloreksaminer i engelsk (LU 07), 36 mundtlige og 38 skriftlige eksaminer (LU 07), samt 30 eksaminer efter LU 13. Næsten alle karaktere-

rer er indberettet, og langt de fleste censorer har rapporteret. Det samlede antal eksaminer svarer stort set til sidste års.

Censorkorpset og allokering

De tidligere års tendens til skævvridning i forholdet mellem anvendelsen af interne og eksterne censorer er i den forløbne termin blevet yderligere forstærket.

57 er beskikket til bachelorprøven i engelsk; heraf er 63 % interne og 37 % eksterne – kun en tredjedel af censorerne har været allokeret (mindst én gang).

Linjefaget har 65 beskikkede, hvoraf 59 % er interne og 41 % eksterne. Her har flere af censorerne været ude, en del af dem flere gange: 57 %. Af de allokerede i linjefaget var 43 % interne og 57 % eksterne, med andre ord det modsatte billede af det, der tegner sig med hensyn til andelen af beskikkede.

Jeg har som censorformand i engelsk i lighed med tidligere år spurgt en del fagkolleger, hvad årsagen kan være til, at færre og færre interne censorer allokeres. Som tidligere er svaret, at de lokale arbejdstidsforhold forhindrer rigtig mange i at søge censur, bl.a. fordi det bliver mere og mere almindeligt, at ansatte i læreruddannelsen selv er så travlt optaget af egne holds eksaminer, at der helt enkelt ikke er plads til mere i den ordinære eksamenstermin. Denne tendens forstærkes tilsyneladende af, at de nye arbejdstidsregler gør det sværere end tidligere at få censur indregnet i arbejdstiden på en fornuftig måde.

Anbefaling

- Ledelserne på læreruddannelserne bør sørge for, at medarbejderne igen får gode muligheder for at melde sig til censuropgaver andre steder i landet.

Linjefaget engelsk, karakterfordeling og prøvegrundlag

I LU 07 har 529 studerende været til mundtlig eksamen og 552 til skriftlig, mens i alt 384 har været oppe efter LU 13-ordningen. I alt er det lidt flere end sidste år, men på grund af indførelsen af prøver efter kun ét år med linjefaget i LU 13 er tallene ikke umiddelbart sammenlignelige. Enkelte uddannelsessteder har tilsyneladende opgivet separate karakterer for skriftlig eksamen i den nye uddannelse; dette forekommer særdeles mærkeligt, da der gives én samlet karakter. Det kan dog muligvis skyldes en fejl i opgørelsesmetoden, og de nævnte tal er ikke medtaget i nedenstående tabeller.

Karaktergennemsnittene var for LU 07's vedkommende 6,6 for skriftlig (op fra 6,2) og 7,5 for mundtlig (7,4), for LU 13 var tallet 6,7. Umiddelbart forekommer LU 13-tallet at være overraskende lavt, når man tager de øgede adgangskrav (og dermed forhåbentlig bedre forudsætninger hos de studerende) i betragtning, men nye og komplekse prøveformer sammen med det faktum, at faget nu mange steder gennemføres på et enkelt år og med langt færre undervisningstimer, end det før har været tildelt, er muligvis en del af forklaringen. Det er umiddelbart bekymrende, at tallet er så langt fra et gennemsnit af de hidtidige skriftlige og mundtlige karakterer, så censorformanden vil forsøge at følge op på denne ændring i de kommende år, bl.a. for at klarlægge, om det kan henføres til, at eksamen i år er afholdt efter 1. studieår.

Karakterfordeling i LU 07

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal mdt.	0	18	51	90	135	137	98	7,5	529
Andel i %	0,0	3,4	9,6	17,0	25,5	25,9	18,5		
Antal skr.	4	35	60	107	157	118	71	6,6	552
Andel i %	0,7	6,3	10,9	19,4	28,4	21,4	12,9		

LU 13 (én samlet karakter)

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	27	37	73	116	81	50	6,7	384
Andel i %	0,0	7,0	9,6	19,0	30,2	21,1	13,0		

Eksamensforløbet, samarbejdet og gennemførelsen af eksamen; uddannelsens kvalitet

Der er nogen kritik af, at svarskemaet til censorrapportering ikke passer til både mundtlig og skriftlig eksamen – der er, som det også konstateredes sidste år, plads til en del forbedringer i dette skema.

Med hensyn til de spørgsmål om samarbejde og kvalitet i uddannelsen, som censorerne besvarer i deres rapporter, er den generelle tendens uændret i forhold til tidligere; med enkelte undtagelser fungerer det praktiske vedrørende afvikling af og samarbejdet om eksamen upåklageligt, om end tildelingen til arbejdet problematiseres af flere:

“Det skal dog kraftigt understreges, at 30 minutter til at bedømme den skriftlige opgave og læse oplæggene til mundtlig eksamen er særdeles utilstrækkeligt”.

Kvaliteten af eksamensindholdet giver dog anledning til mange kommentarer, muligvis på grund af de mange ændringer i LU 13 i forhold til tidligere. Antallet af krydser i rubrikken ‘utilfredsstillende’ er således, om ikke alarmerende højt, så dog væsentligt forøget, og selv om de studerende af mange censorer opleves som dygtige og engagerede, er der ganske mange af censorerne, der sætter alvorlige spørgsmålstejn ved eksaminanderens egetsproglige niveau.

Nogle henfører disse mangler til det nu mange steder et-årige engelskforløb, der ikke giver de studerende tilstrækkelige træningsmuligheder:

“På så kort tid kan man nå at vedligeholde en sprogfærdighed, man allerede er i besiddelse af, medens det for den mindre sikre sprogbruger er van-

skeligt/umuligt at nå et sprogligt niveau, der sikrer, at man kan være model for kommende elever”.

En anden censor skriver:

“Jeg er betænkelig ved, at man nu kan blive engelsklærer efter uddannelsens første år med 30 ECTS points. Faget engelsk er så omfattende, at de studerende simpelthen ikke kan opnå de nødvendige kompetencer på så kort tid”.

På de læreruddannelser, der har valgt ikke at have praktik på 1. årgang, bliver man altså engelsklærer uden at have været i praktik i faget!

Den manglende overensstemmelse mellem kravene i bekendtgørelsen og engelskfagets omfang omtales af flere censorer, f. eks. på denne måde:

“Bekendtgørelsen vil for meget, selvom alt er relevant og med gode intentioner. Der er lovstof svarende til dobbelt så mange lektioner i faget engelsk”.

Den mundtlige eksamen

Den mundtlige eksamen er skåret ned fra 45 minutter til 30 minutter per studerende (for relativt få år siden var tiden 60 minutter). Det opleves af nogle få censorer som forholdsvis uproblematisk, mens rigtig mange mener, at det er tæt på umuligt at give en kvalificeret bedømmelse på den korte tid, bl.a. fordi der nu også skal foretages en samlet vurdering af den mundtlige og den skriftlige præstation. Når der ifølge eksamensreglerne endvidere skal bruges 10 minutter til et performativt element, og når der skal voteres og meddeles karakter, giver det maksimalt 10 minutter til eksamenssamta- len. En censor udtrykker manges holdning sådan:

“Det er en klar opfattelse hos både eksaminator og censor, at den nye eksamensform klart er en forringelse af faget. Det er uholdbart inden for en halv time at vurdere den studerendes engelskniveau samtidig med, at man skal votere både skriftlig og mundtlig engelsk og give en kort feedback til den studerende”.

Hos en anden lyder det:

“Under alle omstændigheder er en prøve på 30 minutter inkl. censur og udskiftning af eksaminander for kort. Kun ganske få eksaminander kan inden for denne tidsramme demonstrere en sprogpædagogisk indsigt, der når ud over enkelte slagord”.

Det performative element

Det såkaldt performative element er en nyskabelse, som fortolkes og udmøntes meget forskelligt – nogle censorer finder, at det anvendes som et udmærket demonstrations- og formidlingsredskab af de studerende, mens andre anfører, at det sammen med den forkortede eksamenstid betyder, at der stort set ikke eksamineres i andet end fagdidaktik, og at der ikke er mulighed for at gå i dybden i eksamenssamtalen. En del censorer savner en beskrivelse af elementet og i øvrigt også bedømmelseskriterier; f. eks. er der tvivl om, hvorvidt elementet skal ses som en selvstændig enhed eller som et oplæg til efterfølgende samtale.

Én samlet karakter

Rigtig mange kommenterer den ændring, at der nu gives én samlet karakter for mundtlig og skriftlig eksamen. Et par censorer angiver, at der ikke var de store problemer med at finde en samlet karakter, men de fleste mener, at én karakter er besværlig at give, at det er uhensigtsmæssigt for uddannelsen og for den enkelte studerende, og at tildeling af en middelkarakter ikke giver en retfærdig vurdering. Nogle eksempler på udsagn herom:

“Det er ... svært at vurdere en endelig karakter, da flere studerendes mundtlige og skriftlige engelsk ligger langt fra hinanden. Der er et stort ønske blandt alle de eksaminatorer, jeg har været ude ved, at ændre eksamensformen, således at de studerende igen får adskilt deres mundtlige og skriftlige præstation, og jeg kan kun tilslutte mig dette ønske”.

Hos en anden censor hedder det:

“Utilfredsstillende at skulle favne en så omfattende mundtlig og skriftlig eksamen i én karakter. Må også være temmelig demotiverende for den studerende at få en broget leverpostejskarakter, der reelt ikke siger noget om den studerendes styrker og svagheder”.

Den skriftlige eksamen

Censorerne sætter ikke spørgsmålstejn ved den skriftlige eksamen som sådan, men med afkortelsen af tiden til mundtlig eksamen får den skriftlige eksamen efter en del censorers mening for mange og for komplekse delelementer. Tidligere indgik bedømmelse af elevtekster mange steder i mundtlig eksamen, hvor denne disciplin nu er placeret som en del af den skriftlige prøve. Den manglende mulighed for samtale herom vanskeliggør eksaminators og censors vurdering af den studerendes kompetencer på intersprogsområdet, og deldisciplinen øger den skriftlige eksamens sammensatte karakter på ofte uheldig vis, bl.a. med hensyn til den studerendes tidsforbrug. Andre elementer af den skriftlige eksamen (der nu er udarbejdet lokalt, med ganske store forskelle i udformningen til følge), er censorerne mere tilfredse med – eksempelvis roser en del censorer, at man har bevaret den såkaldte C-opgave, hvor den studerende skal kommentere sit eget sprog i de to øvrige skriftlige opgaver i sættet.

Det sproglige niveau

De studerendes sproglige niveau er, ifølge nogle censorer, alvorligt truet som følge af den nye uddannelses stærkt beskårne engelskfag og manglen på separate karakterer:

“Der er stadigvæk en del årgange, som i deres egen skoletid er blevet præget af et mindre krav til korrekthed i det skriftlige udtryk, hvorfor dette ikke er deres spidskompetence. Da den skriftlige del af engelskfaget, bl.a. i lyset den stigende kommunikation via it, er vigtig som aldrig før, må der stilles krav om, at dette mestres tilfredsstillende af mennesker, der skal undervise de næste generationer. Også her ville det være godt med mere undervisning under uddannelsen”.

En del censorer bemærker, at også de studerendes dansksproglige niveau i bachelorprojektet er for ringe, og i det hele taget er der voksende bekymring for, at mulighederne for at arbejde med de studerendes mundtlige og skriftlige sprog i uddannelsen er i færd med at forsvinde i en tid, hvor kravene hertil andre steder skærpes.

Anbefalinger

- Engelskfagets mange kompetencemål kan ikke opfyldes på ét år og med 30 ECTS-point
- Der skal tildeles mere tid til bedømmelse af eksamensopgaver og oplæg
- Den mundtlige eksamen skal være af længere varighed end 30 minutter, og varigheden af det performative element bør skæres ned, ligesom indholdet af det bør beskrives
- Der skal igen gives to separate karakterer for hhv. den mundtlige og den skriftlige præstation
- Med mere tid til mundtlig eksamen kan kompleksiteten af skriftlig eksamen reduceres

Årets temaer: gruppeeksamen og målbeskrivelserne

Kun få steder har de studerende gået til gruppeeksamen; de censorer, der har oplevet det, er overvejende positive, og det giver ikke anledning til særlige kommentarer, bortset fra at gruppeprøver kan fungere som den faktor, der giver mere tid til at gennemføre en ordentlig eksamination.

Med hensyn til målbeskrivelserne finder nogle censorer, at kompetencemålene er for ukonkrete til at kunne anvendes i forbindelse med karaktergivning.

Bacheloreksamen

I alt har 138 studerende været til bachelorprøve i engelsk – noget færre end sidste år (dog mangler en eller to karakterindberetninger). Karaktergennemsnittet er på 6,8, dvs. det samme som sidste år. Karakterfordeling:

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	1	11	17	25	29	31	24	6,8	138
Andel i %	0,7	8,0	12,3	18,1	21,0	22,5	17,4		

Nogle læreruddannelser har gennemført bachelorbestemmelserne for LU 13 også for dette års bacheloreksaminander – der er, overordnet set, ganske stor forskel på, hvordan og hvornår den nye uddannelse implementeres for 'ældre' studerende. En af de praktiske forskelle er, at der nu ikke længe i alle tilfælde er to eksaminatorer – et forhold, der opleves som positivt af nogle censorer, fordi det forenkler situationen for den studerende, mens andre opfatter det som en negativ udvikling, hvis ikke man kan bevare de fagfaglige aspekter i bachelorprojektet, så den ønskede syntese mellem uddannelsens forskellige perspektiver kan opnås.

Det kritikpunkt, der omtales mest af censorerne, er forholdet mellem den øgede vægt, bachelorprojektet har i den nye uddannelse, og den tid den studerende har, f. eks. til indsamling og arbejde med empiri. Også opgavelængden og typen af empiri problematiseres af nogle censorer – én skriver således:

"Der er intet fagligt vundet ved 35 siders BA-rapporter med tvungen empiri. 25 sider rækker. Lad de studerende selv beslutte, om deres emne kræver empiri, og om de kan overkomme at indsamle en sådan. Et lærerinterview eller et klassespørgeskema tilfører oftest intet af værdi til en BA-rapport".

Andre censorer anfører, at det er svært for den studerende at indsamle relevant empiri på grund af uddannelsens struktur og praktikperiodernes placering:

“Der er logistiske problemer med hensyn til de studerendes indsamling af data til bachelorprojektet. De skal reelt indsamle materiale, før de ved præcis, hvad de skal skrive speciale om. Det gør ofte, at de studerendes empiri kunne være bedre fokuseret og for enkelte studerende gælder det, at specialet er styret af den empiri, de fik indsamlet. Det er ærgerligt! Enten skal logistikken gå bedre op, eller også skal kravet om empiri sløjfes”.

Anbefaling

- ECTS-vægten af bachelorprojektet og kravene til dettes omfang bør bringes i overensstemmelse med den vægt, det har for undervisere og studerende, og i forbindelse hermed skal kravet om empiriindsamling justeres

Kvalitet

Hvordan vurderer du samlet uddannelsens kvalitet og har du forslag til forbedringer?

Hertil svares tilfredsstillende.

Årets tema 1

Er gruppeprøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, og hvordan fungerer gruppeeksamen?

Der har ikke været afholdt gruppeprøve i fransk.

Årets tema 2

Er målbeskrivelserne for moduler/fagene tilstrækkeligt præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag?

Hertil svares tilfredsstillende.

Bacheloreksamen

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Fordeling i %	0	0	0	0	0	2	0	10	2

Gennemsnit: 10 (8,6 i 2013)

Censor udtrykker tilfredshed med såvel bacheloreksamens forløb samt samarbejdet omkring dette. Censor understreger dette med en kommentar om, at 'samspelet mellem studerende og eksaminatorer er præget af solid faglighed, empati og humor'. Censor lægger endvidere vægt på, at anvendt empiri bør være fra egen praksis.

Supplerende kommentar

Med folkeskolereformen er der kommet fokus på en tidligere sprogstart i såvel engelsk, som fransk og tysk. Det hilser jeg naturligvis velkommen.

Der oprettes i dette studieår flere moduler i fransk, grundet større efterspørgsel blandt de ordinære studerende, bl.a. oprettes et e-læringshold samt moduler i efter- og videreuddannelsesregi samt en omfattende kursusvirksomhed. Jeg fornemmer medvind på cykelstien...

Fysik/kemi

Lars Henrik Jørgensen

Statistik

Der har været afholdt 26 linjefagsprøver på LU 07 og en på LU 13. Der er fem prøver, hvor der ikke er indgivet censorrapporter, hvilket er et lille fald i forhold til sidste år. For bachelorprøverne er der kun indgivet 12 censorrapporter ud af 18, hvilket er utilfredsstillende.

Karakterfordeling linjefagsprøver fysik/kemi (LU 07)

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	1	15	17	39	60	61	60		253
Fordeling i %	0	6	7	15	24	24	24	7,66	

Karakterfordeling undervisningsfagsprøver fysik/kemi (LU 13)

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	1	0	6	2	8	7		24
Fordeling i %	0	4	0	25	8	33	29	8,42	

Det samlede antal linje- og undervisningsfagsprøver er en anelse mindre end sidste år. Karaktergennemsnittet for LU 07 ligger omtrent på niveau med sidste år, mens det er væsentlig højere for LU 13. Det statistiske materiale for LU 13 er dog for lille til, at man kan udlede noget, men det kunne være interessant at vide, om karakterfordelingen også afspejler, at der skal være sket en højnelse af det faglige niveau i uddannelsen.

Karakterfordeling bachelorprøver fysik/kemi (LU 07)

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	2	2	9	6	10	22		53
Fordeling i %	0	4	4	7	15	19	42	8,68	

Antallet af bachelorprøver i fysik/kemi har været væsentlig større end sidste år, og karaktergennemsnittet er steget med ca. 1 procentpoint.

Forholdet mellem beskikkede interne og eksterne censorer har været 60 %/40 % for linjefaget, heri ikke indregnet den ene eksterne censor på LU 13. Forholdet i censorkorpset er ca. fifty-fifty. For bachelor har forholdet været 84 %/16 %, hvilket svarer til fordelingen i censorkorpset.

Det har i tre tilfælde været nødvendigt at involvere censorformanden for at skaffe en censor, hvoraf den ene endte med at blive en ad hoc-beskikkelse.

Eksamensforløb

Der har været flere censorer, som har påpeget, at vilkårene og honoreringen af arbejdet ikke har været oplyst på forhånd og/eller har været utilfredsstillende. Der har også været flere tilfælde, hvor informationer og opgaver, der skulle læses, er blevet sendt meget sent ud, og nogle censorer har måttet rykke institutionen for at få disse tilsendt. I et enkelt tilfælde kom informationsmaterialet først en uge efter prøven. Alle disse uacceptable forhold har medvirket til, at det har været vanskeligere at finde censorer, der ville påtage sig censoropgaver.

Generelt har samspillet mellem studerende, eksaminator og censor under selve prøven været godt.

Gruppeprøver

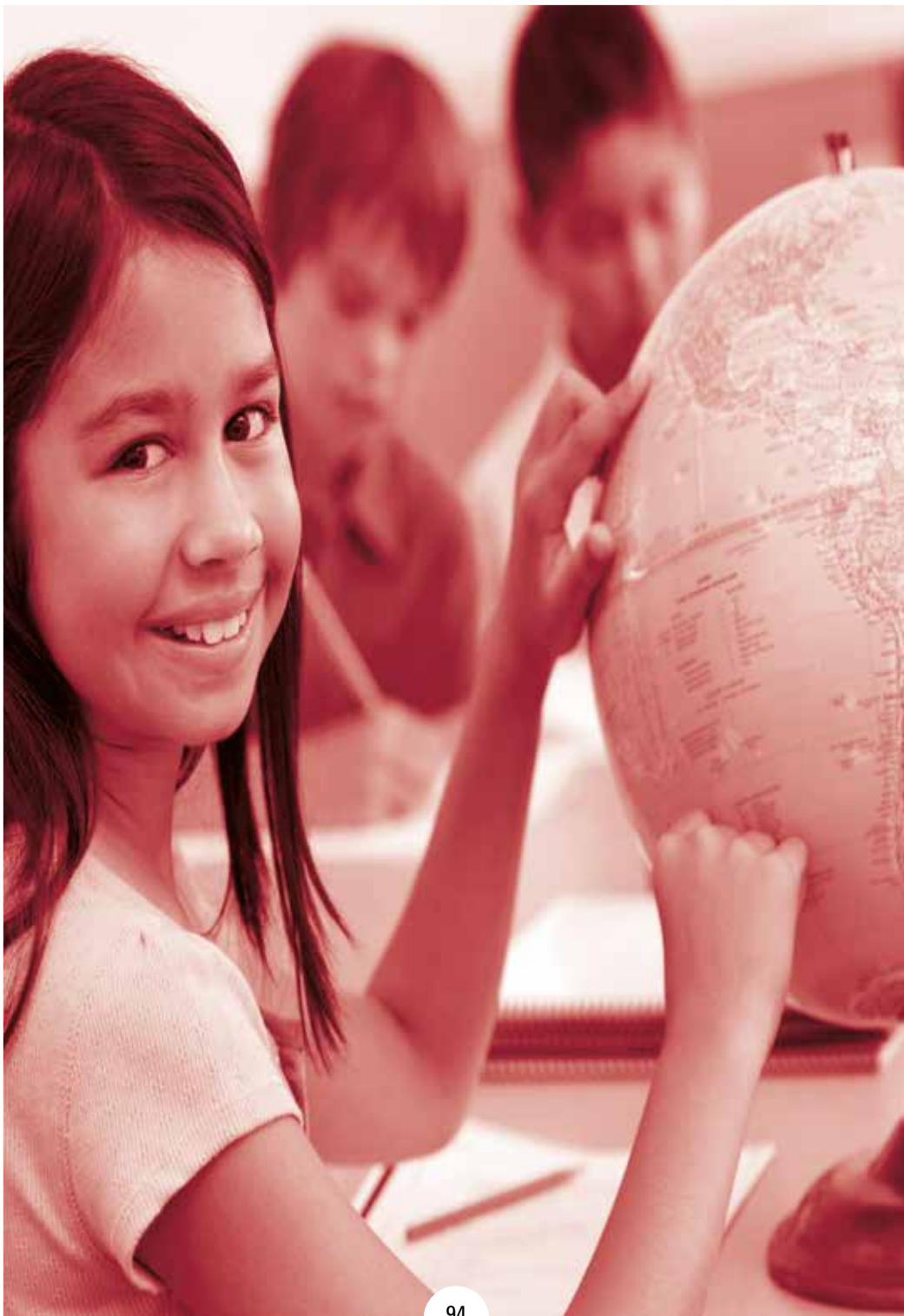
Der har kun været få tilfælde af gruppeprøver. Generelt har der været tilfredshed med forløbet af gruppeprøverne, hvor disse har fundet sted. Der har ikke været problemer med at vurdere de studerendes præstationer individuelt. Alle bachelorprøver var individuelle.

Evalueringsgrundlag

Der har ikke været ret mange uddybende tilkendegivelser om evalueringsgrundlaget. De fleste censorer udtrykker det blot som tilfredsstillende.

Enkelte censorer benytter spørgsmålet til enten at udtrykke tilfredshed med det faglige niveau eller omvendt, at det faglige niveau er for lavt.

Endnu engang udtrykker flere censorer, at den tid, der er sat af til prøven i linjefaget/undervisningsfaget (45 min.), ikke er tilstrækkelig til at vurdere de studerende indenfor såvel faglighed som fagdidaktisk, eksperimentel og skolefaglig indsigt.

Geografi

Poul Kristensen

Der har været afholdt 10 prøveforløb i linjefaget geografi efter LU 07 og tre forløb i undervisningsfaget efter LU 13, hvoraf én var reeksamen i perioden 1. februar til 31. august 2014. Der har været anvendt 12 af fagets 27 beskikkede censorer, heraf har to været allokeret til to prøver. Fordelingen mellem eksterne og interne censorer har været halvt af hver. Der er indberettet karakterer for 165 studerende, hvoraf enkelte har været til prøve to gange. Antal studerende svarer til antallet i 2013. Som jeg skrev i årsberetningen sidste år, er det tvivlsomt, om der vil blive uddannet tilstrækkeligt med geografilærere, hvis antallet af studerende ikke stiger. De to ordinære prøver i undervisningsfaget LU 13 har været prøverne i Jelling og Odense. Disse prøver har en særlig interesse, da de vedrører de nye prøvebestemmelser.

Karakterfordeling for de 10 prøver efter LU 07

Karakter	- 3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	1	8	18	38	24	35		124
Fordeling i %	0,0	0,8	6,5	14,5	30,6	19,4	28,2	8,18	

Karakterfordeling for de to ordinære prøver efter LU 13

Karakter	- 3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	8	2	8	8	6	9		41
Fordeling i %	0,0	19,5	4,9	19,5	19,5	14,6	22,0	6,34	

Det er bemærkelsesværdigt at karaktergennemsnittet ligger markant lavere ved LU 13-prøven i forhold til LU 07. Særligt antallet af dumpekarakterer er stort i LU 13. Det skal dog bemærkes, at tallet skjuler, at tre studerende både fik 00 ved ordinær såvel som ved reeksamen. Det hører også med til billedet, at gennemsnittet 8,18 for LU 07-prøven er mar-

kant højere end det var i 2013, hvor gennemsnittet var 7,53. Endelig er 41 studerende et relativt lille antal, hvilket giver statistisk usikkerhed. Alligevel giver det markante fald i LU 13's karakterniveau anledning til at spørge, hvilket karakterniveau der bør betragtes som rimeligt? Er det for eksempel et problem, at karaktergennemsnittet er mellem 6 og 7? Det er det næppe, selv om man som eksaminator kan ønske sig et højere niveau. Det er imidlertid interessant at vide, om faldet skyldes skærpede krav i den nye uddannelse, andre betingelser for undervisningen, modulstrukturen, andre studenterforudsætninger eller sammensætning af holdene. Svarene kan til dels søges i censorrapporterne.

Eksamensforløbet og uddannelsens kvalitet

I censorrapporterne er der samstemmende tilfredshed med eksamensforløbet og samspelet mellem de involverede parter.

Med hensyn til kvaliteten af prøven angiver to censorer, at den ikke har været tilfredsstillende.

Det er bemærkelsesværdigt, at de to censorer begge har været censorer på prøverne under LU 13, som har været gennemført i hhv. Odense og Jelling. Her er uddannelsens tre faglige moduler blevet gennemført som et-årige forløb med hold, der består af studerende fra 1.- 4. årgang. Dette forhold kommenteres af en af censorerne således: *"Det er betænkeligt at gennemføre tre moduler på et læseår på samlæste hold, idet det giver markante forskelle i forudsætningerne hos de studerende for at opnå et tilfredsstillende resultat. Således er en 3.-4.- års studerende væsentlig bedre stillet end en førsteårs"*.

Det kommenteres i en anden censorrapport således: *"Det faglige grundlag fremstod nogle gange som meget presset, og der var situationer, hvor samspelet med pædagogiske fag /LG kunne være mere funktionelt i sin udformning"*.

En censor påpeger den problematik, man som censor står i, når de skriftlige opgaver er for lange. Han foreslår, at det ikke skal være censors problem, om han vil læse opgaven eller ej, men at studiekontoret bør afvise alle opgaver der har et større omfang end det maksimalt tilladte.

Årets tema 1. Gruppeprøver

Til spørgsmålet om gruppeprøvernes kvalitet er det generelle synspunkt, at de fungerer tilfredsstillende. En enkelt censor mener dog ikke, at grupperne bør være større end to studerende.

Årets tema 2. Målbeskrivelser

Til spørgsmålet om målbeskrivelser svarer alle, at de er tilfredsstillende i forhold til LU 07. F.eks. bemærker en censor at *"Målbeskrivelserne er præcise, og de tværgående/tværfaglige fokusområder er godt beskrevet. Folkeskolerelevansen indgår på en fin måde, så praksis- og teorividen spiller godt sammen"*.

I forhold til LU 13 bedømmes målbeskrivelserne som utilfredsstillende, hvilket bl.a. begrundes således: *"Målbeskrivelserne er så omfattende og detaljerede, at de er vanskelige at arbejde med"*. Desuden anføres, at der kan være problemer med samspelet mellem faget og LG/pædagogiske fag.

Bacheloreksamen

Der har været afholdt ni prøver med i alt 29 studerende. Det er en tilbagegang fra sidste år, hvor der var 12 prøver med 38 studerende. Censorerne var fordelt med fire interne og fem aftagercensorer.

Karakter	- 3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	0	2	6	5	8	8	29	29
Fordeling i %	0,0	0,0	6,9	20,7	17,2	27,6	27,6	8,24	

Der udtrykkes generel tilfredshed med afviklingen af BA prøverne. En censor påpeger, at der er for lidt tid til læsning og vurdering af opgaverne. Han skriver bl.a.: *"Det er i underkanten, at der kun er sat en time af til at læse den"*

studerendes opgave. Skal den tid holdes, kan det kun blive en meget overfladisk læsning. I respekt for den studerende har jeg derfor brugt væsentligt mere end en time”.

Dette er et væsentligt problem, som sætter censorerne i et urimeligt dilemma. Et andet problem, som bliver påpeget, angår opgavernes udformning. Her skriver en censor bl.a.: *”Jeg oplever, at det kan være en udfordring at finde den rette balance mellem teori og det praksisrettede og fagdidaktiske”.* Forhåbentlig vil BA opgaverne blive mere praksisorienterede efterhånden som LU 13 bliver implementeret i de kommende år.

Det anbefales

- at overveje at nedsætte antallet af eksamensopgaver i geografi fra 5 til 3
- at der laves forsøg med andre eksamensformer end de nuværende
- at der arbejdes med hvordan samspillet mellem fag, didaktik og praksis bedre kan afspejles i prøven
- at honoreringen for læsning og vurdering af eksamensopgaver afpasses det reelle tidsforbrug

Historie

Rune Christiansen

I perioden fra 01.09 2013 til 31.08 2014 har der været afholdt 36 prøver i historie ved læreruddannelserne, heraf fire på den nye uddannelse LU 13. Denne censorberetning bygger på 33 censorrapporter fra disse prøver, inklusiv censorrapporter fra alle fire prøver på den nye uddannelse, svarende til en samlet indrapporteringsgrad på 92 %. Der har samtidig været afholdt 24 prøver i bachelorprojektet i historie, og denne beretning har kunnet trække på censorrapporter fra de 23 af disse, svarende til 95 %.

Hvis man ser på aldersfordelingen af censorerne, så har kun ca. 25 % af de medvirkede censorer i år været over 60 år mod hele 44 % sidste år. I det hele taget matcher allokeringen i år meget fint aldersfordelingen for de beskikkede censorer i historie. Der har til gengæld været allokering 58 % aftagercensorer og kun 42 % interne censorer, hvilket ikke helt matcher gruppen af beskikkede censorer, hvoraf næsten 60 % er interne. Denne skævhed kan muligvis skyldes travlhed i forbindelse med den nye læreruddannelse, eller at mange interne censorer selv har haft eksaminationer i eksamensperioden.

35 ud af i alt 59 mulige censorer har været allokering til mindst en prøve, og der har ikke været væsentlige problemer med at skaffe censorer til de afholdte prøver i historie. Modsat sidste år har der derfor heller ikke været behov for ad hoc-besiddelser.

Ifølge karakterindberetningerne har 629 studerende været til prøve i historie i perioden, mod 607 studerende sidste år og kun 523 studerende året før. Stigningen skyldes formentlig, at der både har været studerende til eksamen på den gamle uddannelse LU 07 og på den nye uddannelse LU 13. Karaktergennemsnittet i historie var samlet set på 7,64 hvilket er højere end sidste år, hvor gennemsnittet lå på 7,12.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Anta	0	21	30	114	187	173	104		629
Fordeling i %	0	3,3	4,8	18,1	29,7	27,5	16,5	7,64	

Historiefaget på den nye læreruddannelse

Der er som nævnt blevet afholdt fire prøver i faget historie på den nye læreruddannelse. Der var tale om i alt 75 studerende, der alle var til eksamen efter den nye todelte eksamensform, hvor de studerende både skal eksamineres med udgangspunkt i en skriftlig opgave og et udtrukket undervisningsmateriale. De studerende opnåede ved disse eksaminer et usædvanligt højt karaktergennemsnit på 7,81. Til sammenligning opnåede de 554 studerende på den gamle uddannelse i år et karaktergennemsnit på 7,33, og de studerende på den nye uddannelse var således med til at hæve det samlede karaktergennemsnit for historie betydeligt.

Det er efter min mening for tidligt at sige, om det højere karaktergennemsnit på den nye uddannelse viser en varig forbedring af de studerendes kundskaber i forhold til de opstillede krav. Der er trods alt kun tale om fire prøver, og selve det at prøveformen i år blev anvendt for første gang kan i nogen grad have påvirket eksamensresultaterne. Det er ikke desto mindre bemærkelsesværdigt, at ingen studerende dumpede i historie med den nye prøveform.

Karakterer	-3	00	2	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	0	3	15	26	17	14		75
Fordeling i %	0,0	0,0	4,0	20,0	34,7	22,7	18,7	7,81	

Årets tema 1: Gruppeprøver og eksaminer

Her er der i censorrapporterne kun ganske få bemærkninger ud over 'tilfredsstillende'. Der har ikke været ret mange gruppeprøver i historie, men

de få, der har været, har ifølge censorrapporterne tilsyneladende fungeret uden problemer.

Årets tema 2: Er modulbeskrivelserne tilstrækkeligt præcise

Langt de fleste censorer har angivet, at de finder målbeskrivelserne 'tilfredsstillende' og tilstrækkeligt præcise til at sikre en god karaktergivning. Flere giver dog også udtryk for, at deres vurdering primært begrundes i, at de har været censorer på den gamle uddannelse, hvor grundlaget er kendt og velbeskrevet. En enkelt censor påpeger således, at der kan være gode grunde til netop at tjekke samspillet mellem målbeskrivelser og vurderinger, fordi den nye læreruddannelse kan trække i en retning, som forstærker en mere instrumentalistisk, fagdidaktisk tænkning og kan risikere at gøre evalueringen mere kvantitativt orienteret. En censor på den nye læreruddannelse påpeger desuden, at det kan være svært at fastsætte en samlet karakter for både den skriftlige og mundtlige del af prøven med den nye eksamensform, og at delelementerne ved eksamensformen kunne være bedre integrerede.

Bemærkninger

De fleste censorer vurderer samspillet mellem studerende/ eksaminator/ censor / administration / censorformandskab og sekretariat som tilfredsstillende, eller endog inspirerende. Der er dog også enkelte bemærkninger i censorrapporterne om praktiske vanskeligheder i forbindelse med fremsendelse af eksamensopgaverne samt om andre problematiske forhold, der går lige fra støj i eksamenslokalet til vanskeligheder med honorering af bilag. Generelt er vurderingen af det faglige niveau og uddannelses kvaliteten ligeledes 'tilfredsstillende' eller 'inspirerende', men der er også enkelte eksempler på kritik af niveauet. Det gælder særligt i forhold til de skriftlige eksamensopgaver, der af enkelte censorer kritiseres for at være af for lav kvalitet.

Bacheloreksamen

Ud fra tilbagemeldingerne fra censorerne at dømme, har der generelt været tilfredshed med samspillet mellem de involverede parter og med kvaliteten af bachelorprojekterne. Der er kun ganske få kommentarer til årets temaer og kun et par enkelte kommentarer af mere praktisk karakter angående støj eller manglende frokostmuligheder. Det fremhæves imidlertid igen i år, at det forringer kvaliteten af eksaminationen, hvis der kun optræder en enkelt eksaminator (faglærer eller pæd.lærer), og at det er vigtigt, at de studerende er blevet instrueret i eksaminationens særlige karakter. Igen i år var der også flere censorer, der angav, at der eksisterer et alvorligt misforhold mellem den tid, der bliver tildelt til at læse og bedømme bacheloropgaverne og så den faktiske arbejdstid, der bør anvendes på opgaven, hvis eksaminationen skal være fagligt forsvarlig.

Ifølge karakterindberetningerne har 164 studerende i år været til eksamen i et professionsbachelorprojekt med tilknytning til historie. Det er en stigning i forhold til sidste år hvor tallet var 138. Gennemsnitskarakteren er ligeledes steget en smule til 6,88 fra sidste års 6,69.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	5	23	33	40	43	20		164
Fordeling i %	0	3	14	20,1	24,4	26,2	12,2	6,88	

Hjemkundskab /madkundskab

Kirsten Jensen

Linjefaget / undervisningsfaget

Denne rapport dækker perioden fra 1.september 2013 til 31.august 2014. Tallene stammer fra ordinære prøver eller syge-omprøver. Der har været afholdt 12 linjefagsprøver heraf to undervisningsfagsprøver med 155 studerende og 12 bachelorprøver i hjemkundskab/madkundskab med 48 studerende. Der er skrevet censorrapporter til 87,5 % af linjefagsprøverne og 89,5 % til bachelorprøverne. Der skal afleveres censorrapport, også hvis det blot drejer sig om én studerende til prøve, så alt kommer med i statistikken. En mulighed kunne være at skrive, hvad der fungerede godt med sætninger. Der er 16 beskikkede censorer i linjefaget / undervisningsfaget, hvoraf 11 (68,8 %) er interne censorer og 5 (31,3 %) er eksterne.

Der er 14 kvinder (87,5 %) og 2 (12,5 %) mænd. Fem ud af de 16 havde en eller flere allokeringer – 11 (68,8 %) havde ingen allokering. Aldersfordelingen blandt de medvirkende censorer er, at 6,3 % er mellem 30-40 år, 25 % er mellem 40-50, 37,5 % er mellem 50-60 år, 25 % er mellem 60 - 70 år og 6,3 % er 70+.

Der er 14 beskikkede censorer til bachelorprøven, hvoraf 10 (71,4 %) er interne og fire (28,6 %) er eksterne. Der er 12 (85,7 %) kvinder og to mænd. Syv havde mindst en allokering, og syv havde ingen. Aldersfordelingen blandt de medvirkende censorer er 7,1 % mellem 30-40 år, 21,4 % mellem 40-50 år, 42,9 % mellem 50-60 år og 28,6 % mellem 60-70 år.

I perioden har der været allokeret 68,8 % interne og 31,3 % eksterne censorer. Aldersfordelingen blandt de allokerede censorer svarer til fordelingen blandt alle de beskikkede. Der er mulighed for efterallokering til censorkorpset i marts måned 2015.

Afstanden for censor til eksaminationsstedet på dette års allokeringer viser, at det er prioriteret at finde en censor så tæt på eksaminationsstedet som muligt. 22,7 % af censorerne findes i en afstand under 50 km og 9,1 % har

under 100 km til eksaminationsstedet. Kun 9,1 % af censorerne har mellem 250-300 km. Dette betyder, at der kunne udveksles censorer fra landsdel til landsdel i større grad. Dette er uheldigt med hensyn til en ensartet bedømmelse af de studerende og af hensyn til at være til inspiration for hinanden. Det ser ud til, at antallet af censorer knapt dækker behovet for censur. I denne termin har der fem gange været problemer med at finde en censor. Især når der blot har været en studerende til prøve. Det er ikke rimeligt, at censor kun får betaling for en studerende, når man måske er nødt til at få fri flere timer og dermed sætter penge til ved at påtage sig censur.

Linjefaget hjemkundskab

Karakterstatistikken er desværre ikke helt fyldestgørende, da der mangler indberetninger fra nogle af uddannelsesstederne. Af hensyn til en korrekt statistik er det vigtigt, at alle prøver indberettes.

LU 07 eller ældre - Linjefag hjemkundskab

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	2	3	14	40	43	43		145
Fordeling i %	0,0	1,3	2,1	9,6	27,6	29,7	29,7	8,9	

LU 13 - Undervisningsfag hjemkundskab /madkundskab

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	1	1	1	10	14	4		31
Fordeling i %	0,0	3,2	3,2	3,2	32,3	45,2	12,9	8,5	

Gennemsnitskarakteren er steget de sidste år fra henholdsvis 8,44 i 2013, 7,6 i 2012 og 6,9 i 2011

Anbefalinger

- Der nybeskikkes yngre personer ved efterallokering i marts, så der kommer en bedre aldersspredning blandt censorerne.
- Der tilstræbes at sende censorer fra landsdel til landsdel.
- Der tilstræbes at fordele allokeringer mellem flere personer.
- Der arbejdes på, at censor altid aflønnes for mindst tre studerende.

Det samlede eksamensforløb for den gamle læreruddannelse

Prøveforløbet er ifølge censorrapporterne tilfredsstillende vurderet ud fra eksamensforløb og set i lyset af bekendtgørelsen og studieordningen. I nogle tilfælde beskrives eksamensforløbene inspirerende.

Der har været et tilfredsstillende samspil mellem studerende/ eksaminator/ censor/ administration/ censorformandskab og sekretariat ved næsten alle prøveforløb.

Enkelte ønsker mere fagdidaktisk litteratur og mere præcise mål på det fag-faglige niveau. De studerende, der får topkarakter, har været gode til at bruge deres didaktiske viden og omsætte denne viden i forhold folkeskolens praksis.

Det samlede eksamensforløb for den nye læreruddannelse

Eksamensforløb

Vedrørende hvordan man vurderer det samlede eksamensforløb i lyset af bekendtgørelsen og studieordningen, herunder formålene for uddannelsen som helhed, er der flere kommentarer.

Til den mundtlige og praktiske prøve medbringer den studerende en præsentationsportfolio, der skal dække undervisningsfagets fire kompetenceområder og inddrages af den studerende.

Kvaliteten i denne præsentationsportfolio opleves som meget forskellig, hvor nogle studerende lykkedes fint med at referere tilbage og anvende ele-

menter fra portfolioen, mens andre i mindre grad brugte den i den praktiske og mundtlige prøve.

Kommentarer fra eksterne censorer

"Når de studerende i deres synopsis må henvise til afsnit i deres portfolio, ville det være godt, de var tilgængelig for censor inden eksamen.

Det er svært/umuligt at få set/læst portfolioer umiddelbart før eksamen eller under eksamen, da man skal vurdere seks studerende, der arbejder og fortæller om levnedsmiddeltekniske processer og studere portfolio samtidigt. Prøvens struktur bør ændres, så det er en realistisk opgave.

Til den mundtlige del af prøven skal der vurderes fagfaglige emner, fagdidaktik og der skal inddrages elevmateriale, som censor ikke har set i forvejen. Desuden kan der spørges ind til den studerendes portfolio. Det er svært at vurdere så mange ting på den tildelte tid, og jeg mener, at det er svært at være sikker på, at alle studerende vurderes på samme grundlag. Jeg kan frygte, at det i fremtiden bliver svært at finde censorer (specielt eksterne) til at løse censuropgaven under de vilkår".

Samspil

Samspillet mellem studerende/eksaminator/censor/administration/censorformandskab og sekretariat er foregået tilfredsstillende.

Kvalitet

Hvordan vurderer du samlet uddannelsens kvalitet og har du forslag til forbedringer?

"Hvis censorinstitutionen skal være med til at sikre kvaliteten i uddannelsen, må man være klar på, hvad det er der skal bedømmes, og så tildele den tid, der er nødvendig. Dette er ikke kritik af de studerende eller underviseren. Det er bestemt mit indtryk, at der er foregået undervisning af høj kvalitet for eksamen, men kritikken er alene rettet mod prøvens struktur".

Årets tema 1

Vedrørende årets tema om gruppeprøver og eksaminer: De er afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, men der er ikke forståelse for, at grupper skal reduceres i tid.

Årets tema 2

Vedrørende målbeskrivelserne for moduler/fagene er tilstrækkelige præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag vurderes de som tilfredsstillende.

Opsamling

Det er det første år med prøve under LU 13, hvor hver studerende får tildelt en time og grupper har reduktion på tiden. Kun to læreruddannelser danner grundlag for ovenstående bemærkninger. Tilsyneladende er der tilfredshed med, at synopsis er tilsendt før prøveforløbet og tæller med i den samlede vurdering. Derimod er der på den ene læreruddannelse utilfredshed med stukturen af prøveforløbet og på begge utilfredshed med stuktur omkring inddragelse af portfolio.

Det er vigtigt at møde op til de landsdækkende censormøder, da netop sådanne spørgsmål bliver diskuteret. Men bemærkningerne kan danne grundlag for en evt. revision af eksamensforløbet.

Bacheloreksamen

Vedrørende bachelorprøveforløb gælder de samme generelle kommentarer som til linjefagsprøven.

Karakterfordelingen ved bachelorprøven:

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	0	1	17	7	8	12		45
Fordeling i %	0,0	0,0	2,2	38	15,4	17,8	26,6	7,6	

Gennemsnittet ved bachelorprøven har været svingende de sidste år. I 2013 var gennemsnittet 7,76 i 2012 var det 8,2 og i 2011 5,4. Umiddelbart er der ikke en forklaring på dette.

Den samlede vurdering af kvaliteten af bachelorprøven har mest været tilfredsstillende.

På nogle læreruddannelser har man valgt at 'spare' den ene eksaminator væk. Således eksaminerer enten den pædagogiske vejleder eller den faglige vejleder både på det faglige og på det pædagogiske område. Det opleves utilfredsstillende og forringer eksaminationen.

Ellers udtrykkes der stort set generel tilfredshed omkring eksamensforløb og at beskrivelser i studieordninger og i den centrale vejledning til bedømmelse af bachelorprojektet i læreruddannelsen er præcise. Også det fagfaglige og pædagogiske niveau er der tilfredshed med. Dog kan der ønskes mere vejledning omkring formalia og inddragelse af videnskabsteori og videnskabelig metode.

Nogle censorer ønsker større bredde i litteraturgrundlaget, og en enkelt censor påpeger: "*Der bør anvendes anden litteratur på hjemkundskabs-/madkundskabsfagområdet udover lærerens*".

Anbefalinger

- Der skal være en pædagogisk og en faglig eksaminator til stede ved alle bachelorprøveforløb.

- Læreruddannelserne bør være omhyggelige med at undervise de studerende i at arbejde med bachelorprojektets formalia og inddragelse af videnskabsteori og videnskabelig metode.
- Relevant nyere forskningslitteratur bør inddrages i opgaverne
- Den afsatte bedømmelsestid på 60 min. til et bachelorprojekt bør hæves

Idræt

Torben Vandet

Grundlaget for denne beretning er 30 censorrapporter fra linjefaget idræt og 25 censorrapporter fra bacheloreksamen i idræt i den forløbne periode, der dækker 01.09 2013 til 31.08 2014.

Censorrapporterne omhandler den gamle læreruddannelse fra 2007, hvor idræt dels er et stort linjefag med 1,2 årsværk, og dels et reduceret linjefag med 0,6 årsværk, samt den nye læreruddannelse LU 13, hvor uddannelsen er opdelt i moduler, der færdiggøres inden for et år.

Set i forhold til sidste års rapport har der i år været to nye temaer, hvor censorerne er blevet bedt om at vurdere, dels hvordan gruppeeksamen fungerer, og om gruppeprøver og eksaminer er afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, og dels om målbeskrivelserne for moduler/fagene er tilstrækkelige præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag.

Karaktergennemsnit ved linjefagseksamen for den gamle læreruddannelse LU 07 er 7,41, hvilket er lidt lavere end sidste års 7,88 og det bygger på i alt 472 studerende.

Karakterfordeling ved linjefagseksamen for LU 07

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	15	35	86	132	144	60		472
Fordeling i %	0	3,2	7,4	18,2	28	30,5	12,7	7,41	

Tilsvarende er karaktergennemsnittet for den nye læreruddannelse 6,58, og det bygger på i alt 83 studerende

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	1	4	8	15	29	21	5		83
Fordeling i %	1,2	4,8	9,6	18,1	34,9	25,3	6,0	6,58	

Det samlede eksamensforløb for den gamle læreruddannelse.

I dette års censorrapporter vurderer næsten alle censorer uddannelsens kvalitet som tilfredsstillende, hvor navnlig det praktiske niveau er meget fint og gennemarbejdet. Det bliver dog påpeget af flere censorer, at tiden til den mundtlige del er for kort, og at det stiller høje krav til de studerendes evner til at kunne disponere i forhold til studieordning og eksamenskrav. Ikke alle studerende magter dette og bør modtage vejledning i at gå op enkeltvis eller til gruppeeksamen, hvor gruppeeksamen for alvor kan være med til at styrke kvaliteten i den mundtlige del og dermed også give den studerende flere muligheder at spille på.

Endelig bliver der gjort opmærksom på det problematiske i at kunne få lov til at gå til eksamen på særlige vilkår jf. § 18 i Prøvebekendtgørelsen, hvilket i to tilfælde har betydet, at en alvorlig skadet studerende og en gravid studerende helt har fået dispensation imod forevisning af en lægeerklæring for den praktiske del af idrætseksamen. Censorerne påpeger, at mangelfuld videodokumentation i stedet har erstattet praksis og således skabt en hel ny eksamensform, der slet ikke afspejler de kropslige og idrætslige kompetencer, der er en central del af fagets identitet og faglig professionsrettede kerne, og som de studerende skal leve op til ifølge studieordningen.

Spørgsmålet, der rejses af censorerne, er, om uddannelsesstedet kan/skal dispensere i sådanne tilfælde med skader, graviditet m.m., hvis der foreligger en lægeerklæring og lade den studerende gå op til eksamen på særlige vilkår. Censorerne opfordrer til, at problematikken bliver taget op i censornæstformandskabet og undersøgt i Undervisningsministeriet.

Det anbefales

- At den mundtlige del af idrætseksamen skal styrkes gennem vejledning og forslag om gruppeeksamen, så der bliver mulighed for at gå i dybden med eksaminationen.
- At undersøge hvordan §18 i prøvebekendtgørelsen skal/kan tolkes af ledelsen i de enkelte UC'er.

Det samlede eksamensforløb for den nye læreruddannelse.

Censorrapporterne for idræt i den nye læreruddannelse – LU 13 - udtaler sig om en uddannelse, der består af tre monofaglige moduler, og som gennemføres over to semestre, altså ét undervisningsår.

De fleste censorer vurderer både den praktiske og mundtlige prøve som tilfredsstillende, hvor der navnlig i lighed med den gamle uddannelse er blevet brugt lang tid på at øve den afsluttende praksis til den praktiske prøve og med et fint resultat til følge.

Dokumentationen for egne idrætslige bevægelsesfærdigheder og kompetencer inden for aktiviteter i og på vand og i naturen var også en del af den praktiske prøve, hvor navnlig færdigheder blev vist på video i forbindelse med pauser og overgange fra de forskellige indholdsområder. Kvaliteten af denne dokumentation var ikke høj, da de studerende kun foreviste aktiviteten uden nogle didaktiske overvejelser og refleksioner.

Til den mundtlige prøve medbringer den studerende en præsentationsportfolio, der skal dække undervisningsfagets fire kompetenceområder og indtages af den studerende i form af digital produktion, undervisningsmateriale, cases m.m.

Kvaliteten i denne præsentationsportfolio opleves som meget forskellig, hvor nogle studerende lykkedes fint med at referere tilbage og anvende elementer fra portfolioen, medens andre næsten ikke brugte den i den mundtlige prøve.

En censor finder det meget påfaldende, at de 1. årsstuderende, der var på holdet, klarede sig meget dårligt i både den praktiske og mundtlige prøve, medens resten af de studerende, der var på 4. år, klarede begge prøver med et fint resultat.

En anden censor peger på, at det er tydeligt, at de studerende har for få undervisningslektioner, hvilket har betydet et faldende niveau for faget, så

de studerendes praktiske færdigheder og teoretiske baggrund ikke har det samme niveau som for bare fire år siden. Han foreslår at højne fagligheden gennem: *"Flere undervisningslektioner og evt. deleksamen indenfor de praktiske områder internt med bestået/ikke bestået, og så til slut en eksamen med højere krav til fagfagligheden"*.

Endelig fremhæves det meget positive i, at der i kompetencemålene er formuleret krav til den studerende om at udvikle idrætsfaget kreativt, innovativt og entreprenant. Dette sås navnlig i flere eksamensgruppers udvikling af egen praksis til den praktiske prøve, hvor der på enkelte indholdsområder var taget højde for dette krav.

Det anbefales

- At kvalificere dokumentationen indenfor området aktiviteter i og på vand og i naturen
- At inddrage og anvende præsentationsportfolien i forbindelse med den mundtlige prøve

Årets temaer: Gruppeprøver og eksaminer

I dette års censorrapporter ligger kommentarerne til gruppeprøver og eksaminer i kategorierne tilfredsstillende og inspirerende. De fleste censorer er positive og enige om, at gruppeeksamen både i den mundtlige og praktiske del fungerer fint, navnlig fordi det giver mere tid til eksaminationen.

En censor skriver således følgende i sin rapport: *"Forskellen på niveau og kvalitet ved gruppeeksamen i forhold til individuel eksamen er tydelig til fordel for gruppeeksamen. I de situationer, hvor de studerende har afviklet skriveproces, praktisk afvikling og gruppeeksamen i en fælles rapport, opnås et højt fagligt niveau og større mulighed for fordybelse"*.

Det anbefales

- At styrke gruppeeksamen både i den praktiske og mundtlige prøve, fordi det højner kvaliteten i begge prøver og i faget som helhed

Årets tema: Målbeskrivelser som vurderingsgrundlag

Et meget stort antal af censorerne vurderer, at målbeskrivelserne er tilfredsstillende for at kunne sikre en god karaktergivning. Ikke mange censorer kommenterer dette tema yderligere, og det hænger måske sammen med, at LU 13 i højere grad handler om kompetenceområder, kompetencemål herunder videns- og færdighedsmål, så de gamle målbeskrivelser ikke længere er så interessante at beskæftige sig med.

Afrunding

En af censorerne udtaler følgende om LU 13: *"Det var påfaldende, hvor lidt denne prøve, som var den første i den nye læreruddannelse, var forskellig fra prøven i den gamle læreruddannelse"*. Meget tyder således på, at de nye prøveformer skal have tid til at udvikle sig og løbende udvikles til den praksis, der vil være meget forskellig i en modulopbygget ny læreruddannelse.

Bacheloreksamen

Karakterfordeling ved bacheloreksamen omhandler i alt 273 studerende, hvor karaktergennemsnittet er lidt større end sidste år, hvor det var 7,16. I år er det 7,19.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal i %	0	17	29	48	64	57	58		273
Fordeling i %	0	6,2	10,6	17,6	23,4	20,9	21,2	7,19	

Uddannelsens kvalitet

Ligesom sidste år er vurderingen i de fleste censorrapporter, at uddannelsens kvalitet ligger på et tilfredsstillende niveau, og at der generelt er gode bestræbelser på at lave ægte/rigtige undersøgelser i forhold til praksis.

Kvaliteten omtales i en rapport på følgende måde: *”I de mange nye problemstillinger i forbindelse med den nye folkeskolelov var der mange spændende vinkler på implementering af idræt og bevægelse i en kommende ny verden for lærere, forældre, ledere og ikke mindst elever”.*

Det fremgår dog også af dette års rapporter, at der stadigvæk bør arbejdes på at udvikle og understøtte de studerendes kendskab til metode, empiribrug og empirikritik, så de i højere grad bliver i stand til at formulere problemfelter og opstille brugbare undersøgelsesformer, som empirisk grundlag for analyser og konklusioner.

Med hensyn til dette års tema om gruppeprøver og eksaminer, så er det kun nogle få enkelte prøver, der har fundet sted som gruppeprøver. En censor har følgende vurdering af gruppeprøver: *”Men der var stor forskel på, om de studerende gik op alene eller flere sammen. Når flere studerende var oppe på samme tid, gav det en mere naturlig og dynamisk kommunikation, hvor vi som eksaminatorer og censor fik bedre tid til at komme i dybden og udfolde perspektiveringen yderligere”.*

I forhold til det andet tema om målbeskrivelser og karaktergivning vurderer censorerne dette tilfredsstillende. En enkelt censor har dog følgende kommentar til temaet: *”Der kunne være mere uddybende målbeskrivelser. Dette vil gøre karaktergivningen nemmere og sikre de studerende. Der kan med fordel ses mod målbeskrivelser på fysioterapeutuddannelsen, hvor der ud over ret præcise mål også er givet eksempler på ubetydelige mangler, betydelige mangler mm”.*

En anden censor er inde på den usikkerhed, det giver i bedømmelsen, når enten den faglige eller pædagogiske eksaminator er sparet væk. Han siger: *”Fravær af enten en idrætseksaminator eller pædagogisk eksaminator er betænkelig, set i lyset af de studerendes muligheder for en bedømmelse, der svarer til deres opgave og mundtlige præstation”.*

Professionsbacheloropgavernes længde er i lighed med sidste år et tema, der bliver taget op igen, hvor censorerne mener, at bacheloropgavens omfang ikke er ordentlig afstemt. En censor siger således direkte: *”Hvis man ønsker, at de studerende skal aflevere en opgave med et omfang på 35 sider, så skal der også være rimelig tid til at læse dem. Ellers må opgavens omfang reduceres”.*

Det anbefales

- At understøtte de studerendes undersøgelseskompetence med ægte/rigtige problemstillinger i forhold til skolen

Kristendomskundskab/religion

Hans Krab Koed

Censorkorps

Censorkorpset består af 76 censorer. Der har været 30 allokeringer.
 Antal karakterindberetninger: 29 (75,0 %).

Statistik på årets undervisningsfag / linjefagseksaminer

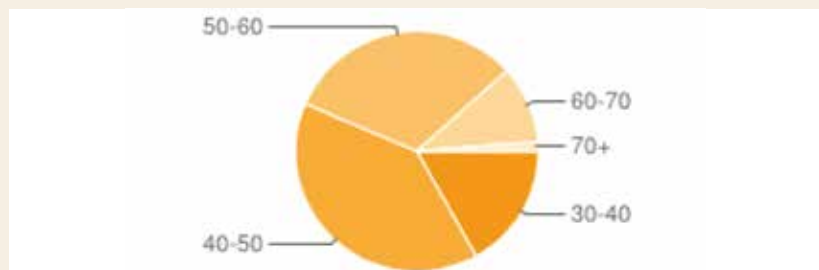
Antal prøver: 27. Antal censorrapporter: 24 (88,8 %).

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Lu 7	0	15	18	62	89	69	67	5,895	320
Lu 13	0	14	16	53	73	57	57	7,44	270
I alt	0	29	34	115	162	126	124	6,667	590

590 studerende har været til eksamen i undervisningsfaget/ linjefaget.
 Karaktergennemsnittet er stabilt, faldet lidt mod sidste års stigning fra 6,6 til 7,15 til 6,667

Beskikkede censorer:	76
Interne censorer:	39 (51,3 %)
Eksterne censorer:	37 (48,7 %)
Kvinder	40 (52,6 %)
Mænd	36 (47,4 %)
Uden allokeringer	58 (76,3 %)
Med mindst en allokering	18 (23,7 %)

Aldersgruppe	Antal	%
30-40	13	17,1 %
40-50	30	39,5 %
50-60	24	31,6 %
60-70	8	10,5 %
70+	1	1,3 %
Total	76	100,0 %

Eksamensforløb

Tilfredsstillende. Kun positive kommentarer.

Samspelet mellem studerende/eksaminator/censor/administration/censorformandskab og sekretariat?

Overordnet meget stor tilfredshed. Nogle censorer gør opmærksom på, at censor bør modtage de relevante dokumenter (bekendtgørelse, studieordning, studieplan, semesterplan, karakterskala mm.) i en samlet pakke, så man ikke selv skal bruge tid på at lede efter det.

Flere censorer tilkendegiver, at eksaminator var særdeles kompetent, og det var meget tilfredsstillende at deltage som censor samt, at der var en afslappet og venskabeligt samspil mellem studerende, eksaminator og censor.

“Vi (censor og begge eksaminatorer) fik flere tilbagemeldinger fra de studerende i forhold til, at de syntes, der havde været en god stemning til eksamen, og at de havde oplevet at blive talt til/diskuteret med som ligeværdige”.

Kvalitet

Nogle censorer gør opmærksom på problemer med den skriftlige formidling: *“Der skal gøres en indsats for at løfte det sproglige niveau i de studerendes skriftlige arbejder. Det er i mindst halvdelen af de indleverede opgaver under al kritik. Der bør tilbydes de studerende en eller anden form for manu-duktion i skriftlig fremstilling. Vi kan ikke være bekendt at sende dem ud i fremtidens folkeskole. De almindelige regler om brug af fodnoter og kilde-angivelser blev ikke overholdt”.*

En censor gør opmærksom på problemstillingen med plagiat og især i LU 07, hvor der var mange skriftlige opgaver, som ikke skulle vurderes til eksamen. Disse opgaver kunne i princippet være hentet direkte fra andre kilder og være copy paste uden konsekvens for karakteren.

I dag tæller de skriftlige opgaver med. Langt de fleste censorrapporter viste nemlig, at det var et problem, at de studerende skulle lave skriftlige små opgaver, synopser på højst fem sider, som udgangspunkt for en mundtlig eksamination, når disse opgaver ikke havde betydning for karakteren. Følgelig var det også lige meget, hvad der stod i opgaverne. Det var selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt. Derfor blev det lavet om.

Så i dag både læses opgaverne, og de tæller med som grundlag for en samlet karakter.

En censor skriver: *“Jeg finder det lidt ærgerligt, at der er blevet en større vægtlægning på praksis - ikke fordi de er irrelevant, men snarere fordi det har en tendens til at gå lidt udover de religionshistoriske og filosofiske grundbegreber”.*

Årets tema 1

Er gruppeprøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, og hvordan fungerer gruppeeksamen?

Tilfredsstillende og inspirerende.

Der er generelt for få, som går til gruppeeksamen. "Det er min opfattelse", skriver en censor, "at de studerende havde gavn af at blive eksamineret sammen, og at det går fint, når de arbejder sammen. Det er en fornøjelse at have grupper til eksamen, da vi kan nå meget længere ned i substansen af det faglige indhold. Der var tydeligvis opbygget en god og professionel relation mellem de studerende og eksaminator, hvilket betød eksamenssamtalerne virkelig var samtaler. De studerende var godt rustede til også at gå i dialog med mig som censor".

Vurdering: Tilfredsstillende

Årets tema 2

Er målbeskrivelserne for moduler/fagene tilstrækkelige præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag?

Meget præcise målbeskrivelser for faget, der gav et godt grundlag for karaktergivningen.

Ellers fremhæves den nye eksamensform: en skriftlig opgave, der indgår i bedømmelsen + mundtlig eksamination. Det gav et solidt grundlag for vurdering af den studerende i lyset dels af kravene fra studieordningen og bekendtgørelsen, dels af uddannelsens formål.

Vurdering: Tilfredsstillende.

Forslag til forbedringer

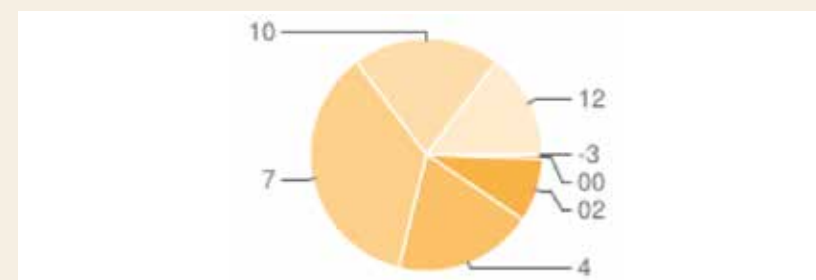
Vær opmærksom på det skriftliges sproglige kvalitet

Bacheloreksamen

Antal prøver: 20. Antal censorrapporter: 20 (100,0 %).

Antal prøver 20. Antal karakterindberetninger 20.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	1	9	20	37	21	15		103
Fordeling i %	0	1,0	9	20	37	21	15	7,25	

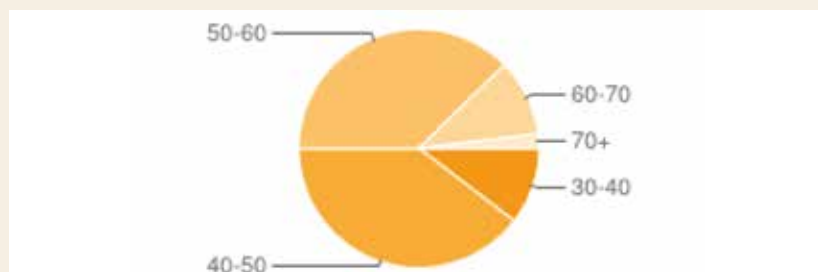
Censorkorps

Censorkorpset består af 48 censorer. Der har været 20 allokeringer til bacheloreksamen.

En ad hoc-besikkelse mod fem sidste år.

Besikkede censorer:	48
Interne censorer:	34 (70,8 %)
Eksterne censorer:	14 (29,2 %)
Kvinder	27 (56,3 %)
Mænd	21 (43,8 %)
Uden allokeringer	37 (77,1 %)
Med mindst en allokering	11 (22,9 %)

Aldersgruppe	Antal	%
30-40	5	10,4 %
40-50	19	39,6 %
50-60	18	37,5 %
60-70	5	10,4 %
70+	1	2,1 %
Total	48	100,0 %

103 studerende har været til bacheloreksamen. Karaktergennemsnit er faldet fra 7,48 til 7,24 i år, dog stadig pænt mod de 6,4 i 2011.

Eksamensforløb

Tilfredsstillende.

Samspelet

Tilfredsstillende.

Kvalitet

Tilfredsstillende.

En censor skriver: " Den meget vanskelige øvelse med at applicere didaktisk teori på hverdagens undervisningsmuligheder lykkes ikke altid 100 % for de studerende - bl.a. fordi deres undervisningserfaring er lille og teorierne for abstrakte. Det ville være en gevinst, hvis man kunne kræve, at de studerende efter få år som lærer skulle skrive og forsvare der BA.

Formen med to eksaminatorer, foruden den studerende og censor, er med til at skabe et rum for samtale - frem for, som man måske kunne forledes til at tro - etablere et 'tribunal' og en anklage.

Vurdering: Inspirerende.

Årets tema 1

Er gruppeprøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, og hvordan fungerer gruppeeksamen?

Ingen grupper.

Årets tema 2

Er målbeskrivelserne for moduler/fagene tilstrækkelige præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag?

En censor skriver: " Jeg har aldrig i min lange karriere både som målbeskriver og karaktergiver oplevet, at man kunne udfærdige målbeskrivelser, som levede op til det ideal, der ligger i spørgsmålet. En god karaktergivning er i utrolig høj grad afhængig af skønsomhed hos de involverede, og det står næppe til at ændre – desværre".

Vurdering: Inspirerende.

Lærerens grundfaglighed

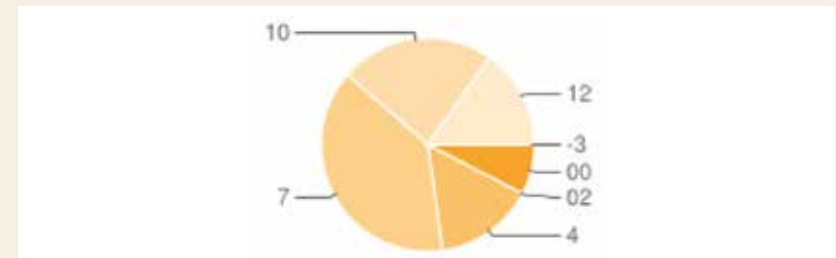
Benedikte Vilslev Petersen

Hovedområde 1. Pædagogik og lærerfaglighed

Hovedområdet er nyt og endnu under udvikling, hvorfor erfaringer med og vurderinger af fagområdets kvalitet og prøveform er yderst sparsom. Tre prøver har været gennemført i perioden fra 1. september 2013 til 31. august 2014. Desuden er en enkelt uddannelsesinstitutions syge- og omprøve i august '14 afviklet som prøve i pædagogik og lærerfaglighed.

Nedenstående opsamling er baseret på tre censorrapporter, hvoraf to vedrører ovennævnte syge- og omprøve. For alle eksaminanderne må det gælde, at de har påbegyndt deres studie under LU 07, men senere er 'flyttet med over' under LU'13. Rapporten må læses med disse væsentlige forbehold.

Gennemsnitskarakteren for hovedområdet er godt 7:

Prøveformen er - for alle professionshøjskoler - fastlagt som en mundtlig prøve, der gennemføres med afsæt i et skriftligt oplæg på max. 10 normalsider, som indgår i bedømmelsen. Den studerende vælger et tema, som skal relateres til mindst to af hovedområdets fire kompetencemål og indeholde et handlings- og et forandringsperspektiv. Tidsrammen for den mundtlige del er 45 min.

Prøveforløbet i lyset af bekendtgørelse og studieordninger

De tre censorer har alle vurderet prøveforløbet som tilfredsstillende, men efterlyser på vegne af eksaminanderne tydeligere krav til prøvens indhold og form.

Samspelet mellem prøvens forskellige aktører

Der er generelt stor tilfredshed med samarbejdet i selve prøvesituationen, men en af censorerne oplevede at modtage det skriftlige oplæg så sent som dagen før prøven, og at eksaminator viste sig at være en anden end forventet.

Uddannelsens kvalitet

To af censorerne finder kvaliteten tilfredsstillende, og den tredje censor er utilfreds med kvaliteten. Alle peger på problematikker, som handler om følgende:

- Der hersker blandt eksaminanderne stor usikkerhed om prøvens indhold og form, herunder uklarhed om, hvorvidt der er tale om et 'emne' eller en problemstilling, der skal behandles
- Eksaminandernes basale faglighed i det pædagogiske fagområde er for spinkel
- Der er tendens til, at begrundelser for valg og fravalg i undervisningsplanlægning, ikke beror på lærerens pædagogiske grundfaglighed, men på fagdidaktik
- Prøvens skriftlige del vidner om manglende metodisk bevidsthed blandt samtlige eksaminander
- Meritstuderende mangler adgang til erfaringer fra praksis med henblik på at bedømme kompetence

Årets tema 1: Gruppeprøver

Gruppeprøve vurderes som tilfredsstillende ved prøven i pædagogik og lærerfaglighed.

Årets tema 2: Målbeskrivelser, karaktergivning og vurderingsgrundlag

Målbeskrivelserne fungerer tilfredsstillende, men det skal blive mere synligt, hvilke to eller flere kompetencemål, der relateres til og skal demonstreres kompetence i ved prøven. Eventuelt formaliseret i et vedlagt (standard) notat.

Anbefalinger

- Præcision og tydeliggørelse af prøvens form og indhold
- Styrkelse af pædagogisk grundfaglighed, mulighed for adgang til praksiserfaringer og metodisk bevidsthed forud for prøven - prøvens bredde taget i betragtning
- Udlevering af materiale til censorerne i god tid med henblik på gennemlæsning og vurdering af opgaver

Lærerens grundfaglighed

Lakshmi Sigurdsson

Hovedområde 2: Almen dannelse / Kristendomskundskab, livsoplysning, medborgerskab AD/(KLM)

Der er afholdt 109 ordinære prøver i AD/KLM under LU 13 i sommeren 2014 (inkl. syge- og reeksamen i august) med i alt 2221 eksaminander. Af disse er der modtaget 107 indberetninger. Hertil kommer i alt 13 prøver i KLM under LU 13 med vintereksamen (alle ved UCC) samt syge- og reeksamen under LU 07. De sidste er ikke medregnet i årsrapporten. Da prøverne i januar er blevet registreret som om de hørte under LU 07, var disse prøver ikke talt med i den elektroniske karakterstatistik for LU 13. For at give et retvisende billede af karakterfordelingen dækker skemaerne herunder hhv. vinter- og sommereksamen 2014 i AD/KLM under LU 13.

Karakterfordeling vinter 2014 (i alt 272 studerende). Karaktergennemsnit 6,58

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	2	32	26	51	55	58	48		272
Fordeling i %	0,7	11,2	9,6	18,8	20,2	21,3	17,6	6,58	

Karakterfordeling sommer 2014. Karaktergennemsnit 7,08

	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	2	101	208	446	598	528	338		2221
Fordeling i %	0,1	4,5	9,4	20,1	26,9	23,8	15,2	7,08	

Karaktergennemsnit for sommereksamen er en anelse højere end sommer 2013, hvor det lå på 6,94. Det kan eventuelt skyldes de nye krav til indgangsniveau for at blive optaget på læreruddannelsen. Ved vintereksamen var karaktergennemsnittet dog lidt lavere (6,58), og det er værd at bemærke, at 12 % af de studerende ikke bestod ved vintereksamen.

Der er i alt 135 censorer i AD/KLM. Heraf er 51,9 % (70) ikke blevet allokeret til censur i sommeren 2014, kun fem censorer har haft fire eller fem prøver, medens resten fordeler sig på 1-3 prøver. De er fordelt med 30,8 % (20) interne censorer og 69,2 % (45) eksterne censorer (hver censor tæller kun en gang, selv om de har været ude til flere prøver). Tallene indikerer, at det især er de interne censorer, som ikke har været allokeret. Det kan derfor – i lighed med sidste år – anbefales institutionerne at sikre de interne censorer bedre muligheder for at deltage i censorarbejdet.

Eksamensforløb (statistik kun for sommereksamen)

Størsteparten af rapporterne giver det samlede eksamensforløb i lyset af bekendtgørelsen og studieordningen vurderingen 'tilfredsstillende' (81,5 %). Der er 7,6 % i kategorien 'utilfredsstillende' og 7,6 % som ikke svarer. Nogle censorer finder dog kategoriseringen utilstrækkelig, f.eks. er der en censor, som efterlyser kategorien 'delvist tilfredsstillende'. 5,4 % vurderer forløbet som 'inspirerende'.

Samspillet

Flere censorer gør opmærksom på, at spørgsmål 2 om samspillet mellem studerende/eksaminator/censor/administration/censorformandskab og sekretariat er for bredt formuleret, når man skal svare på det hele under ét. Svarene skal derfor måske tages med forbehold, men billedet er generelt positivt, idet 87 % svarer 'tilfredsstillende' og 7,6 % endda 'inspirerende'. Enkelte censorer fortæller om kritisable forhold, f.eks. at der hverken var sørget for lokale eller eksamensprotokol, da censor og eksaminator ankom (UCC), eller at de praktiske informationer vedr. hoteller mv. først blev sendt til censor dagen efter, at prøven var påbegyndt (UCL). Det må derfor indskærpes, at institutionerne skal sikre præcis og klart tilgængelig information, ligesom de praktiske rammer for prøven selvfølgelig skal være på plads i god tid inden prøvens start.

Kvalitet (sommereksamen 2014) – eller forringelse?

I spørgsmål 3 om uddannelsens kvalitet, herunder forslag til forbedringer, må det bemærkes, at sidste del af spørgsmålet ofte bliver uddybet under spørgsmål 6, hvor der er plads til at indføre supplerende bemærkninger. I forhold til første del af spørgsmålet svarer 77,2 % 'tilfredsstillende', mens 10,9 % svarer 'utilfredsstillende'. Det er en noget større andel end sidste år, hvor 4,7 % havde markeret 'utilfredsstillende'. Der er også færre end sidste år, som anvender kategorien 'inspirerende' (6,5 % i år mod 9,4 % i 2013). Den nye struktur i LU 13 betyder, at der er mærkbare forskelle på det grundlag, de studerende har for at gå til prøve i KLM. Der er tale om en ganske stor variation i omfang, spændende fra 10 til 20 ECTS. Det er en konsekvens af den ny modulstruktur i LU 13, og netop derfor må det anses for væsentligt at samle grundigt op på censorernes vurderinger af, hvordan disse forskelle påvirker uddannelsens kvalitet. Mange censorer peger på, at en reduktion i fagets timetal (i sammenligning med faget KLM i LU 07, hvor rammen var 17 ECTS) har svækket kvaliteten og gjort det svært for de studerende at favne den kompleksitet, som kompetencemålet dækker. Især er der bemærkninger om, at de religionsfaglige perspektiver er svækket eller helt fraværende. Det karakteriseres som forsimpning, mangel på teori eller at 'de studerende mangler helt grundlæggende konceptuelle forståelser af relationen religion – samfund – individ og af kristendommens betydning for det danske samfund.' En censor iagttaget, at: *"Ingen studerende interesserer sig for religionernes indholdsside. F.eks. fremgår det af mange af de studendes cases fra skolen, at der er vanskeligheder med elever af muslimsk baggrund, men de skønner tilsyneladende, at det ikke er nødvendigt at vide noget om det konkrete indhold (i religionen)"*.

Censorrapporterne giver det indtryk, at grundlaget for prøven i KLM mange steder alene er det nationale modul på 10 ECTS. Det afføder en række kritiske kommentarer, som f.eks.

"Det er ganske enkelt utilstedeligt at sætte så høje videns- og kompetencemål for AD/KLM og så kun afsætte 10 ECTS'... Min vurdering af AD/KLM er alvorlig. Jeg har været censor i mange år og har aldrig oplevet, at faget i den grad er blevet klemt".

Nogle påpeger, at det især rammer de svagere studerende, når grundlaget er markant færre lektioner i faget. Andre karakteriserer det som en 'umulig opgave' for underviseren at få de studerende til at tilegne sig fagets videns- og færdighedsmål inden for en ramme på 10 ECTS.

Til gengæld fremhæves det positivt, når faget har bedre vilkår (20 ECTS), idet det vurderes at give rum til *"grundigt og med historisk baggrund at sætte fagområdets grundelementer i relation til moderne skolevirkelighed"*. (LU i Ålborg). Det gælder også en prøve, der fremhæves som *"et af de hidtil mest vellykkede eksamensforløb i KLM"* og karakteriseres som 'inspirerende' (LU i Ålborg). Der er tillige positive kommentarer om, at LU 13 er kommet 'tættere på den praktiske virkelighed', at KLM har 'fået et kvalitetsløft' eller at 'det fungerede rigtig godt med de nye videns- og kompetencemål'. Tilsvarende fremhæves en undervisning, der *"lægger op til andre arbejdsformer, studieture og institutionsbesøg"* (LU Roskilde) som inspirerende.

Samlet set er der en overvægt af kritiske kommentarer. Disse giver dermed et noget andet billede end statistikken ud fra kategorierne 'inspirerende', 'tilfredsstillende' og 'utilfredsstillende'. Mindst 30 af de uddybende kommentarer kan karakteriseres som kritiske, heraf er nogle endog skarpt kritiske i forhold til rammerne for AD/KLM under LU 13. Mange censorer understreger, at deres kritik går på struktur og omfang, mens de fremhæver underviserens indsats positivt. Dette er nok en del af forklaringen på forskellen mellem kommentarer og statistik. Kritikken af det, der opleves som en spænding mellem bekendtgørelsens krav og fagets rammer, kommer f.eks. til udtryk i denne sammenfatning:

"I betragtning af fagets bredde og de tildelte ECTS kan det ikke undgås at afføde et ret overfladisk vidensniveau. Ved eksamen oplevede jeg en indbyrdes modstrid imellem to dimensioner. På den ene side forventes de studerende at levere et anvendelsesorienteret projekt med udgangspunkt i en case. På den anden side forventes de at kunne overskue et bredt teoretisk pensum, der sjældent passer som fod i hose til den operationelle dimension.

I realiteten viste det sig umuligt at leve op til begge forventninger på én gang. I de fleste tilfælde vandt projektambitionen på bekostning af den faglige indsigt".

Kvalitet (vintereksamen 2014)

Kommentarerne til vintereksamen er også overvejende kritiske, og her afspejles tendensen tydeligere i statistikken. Af 14 prøver får spørgsmål 3 om uddannelsens kvalitet, syv markeringer i 'tilfredsstillende' og syv i 'utilfredsstillende'. I otte ud af de fjorten rapporter er der markant kritiske bemærkninger, som især peger på, at det er svært at opfylde formålet med AD/KLM over så kort tid (10 ECTS over et semester). Indholdsmæssigt fremhæves fagområdet positivt for sin tværfaglighed og som et fag, der kan skabe sammenhæng i uddannelsen og i professionen. Det komprimerede forløb over et semester kritiseres desuden for at stille de studerende svagt i forhold til prøveformens krav. En censor fremhæver, at det er svært for underviseren at nå rundt om alle fagets områder, og at det især er urealistisk at *"opsætte færdighedsmål om, hvordan teorien kan omsættes i praksis, når de studerende ikke har nogen praktik/praksiserfaring på dette tidspunkt i uddannelsen"*.

Anbefaling

De mange kritiske kommentarer bør tages alvorligt, idet de indikerer en faglig udtynding og forringelse af kvaliteten i LU 13. Det bør overvejes, om de markante forskelle mellem rammerne for AD/KLM giver så forskellige grundlag for kompetencemålsprøven i KLM, at de studerende ikke har lige vilkår. Der kan ligeledes være behov for at se på, hvordan man sikrer overensstemmelse mellem rammene for undervisningen i AD/KLM og de kompetencemål, som er formuleret i bekendtgørelsen.

Årets tema 1

Er gruppeprøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, og hvordan fungerer gruppeeksamen?

Temaet er formuleret som to spørgsmål under et. Vurderingen af gruppeeksamen bliver uddybet i en af kommentarerne. Det er lidt usikkert, om svarene i statistikken kun går på det første eller på begge spørgsmål. Måske er det en grund til at 22,8 % ikke svarer. Den øvrige fordeling viser, at 76,1 % svarer 'tilfredsstillende', 4,3 % 'utilfredsstillende' og 6,5 % svarer 'inspirerende'.

Kommentarerne vedr. gruppeeksamen er flertydige. På den positive side fremhæves det, at 'de studerende havde gavn af at blive eksamineret sammen' og at gruppeeksamen giver bedre mulighed for at komme i dybden. Mange påpeger, at grupperne ikke bør være for store, flere anbefaler grupper på to eller max. tre. Nogle censorer forholder sig kritisk til den udvidelse af det skriftlige oplæg, som følger med gruppeeksamen, dels fordi det kan stille de studerende bedre ved gruppeeksamen, dels fordi genren synopsis i sig selv indikerer et produkt på max fem sider, medens et produkt på 10-15 sider får karakter af en skriftlig opgave. Når synopsiserne tæller med i karakterfastsættelsen, kan det være et problem, at gruppeprodukter giver plads til en bredere og dybere faglig analyse og diskussion. Der efterlyses derfor en afklaring af bestemmelserne for det skriftlige produkt.

Anbefaling

En afgrænsning af gruppestørrelse, kan med fordel indskrives i de lokale studieordninger. Prøvebestemmelserne for AD/KLM bør revideres, sådan at det skriftlige produkt enten omdefineres til en egentlig skriftlig opgave, som tæller med i bedømmelsen eller afgrænses til en synopsis på max fem sider (uanset gruppestørrelse), som så ikke bør tælle med i bedømmelsen.

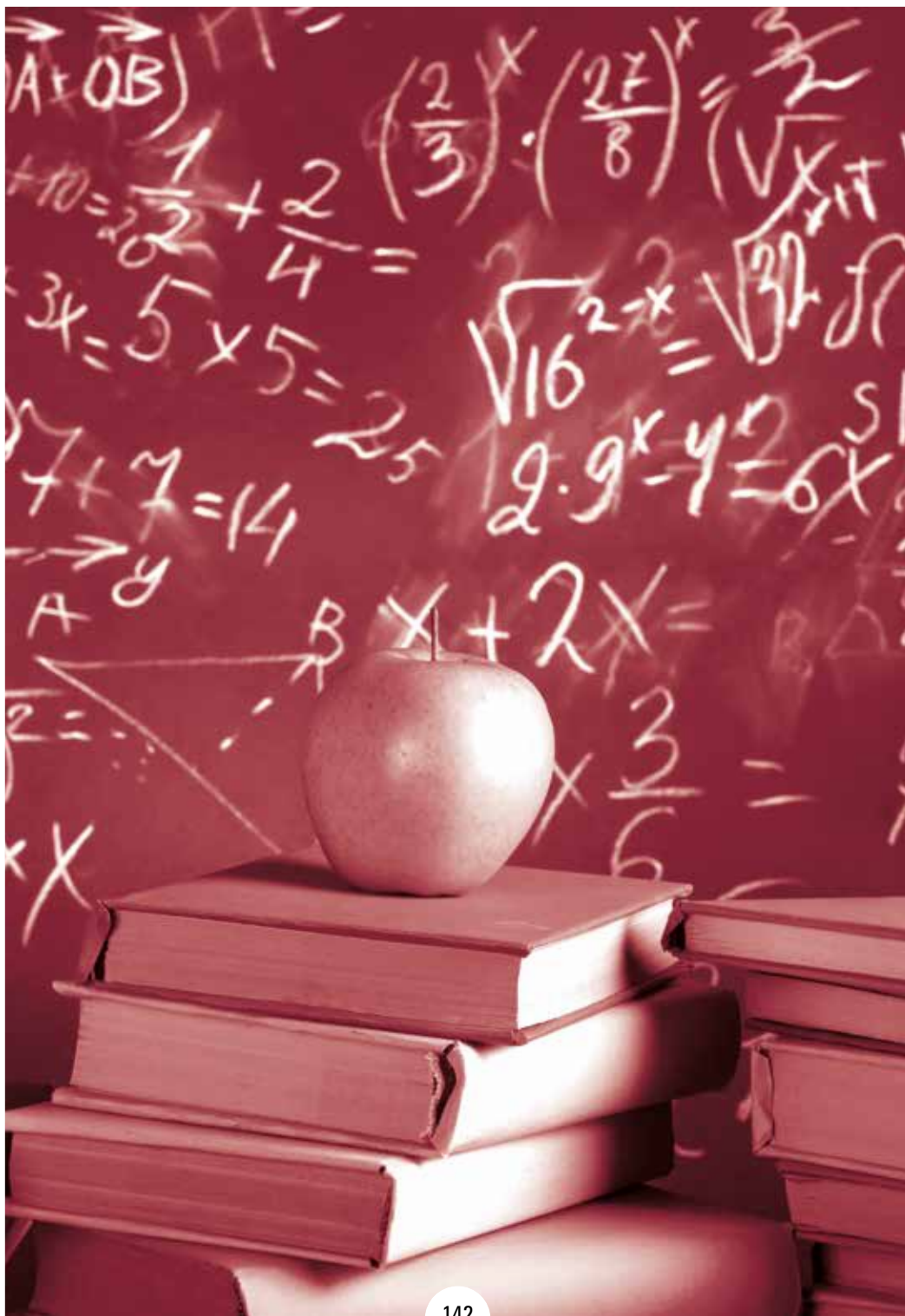
Årets tema 2

Er målbeskrivelserne for moduler/fagene tilstrækkelige præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag?

Her svarer 80 % tilfredsstillende, 5,7 % svarer utilfredsstillende og 13 % svarer ikke. Også i forhold til tema 2 kommer der flere nuancer frem i kommentarerne. Disse har bl.a. fokus på den prøveform, som er formuleret af den nationale faggruppe og derved blevet fælles for alle læreruddannelser. Mens nogle censorer er positive over for kravet om at tage udgangspunkt i et konkret dilemma, pointerer andre, at en case ofte får de studerende til at tabe faglighed, og at der er en del videns- og færdighedsmål i AD/KLM, som vanskeligt lader sig behandle under en sådan dilemmatænkning. En censor opsummerer, at prøveformen positivt giver bedre overblik og struktur for eksaminanden, men negativt fremmer en minimalistisk tænkning og forekommer forenkende, sådan at eksaminandernes refleksioner bliver stereotype og unuancerede.

Anbefaling

Prøveformen er ikke bekendtgørelsesfastlagt, men det kan anbefales, at institutionerne ser på, om de kritiske kommentarer bør give anledning til en justering af prøven, så den bringes i bedre overensstemmelse med kompetencemålet for AD/KLM.

Matematik

Arne Mogensen

I perioden 1. februar 2014 - 31. august 2014 har der været 57 mundtlige og 55 skriftlige prøveforløb i linjefaget matematik (LU 07) samt 33 i undervisningsfaget matematik (LU 13 med en samlet vurdering af mundtlig og skriftlig del). 36 af de i alt 81 beskikkede censorer er blevet anvendt.

Antallet af studerende er højere end sidste år, og karaktergennemsnittet i den nye ordning (LU 13) med samlet vurdering af mundtlig og skriftlig prøve er landet imellem karaktererne for mundtlig hhv. skriftlig prøve (LU 07). Der er således færre, der dumper i matematik i den nye uddannelse, og flere får de pæne middelkarakterer 7 og 10.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
LU 07 Mundtlig del i %	0,3	7	10	19	22	20	22	7,2	589
LU 07 Skriftlig del i %	0,3	12	14	25	28	15	6	5,4	714
LU 13 1.-6. klassetrin	0,0	4	13	19	30	19	15	6,8	83
LU 13 4.-10. klassetrin	0,0	7	9	20	33	23	6	6,4	329

Eksamensforløbet

Langt de fleste censorer skriver om tilfredsstillende eksamensforløb.

Under LU 07 berettes, hvordan de studerende blev prøvet i både væsentlige faglige og fagdidaktiske lærerkompetencer. En censor efterlyser dog demonstration af mere brede matematikfaglige lærerkompetencer inden for et tema frem for reproduktion af et enkelt bevis. De ganske få kommentarer

om det skriftlige eksamenssæt er positive, der var både udfordrende matematik og didaktik.

Under LU 13 beskriver flere det samlede eksamensforløb som inspirerende, fordi der var en mundtlig gruppeprøve, der fungerede godt. Der er ros til eksaminatorer for et stort forarbejde med fine spørgsmål, der gav god mulighed for at vurdere hver enkelt studerende. De lokalt stillede opgaver gav gode muligheder for, at de studerende kunne vise deres kunnen inden for alle fire kompetenceområder. En censor bemærker dog risikoen for at prøve lidt for ensidigt.

Samspillet

Mange roser samarbejde med eksaminator både omkring samtaler under mundtlig prøve og fastsættelse af karakterer. Der er også beskrivelser af gode relationer til de studerende i den mundtlige prøve, hvor samarbejdet mellem eksaminator og studerende var præget af tillid og tryghed. En censor fortæller, hvordan de studerende syntes trygge i situationen og klarede den mundtlige del markant bedre end den skriftlige. En anden censor bemærker dog, at de studerende generelt var usikre i eksamenssituationen, og undrer sig fordi de som kommende undervisere jo på et tidspunkt skal stå alene over for en klasse og forældre.

Samarbejdet med administrationen vurderes forskelligt. Mange censorer har oplevet alvorlige fejl og mangler i information og forsendelser. Et sted skyldtes det, at *hele* det administrative personale var udskiftet kort forinden. Et andet sted er der ikke givet nogen forklaring. Men det er beklageligt og belastende for censorer, der ikke aflønnes særligt for ekstra besvær og tidsforbrug. En censor er generelt tilfreds med administration og ledelses håndtering af de studerendes fejlhåndtering af eksamensbekendtgørelsen og kontaktede også censorformanden i den forbindelse.

Et sted med elektronisk aflevering var det særligt tidskrævende at læse de mange forskellige filer og prøver på den korte forberedelsestid - det kunne være gjort mere overskueligt.

En ekstern censor ville som ny censor gerne være klædt bedre på til de praktiske procedurer ved censorarbejdet.

Anbefalinger

- Udsend tidlig og rigelig information om prøver til censor.
- Lokalt stillede opgaver og spørgsmål skal jo ikke godkendes af censor. Men som kvalitetssikring bør man formalisere det.
- Afsæt tid til en samtale med eksaminator om prøveforløbet før mundtlig prøve påbegyndes.
- Send gerne en vejledende besvarelse af skriftlige opgaver til censor. Det er en fin service i betragtning af den begrænsede arbejdstid og mindsker risikoen for fejlvurdering.

Uddannelsens kvalitet

Ræsonnementskompetence anses for væsentlig i matematik. Det rystede derfor en censor, at de studerende ikke i højere grad kunne ræsonnere. Der skal generelt strammes op med hensyn til fagbegreber, vurderer hun. Blandt flere kritiske udsagn er også undren over, at studerende taler *meget* om portfolio, men så ikke selv arbejder med portfolio i uddannelsen. Alt for mange springer skriftlige opgaver over, så hvordan kan kommende lærere så selv inspirere elever i folkeskolen til at have gå på mod, eksperimentere etc. Og "*bevisførelse kan stort set ingen*".

Et sted var knapt halvdelen af de 25 studerende 'netstuderende'. Og mange af dem med en meget spinkel viden om grundlæggende matematikfaglige ting bare lidt uden for det forberedte.

En censor har gjort opmærksom på ønske og behov for adgang til internet under hele eksamen.

Anbefalinger

- Flere censorer finder, at det var en dårlig idé at afskaffe de centrale skriftlige prøver. Det bør vurderes, om ikke en centralt stillet skriftlig eksamen bedre kan sikre, at der landet over eksamineres bredt over alle dele af de fire kompetenceområder, dvs. så alle dele omfattes af den skriftlige eksamen. Med lokalt stillede prøver kan let ske uønskede drejninger og manglende faglig dybde inden for centrale områder.
- En censor skriver om en fornuftig vægtning af uddannelsens indhold, men at de studerende ikke bliver tilstrækkeligt uddannet. Hun har meget svært ved at finde det lovede faglige løft og mener, at *”der skal tilbydes flere konfrontationstimer til de studerende og en udvidelse af uddannelsen, så der er mulighed for supervision i 1-2 år efter endt uddannelse”*.
- National og international forskning står stadig ikke særlig stærkt i uddannelsen. Mange studerende har et overfladisk kendskab til central forskning.

Tema 1: Gruppeprøver

Censorernes overordnede vurdering er, at gruppeprøver fungerer fint. Denne procesorienterede eksamensform var med til at give ro om eksamenssituationen og gav censor god mulighed for at spørge ind til eventuelle uklarheder. En censor bemærker, at det giver mulighed for at sætte de studerende i nogle situationer, der meget ligner lærerarbejdet.

En anden censor bemærker dog, at de ellers gode opgaver gav meget store forskelle: Visse emner voldte grupperne problemer, fordi det var længe siden, de havde arbejdet hermed (statistik), så her faldt grupperne igennem fagligt, selvom tilrettelæggelse og didaktik virkede velgennemtænkt.

En censor vurderer, at gruppeeksamen fungerer bedst for de dygtige og velforberedte studerende. De kan støtte og løfte hinandens præstationer, modsat grupper, hvor samarbejdet har karakter af, at ‘bare vi er sammen’, går det nok.

En censor skriver: *”Hvis viden ikke er noget der er; men skabes i samspillet, og de studerende anvender denne læringsopfattelse såvel i eget undervisningsforløb som i deres praktik, så bør eksamen også indeholde dette element”*.

Det kan være svært at afgøre, hvem der trækker læsset i en mundtlig prøve. En censor noterer om en studerende (pige), *”som givetvis var den fagligst dygtigste; men da hun var klar over dette, holdt hun sig meget tilbage, så de andre gruppedlemmer kunne komme til og vise, at de kunne noget ... Som censor ser man på den konkrete situation, og der kunne ikke gives topkarakter til den pige, der givetvis var superdygtig, for det fremgik ikke af forløbet”*. En anden censor er overrasket over, at selvom der havde været tale om gruppearbejde i skriftlig delprøve B, så var besvarelserne meget forskellige - de studerende havde tilsyneladende ikke brugt hinanden særlig meget.

Anbefalinger

- Gør det tydeligt, hvad der kræves af de studerende i de to timer. En instruks fra lærerside om, at de studerende *”gerne måtte samarbejde, men skulle arbejde individuelt”* er næppe præcis nok.
- Det ideelle er to studerende i en gruppe. En bliver ladet lidt i stikken og tre kan indimellem synes lidt meget, skriver en censor
- Overvej om skriftlig B-prøve skal være en selvstændig besvarelse. F.eks. så gruppen først er samlet en time til diskussion og ideudveksling, og derpå har to timer, hvor den enkelte skriver og afleverer et selvstændigt produkt.

Tema 2: Sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag

Der synes at være en fin sammenhæng. En censor anfører f.eks., at alle karakterer for et hold med både andetårs studerende og net-studerende blev afgivet i enighed. Men det fordrede eksaminators og censors omhyggelige notater fra tidligere gennemsyn af de skriftlige besvarelser, og fungerede

således OK. For en anden censor tog det lang tid at vurdere og give karakteren med forklaring til hver enkelt studerende. Det var utilfredsstillende, at tid måtte tages fra gruppeprøven og af egen tid.

En intern censor henviser til sit daglige arbejde med at fortolke mål og planlægge undervisning, og kunne derfor godt bruge kompetenceområder og mål til at bedømme studerende. Han tvivler på, at det er så ligetil for en ekstern censor. En anden censor finder det svært at svare entydigt og tror, det ville være nemmere, hvis man kunne give tre delkarakterer, som man så fandt et gennemsnit af.

De fleste censorer ser det som en forbedring, at de studerende både skal besvare skriftlige matematik- og matematikdidaktiske gruppeopgaver og til en mundtlig gruppeprøve. Men en samlet karakter for det hele bliver midtsøgende. Selv en ret 'svag' studerende har ved denne eksamensform mulighed for at komme gennem. Ved mundtlig eksamen på tre timer opstår der en (god) kontakt til de studerende - ja man kan tale om en form for relation. Det kommer meget let de studerende til gode, så selvom den skriftlige opgave ikke var bestået på grund af store væsentlige fejl og mangler, så klarer den studerende sig måske fint ved den mundtlige prøve.

En anden censor oplevede det at give én samlet karakter for de to skriftlige eksamensdele samt den mundtlige eksamensdel som relativ uproblematisk, og begrundede det med, at der ved den mundtlige del var rig mulighed for at spørge ind til alle fire kompetenceområder.

Flere censorer finder det dog meget betænkeligt, at studerende, der ikke kan løse mange af de skriftlige matematikopgaver; men har en didaktisk tilgang - og gode planlægningsovervejelser og dermed god mundtlig fremstilling - så uden problemer samlet set kommer igennem. Der er stor risiko for, at lærerne, der kommer ud med linjefag, *ikke* har den faglige dybde, der skal til.

Anbefalinger

- Mange censorer kritiserer, at der skal gives én samlet vurdering af den todelte skriftlige og den mundtlige prøve. Studerende med store faglige

huller i den skriftlige prøve, bør efter deres mening ikke kunne blive matematiklærere i folkeskolen. Det er en relevant indvending, fordi en forventning til den nye læreruddannelse også er et fagligt løft. Der bør være en skriftlig karakter og en mundtlig karakter, således at man kan bestå hver del for sig. Hvis man dumper, skal man trods alt ikke til tre prøver igen.

- En censor opfordrer til, at de studerende i højere grad integrerer it til den mundtlige prøve.

Supplerende bemærkninger

Mange censorer forholder sig til uklare (og dårlige) aflønningsregler. En censor beklager, at det ikke fremgår af løncirkulæret, at arbejdet er så dårligt betalt (30 min.). En anden, at der hersker stor usikkerhed omkring aflønning af eksamen og noget, der tyder på, at stederne laver deres egne regler. På sigt kan det derfor være nødvendigt, at der også i forbindelse med ud-melding af prøver fremgår hvilken aflønning der lægges op til.

Anbefalinger

- Synkronisér aflønningsaftalerne, så man ikke som censor risikerer at skulle i dialog herom.
- Mange censorer bemærker den kortere tid, der er afsat til censorarbejdet i den nye læreruddannelse. Og da der skal være fornøden tid til vurdering, må man overveje at begrænse materialet til censors vurdering. F.eks. ved at undgå elektroniske afleveringer, som i et tilfælde, hvor studerende hver afleverede 8-10 QR-koder, som censor så skulle skanne og bedømme med egen telefon.
- Der er behov for revurdering af den praktiske afvikling af de to dele af den skriftlige eksamen. Hvordan skal de tre eksamensdele spille sammen, og hvilket indhold er det mest hensigtsmæssigt at arbejde med individuelt og i grupper i A-og B-prøven?

Bacheloreksamen

I perioden 1. september 2013 - 31. august 2014 har der været i alt 26 prøveforløb med bachelorprojekt i matematik (inkl. et registreret under LU 13). Der er indberettet karakterer fra 67 % af dem, og i alt er anvendt blot 14 censorer af de 42 beskikkede.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Fordeling i %	0,0	3	9	16	25	23	25	7,9	151

Bachelorprojektet er en væsentlig del af læreruddannelsen og giver et godt indtryk af de studerendes parathed i forhold til arbejdet som lærer. En censor finder bachelorprojekterne generelt på højt niveau. Eksamensforløbene er godt tilrettelagt med gode muligheder for dialog mellem de studerende og eksaminatorerne.

Flere vurderer, at målbeskrivelserne er gode og alle karakterer givet i fuld overensstemmelse og stor enighed. En del af de studerende havde et sted deltaget i et udviklingsarbejde, og det havde såvel god som mindre god indflydelse på projekterne. Det gode er, at de studerendes projekter bærer præg af samarbejde med undervisere og praksisfeltet, men til gengæld blev de skriftlige projekter meget ensartede og med brug af samme litteratur.

Flere censorer skriver også, at de studerendes opgaver bar præg af et grundigt forarbejde, udbytterig vejledning og et tilfredsstillende valg af nyere litteratur. Der er set en passende balance mellem pædagogiske fag, almen didaktik, fagdidaktik og praksis. Alt i alt var projekterne professionsrettede.

Anbefalinger

- Et sted havde alle matematik-bachelorstuderende samme pædagogiske vejleder. Censor vurderer, at det var derfor, at han her oplevede større pædagogisk dybde i projekterne, end fire andre steder.

- En censor anbefaler, at man i uddannelsen skelner mellem en lærerfaglig problemstilling og selve problemformuleringen. Hvor vejlederne kan se, at der er basis for et projekt, bliver problemstillingen godkendt. Men en del af bachelorkompetencerne er så 'at undersøge, afgrænse, beskrive, analysere, reflektere over og vurdere problemstillinger' og det udmønter sig bl.a. i, at den studerende når frem til en mere præcis problemformulering, som bachelorprojektet 'besvarer'.
- En censor finder censurallokeringen 'under al kritik', fordi gymnasieverdenens censur først udmeldes meget sent i forhold til læreruddannelsen, hvorfor det er særdeles svært for ham at påtage sig censur. Denne 'anbefaling' retter sig således mest til gymnasierne.
- En censor oplevede de to eksaminatorer gå for sig selv i 20 minutter lige inden første eksamination - lidt á la 'hvordan skal vi nu skære kagen'. Her burde man have taget censor med!

Materiel design / håndværk og design

Bolette Kremmer Hansen

Der er i perioden afholdt 9 prøver i linjefaget med i alt 98 studerende og her til er skrevet otte indberetninger. Antallet af dimittender med materiel design som linjefag under LU 07 har ligget på 81 i 2013, 109 i 2012 og 80 i 2011. Antallet er meget lavt set i forhold til folkeskolereformens krav om linjefagsuddannede lærere og det nye fag håndværk og design.

Til årets prøver har der været allokeret syv censorer, heraf er fire interne og tre aftagercensorer. To censorer har været allokeret til to prøver og resten har været allokeret til én prøve.

Eksamensforløbet i linjefaget og uddannelsens kvalitet.

Karakter	03	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Fordeling i %	0	5,1	3,1	16,3	29,6	24,5	21,4	7,81	98

Det bliver af flere censorer problematiseret, at man flere steder selv skal finde studieordninger og studerendes opgaver på institutionens hjemmeside, hvilket er besværligt og tidskrævende. Det fremhæves af de, som får fremsendt både opgaver og relevant materiale fra studieadministrationen, samt eksamensplan og oversigter fra underviseren, får et godt overblik. Dog bør materialet fremsendes i god tid. Mange nævner, at det er utilfredsstillende, at det skriftlige materiale ikke tæller med i bedømmelsen, og at der ikke tildeles tid til læsning af materialet.

Med faget materiel design skal den studerende tilegne sig kompetencer til at undervise i sløjd, håndarbejde og materiel design. Med folkeskolereformen er fagene håndarbejde og sløjd nedlagt i skolen til fordel for faget håndværk og design. Det er alle læreruddannere og studerende bekendt med, men det fører til nogen usikkerhed omkring, hvor vægten skal lægges i materiel design og endelig udfordres de studerendes færdighedsniveau af kravet om, at de skal kunne mestre håndværksmæssige færdighe-

der til at undervise i både håndarbejde og sløjd, altså som minimum tekstil, træ og metal. En censor beskriver dilemmaet: *“ Under det givne timetal, der er for uddannelsen, er kvaliteten acceptabel, men set i forhold til hvad der er brug for i folkeskolen, må uddannelsen opkvalificeres indholdsmæssigt og ikke mindst timetalsmæssigt ”*. En anden censor ytrer bekymring over, at det for de som arbejder i hårde materialer næsten kun er træarbejde fremstillet ved hjælp af maskiner, som inddrages i eksamensprojekter. Censor skriver: *“ Jeg savner dokumentation for, at de studerende opnår kvalifikationer i forhold til de håndværksteknikker og værktøjer, som eleverne i folkeskolen må benytte sig af i deres arbejde med designprocesser ”*. Også faglokalerne nævnes som væsentlig ramme for den studerendes mulighed for kompetencetilegnelse; idet der opleves en indholdsmæssig slagside, når de studerende ikke har ordentlige undervisningslokaler til rådighed til hele fagområdet. Endelig savnes litteraturopgivelser, der afspejler bredden i fagets færdighedsområder.

Generelt udtrykkes der tilfredshed med eksamensforløb, hvor der både er en teoretisk, fagdidaktisk og praktisk del. En censor beskriver *“ den studerendes fagdidaktiske kompetencer (der) præsenteres gennem skriftligt oplæg og samtale, samt den studerendes kompetence til at arbejde praktisk med designprocesser synliggjort i form af en udstilling, der viser en gennemarbejdet proces, der fører frem til et produkt giver god mening i forhold til studieordning og bekendtgørelsen ”*.

Årets tema 1

Der har ikke været afholdt gruppeprøver i materiel design.

Årets tema 2

Generelt vurderes det, at målbeskrivelsernes vægtning af didaktisk og faglig viden og færdigheder imødekommes med prøveformer, hvori der indgår både en fagdidaktisk del og en udstilling af den studerendes gennemarbej-

dede designproces og produkt. De fleste steder understøttes de to dele af skriftligt materiale, hvilket kan være udfordrende, da oplæggene ikke må tælle med i bedømmelsen. Hvor vidt den studerende kan undervise i både håndarbejde, sløjd og materiel design kan være svært at vurdere, da de studerende de fleste steder fokuserer på enten hårde eller bløde materialer.

Anbefaling

Med tanke på det nye fag håndværk og design savnes en diskussion og præcisering af, hvad der er kernefaglighed i faget. Ligeledes savnes udviklingsarbejder og forskning indenfor såvel læreruddannelse og folkeskole, således at der kan udvikles relevant undervisningsmateriale og litteratur.

Bacheloreksamen

I bacheloropgaven har der været afholdt syv prøver i materiel design for 28 studerende i alt. Af de afleverede indberetninger har kun tre censorer udfyldt med kvalitative bemærkninger. Der har været allokeret seks censorer, heraf tre aftagercensorer og tre interne, hvor en censor været allokeret til to prøver.

Karakter	03	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Fordeling i %	0	7,4	11,1	0,0	33,3	29,6	18,5	7,74	27

Eksamensforløbet opleves af alle censorer som tilfredsstillende. En enkelt censor udtrykker, at de studerende udviser stærkt engagement i forhold til at udvikle det kommende fag håndværk og design.

Samspelet mellem studerende, eksaminator, censor og administration opleves tilfredsstillende.

Uddannelsens kvalitet bliver vurderet som tilfredsstillende. Dog beskriver flere censorer, at der er flere udfordringer, som de studerende må forholde sig til, bl.a. samarbejdet mellem sløjd og håndarbejde i skolen og udkast til et nyt fag, som ikke var beskrevet ved andet end mål. Da der er tale om bacheloropgaver er der ikke gruppeprøver.

Ingen censorer har svaret direkte på spørgsmålet om målbeskrivelsernes sammenhæng med karaktergivning og vurderingsgrundlag, bortset fra den ene censor som skriver: *"Et nyt fag er på vej. Indsatsen forekommer at være velfungerende på begge sider af bordet"*.

Og måske er de manglende svar et udtryk for, at det er meget komplekst at eksaminere i et fag, hvis sammenhæng med folkeskolen og det nye fag håndværk og design er under hurtig og stadig forandring, og hvor der også er stor variation i konkrete udmøntninger på skolerne.

Musik

Erik Lyhne

Grundlaget for beretningen er 31 censorindberetninger fra 32 eksaminationer, heraf 17 i undervisningsfaget/linjefaget og 15 i bachelor. Rapporteringen dækker perioden fra 1. september 2012 – 31. august 2014 og omfatter eksamen i LU 07 (31) og LU 13 (1).

Ved periodens linjefags- og bacheloreksaminer har medvirket 10 interne censorer og 13 eksterne censorer.

Generelle betragtninger

Allerførst vil jeg nævne, at sidste års problemer med indberetning af både censorrapporter og karakter/eksamensstatistik i hvert fald for en stund synes løst. Der er indkommet 31 censorberetninger for 32 eksaminationer, og der er indrapporteret statistik for samtlige eksaminer. Det betyder meget for grundlaget for at kunne skrive en veldokumenteret rapport.

Dernæst må jeg konstatere, at antallet af dimittender er faldende i linjefaget/undervisningsfaget. I år var der 170 mod 201 i 2013. Tendensen er modsat i antallet af bachelorer i faget, hvor der var 66 i 2013 mod 77 i år. I forhold til antallet af dimittender i linjefaget/undervisningsfaget kan årsagen til udsvinget forklares med, at der ikke udbydes musik hvert år på de enkelte professionshøjskoler.

For første gang har der været afholdt eksamen i undervisningsfaget musik i LU 13. Sammenligningsgrundlaget er lidt tyndt, da der kun er tale om én eksamen, for som man kan læse af tallene, er karakterniveauet en karakter lavere på den afholdte eksamen i musik i LU 13.

Der er igen i år en del censorer, der giver uddybende kommentarer i censorrapporterne, men desværre også en del der ikke har givet kommentarer. Jeg vil anbefale, at kvalitative kommentarer bliver en del af censoropgaven. På den måde kan der udarbejdes en mere grundig censorrapport med mere tilbundsående beskrivelser af de eksaminer, der er afviklet.

I forhold til LU 07 viser en generel opsamling af kommentarerne disse centrale temaer:

- Mange censorer påpeger i lighed med sidste år, at der er sat alt for lidt tid af til at arbejde med de studerendes håndværksmæssige færdigheder i sang og klaver i uddannelsen. Flere skriver, at faget ikke hænger sammen, hvis denne del af musklæreruddannelsen ikke foregår på et kvalificeret niveau. En censor skriver: *“Der mangler fortsat tid til den individuelle fordybelse f.eks. musklærerfærdigheder som instrumentalspil og sang ...”*
- Man kan frygte, at mange nyuddannede musklærere flygter fra faget, fordi de ikke når at blive ‘klædt godt nok på’ til jobbet ude i den ‘virkelige verden’.
- Eksaminationslængde i forhold til de discipliner, de studerende skal eksamineres i: *“Der er kneben eksaminationstid med 45 min. sammenholdt med alle de områder, den studerende eksamineres i”.*
- En censor skriver: *“Aflønningen svarer ikke til virkeligheden: Hver studerende havde afleveret to opgaver af ca. 10 sider, hvoraf den ene var trukket ud og indgik i bedømmelsen”.*
- Flere censorer skriver, at de mener, at kvaliteten i synopsiserne er for lav: *“De skriftlige synopsis tæller ikke med i bedømmelsen... Det er en svaghed, da mange studerende ydede for ringe et præsentationsgrundlag ...”*
- De studerende har stort set alle sammen afleveret en meget tynd synopsis. Ret mange af dem er uden teori. Enkelte af dem er stort set bare en ubearbejdet praksisbeskrivelse uden refleksion”.
- Flere censorer efterlyser dels at opgaver mv. kommer i god tid, og dels at man fra uddannelsesstederne er omhyggelige med fyldestgørende information om eksamensforløb, og hvad man som censor har af opgaver inden eksamen.
- En censor skriver: *“Potentielt vanskelig situation at være én censor op mod 3 eksaminatorer, hvor der selvsagt er risiko for, at de fokuserer på det, der fungerer”.*

Vedr. LU 13 viser en opsamling af kommentarerne disse centrale temaer:

- *“Savner også at der var noget nodemateriale/overvejelser/beskrivelser af det pædagogiske forløb, der er indeholdt i eksamen”.*
- *“Der er sket en forkert vægtning af fagets delelementer. Det praktisk/musikalske er nedtonet, og i stedet for er der stor fokus på den mere teoretiske og didaktiske del af uddannelsen... De studerende har i høj grad selv kunnet tilrettelægge eksamensforløbet, og det har efter min mening resulteret i, at de musiske færdigheder ikke får fokus nok. Jeg mener, at der bør være eksplicite krav til musikalske delelementer af et vist niveau”.*
- *“Musikfaget er afviklet på et år. For studerende, der kun har haft faget på studiets første år, har der ikke været praktikforløb. Der har ligeledes heller ikke været mulighed for at kunne vælge specialiseringsmoduler. Jeg mener personligt, at musikfaget bør afvikles på min. to år, og at de studerende bør have en praktikperiode tilknyttet faget samt have mulighed for at deltage i specialiseringsmoduler inden der eksamineres”.*
- *“Opgaver kommer alt for sent”.*

Linjefaget musik LU 07

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	1	2	15	20	53	36	29		156
Fordeling i %	0,6	1,3	9,6	12,8	34,0	23,1	18,6	7,60	

Undervisningsfaget musik LU 13

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	0	3	2	4	4	1		14
Fordeling i %	0	0	21,4	14,3	28,6	28,6	7,1	6,7	

Grundlaget for eksamen

Den generelle tilbagemelding er, at eksamensgrundlaget mange steder er i god overensstemmelse med indholdet i prøverne og uddannelsesmål. En censor skriver dog: *"Jeg fik tilsendt eksamensgrundlag og en rigtig fin og udførlig eksamensvejledning. I selve studieordningen fremgår bedømmelseskriterierne ikke så tydeligt"*.

Det anbefales

- At uddannelsesstederne lever op til bekendtgørelsens formulering om, at musikfaget indeholder individuel undervisning (sang, instrument og klaver). Dette for at sikre, at de studerende får en kvalificeret uddannelse, der lever op til eksamenskravene. (LU 07)
- At der arbejdes på at højne kvaliteten i synopserne (LU 07)
- At eksaminationslængden bliver på 60 min. (LU 07)
- At der arbejdes med en mere ligelig vægtning af forholdet mellem fagets praktiske og teoretiske dele. (LU 13)
- At musik bør fylde min. 4 semestre: de tre fagmoduler + min.1 specialiseringsmodul i faget. (LU 13)
- At professionshøjskolerne udsender eksamensmateriale i god tid, samt at materialet indeholder grundige vejledninger til censor. (LU 07 og LU 13)
- At hvor der er flere eksaminatorer, bør der ske en afbalancering i forhold til, at der kun er én censor. (LU 07 og LU 13)

Samarbejdet

Generelt er der tilfredshed med samarbejdet omkring eksamensafviklingen. Information og kommunikation mellem censor og uddannelsesstederne fungerer godt. Dog er der flere der påpeger, at materialet tilsendes for sent.

Særlig fokus på musik i LU 13

I forbindelse med implementering af LU 13, var der en del debat om musikfaget. Det har bl.a. medført, at der fra Uddannelsesministeriets side er sat særlig fokus på musikfaget.

Daværende uddannelsesminister, Morten Østergaard, har i et svar til formand for Læreruddannelsens Musiklærerforening, Signe Adrian, og daværende formand for Musiklærerforeningen, Lisbeth Frostholt, i uddrag skrevet:

"Vi skal huske på, at ingen lærerstuderende endnu har været til de nye afsluttende prøver i musik. Ministeriet følger udviklingen nøje. Jeg vil blandt andet tage initiativ til, at censorformandsskabet snarest muligt foretager en særlig vurdering af det kvalitative niveau i faget musik i læreruddannelsen, og at dette kommer til at indgå i censorformandsskabets årsberetning umiddelbart efter de første afsluttende prøver i musik. Det vil sige i beretningen for 2014 eller 2015. På denne baggrund vil Uddannelsesministeriet herefter vurdere, om der skal foretages yderligere tiltag med henblik på sikringen af det faglige niveau i faget musik i læreruddannelsen".

På denne baggrund har jeg i samarbejde med den nationale faggruppe for musik i læreruddannelsen udarbejdet et tillæg til den sædvanlige censorrapport, for at vi kan følge udviklingen i faget og rapportere til uddannelsesministeren.

I 2014 har der kun været afholdt en eksamen i musik i LU 13. Det er et spinkelt grundlag at foretage store konklusioner på. Som tidligere nævnt er karaktergennemsnittet en karakter lavere, og den praktisk/musikalske del af eksamen var nedtonet til fordel for fokus på den mere teoretiske og didaktiske del af uddannelsen. Kvaliteten i musikuddannelsen følges derfor de kommende år.

Bacheloreksamen

Generelt er det godt at se, at antallet af bachelorstuderende er steget fra 66 til 77, og at karaktergennemsnittet er steget fra 7,9 til 8,3.

Året censorrappporter i bachelor er præget af afkrydsning i rubrikken 'tilfredsstillende' uden yderligere kommentarer.

- Det påpeges i en rapport, at det er uhensigtsmæssigt, at der kun er én eksaminator: *"Som mangeårig censor ved bachelorprøver oplever jeg det som en svækkelse af prøven, at UC Lillebælt har besluttet, at der kun er én eksaminator til stede"*.
- Flere censorer fremhæver kvaliteten af de studerendes bacheloropgaver: *"De studerende havde, næsten alle, lavet særdeles gode opgaver og præsterede også godt til den mundtlige del af bacheloreksamen..."*
- *Kvaliteten af bacheloropgaverne levede fuldt op til formålet med uddannelsen, herunder høj grad af professionsrettethed, sammenhæng mellem teori og praksis i uddannelsen, godt faglig-pædagogisk niveau med inddragelse af aktuelle forskningsresultater, samt en god formidling heraf fra de studerende"*.
- En censor skriver dog: *"Der kunne fremadrettet fokuseres på den videnskabsteoretiske del f.eks. i forbindelse med empiri, som jeg oplevede var relativt ukritisk inddraget i projekterne"*.
- Det fremhæves i flere rapporter, at *"Det er utilfredsstillende og dybt problematisk, at censor aflønnes med kun 1 time pr. læst opgave. Det er helt utilstrækkeligt til at vurdere en 35 siders opgave på akademisk niveau. Mindst det dobbelte burde være normen"*.
- En censor fremhæver, at det har været svært at finde beskrivelser for eksamen samt relevante censorpapirer til afregning mv.

Karakterfordelingen ved bacheloreksamen

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	1	6	12	16	19	23	8,3	77

Det anbefales

- At det bør sikres, at censor og eksaminator tilsammen repræsenterer både de pædagogiske fag og linjefaget og helst, at der er to eksaminatorer.
- At aflønningen af censorerne modsvarer det reelle tidsforbrug ved læsning af bacheloropgaver.
- At der fremadrettet – også i LU 13 – arbejdes med at holde det høje faglige niveau, der er i bacheloropgaverne.
- At professionshøjskolerne gør sig umage for, at censorerne har let adgang til alle relevante dokumenter, der skal bruges i forbindelse med eksamen.

Årets tema: 1) Hvordan fungerer gruppeeksamen?

Der er ikke mange, der har kommenteret dette punkt, da gruppeeksamen i musikfaget er begrænset til, at de studerende evt. eksamineres i synopsis i grupper. I LU 13 skriver en censor, at der ikke bør afholdes gruppeeksamen i faget med tilsvarende reduktion i eksaminationstiden. Der bør i stedet gives mulighed for, at de studerende i grupper kan eksamineres i synopsis/opgave uden reduktion i eksaminationstid.

Årets tema: 2) Om sammenhængen mellem karaktergivningen og vurderingsgrundlaget

Der er ikke mange kommentarer i censorrappporterne, men der står bl.a., at musikfaget består af mange deldiscipliner, og hvad gør man, hvis en – og væsentlig del – af eksamen vurderes til ikke godkendt? Hvilken indflydelse bør det have på en samlet karakter.

Flere nævner, at de studerende i den grad mangler mulighed for fordybelse i fagets mange facetter, og at vigtige discipliner, som instrumentalspil, brugsklaver og sang kun bliver sporadisk berørt. Flere har, som tidligere nævnt, kommenteret synopsisernes lave kvalitet og den deraf følgende mangel på faglig/teoretisk/didaktisk fordybelse.

En enkelt censor skriver at: *"Sammenholdt med de tilsendte vejledninger med angivelse af vurderingskriterier for de enkelte discipliner var der et godt grundlag for en samlet vurdering, som afspejlede den studerendes musikalske færdigheder, didaktiske refleksioner og samlede musislærerkompetencer"*.

Natur/teknik

Jens Jakob Ellebæk

Linjefaget/undervisningsfaget

Der har været afholdt 12 prøver i linjefaget/undervisningsfaget natur/teknik med i alt 154 studerende i perioden fra d. 1/9 2013 til d.1/8 2014. Heraf har de 10 af prøverne været på den nu 'gamle læreruddannelse' (LU 07) og to af prøverne på den nye læreruddannelse (LU 13). Der har således været markant færre studerende til prøve i natur/teknik i denne periode sammenlignet med samme periode forrige år (373 studerende). Censurarbejdet har været foretaget af censorkorpset i natur/teknik, som består af ca. 1/3 eksterne censorer og ca. 2/3 interne censorer. Fordelingen af censuropgaverne har dog været noget skæv i år, og ca. 60 % af prøverne har været med deltagelse af eksterne censorer, og varetagelsen af prøverne afspejler således ikke censorkorpsets sammensætning. Desuden har en enkelt ad hoc allokering har været nødvendig. Dette er en ny tendens, som ikke kan genkendes fra de tidligere år. Noget tyder således på, at betingelserne for de interne censorer er forringet, eller at censorerne ikke i samme grad tillades/opfordres til at varetage censorhvervet som en del af deres ansættelse.

Karakterfordeling fra 10 linjefagsprøver natur/teknik (LU 07)

... med i alt 118 studerende (dog kun indberettet for 91 stud.)

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	5	5	18	15	30	18		91
Fordeling i %	0	5,5	5,5	19,8	16,5	33	19,8	7,73	

Karakterfordeling fra to undervisningsfagsprøver natur/teknik (LU 13)

... med i alt 36 studerende (dog kun indberettet for 17 stud.)

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	1	0	1	10	3	2		17
Fordeling i %	0	5,9	0	5,9	58,8	17,6	11,8	7,53	

Nedgangen i antallet af prøver i faget skyldes formentlig primært overgangen til den nye læreruddannelse, hvor kun ganske få læreruddannelserne i Danmark tilbyder, at nye studerende kan tage undervisningsfaget natur/teknik på et enkelt år. Samtidigt har flere læreruddannelser valgt at lade ældre årgange på LU 07 overgå til den nye læreruddannelse. Dette giver også et fald i studerende, der går til prøve i LU 07 i omstående periode. Vi kan altså endnu ikke ud fra ovenstående konkludere noget om et evt. fald i antallet af undervisningsfagsstuderende i natur/teknik. Til gængæld har karaktergenemsnittet været stigende gennem de seneste år: Fra 5,9 i 2011, 6,7 i 2012, 7,28 i 2013 og til nu 7,73/7,53 i 2014. I betragtning af det lave antal studerende til prøve i seneste periode skal konklusionerne tages med et vist forbehold.

Samlet vurdering af eksamensforløbet i linjefaget natur/teknik (LU7)

I dette års censorrapporter for LU7 prøver udtrykker langt de fleste censorer tilfredshed med prøverne i forhold til bekendtgørelsen og uddannelsen som helhed. Flere censorer har dog bemærkninger omkring eksaminationstiden, som burde være længere jf. fagets praktiske sider (60 min inkl. votering anbefales). Desuden bemærkes det, at en enkelt læreruddannelse har valgt en eksamensform med fremlæggelser og på forhånd forberedte spørgsmål, som gør dialogen i eksaminationen problematisk, og dermed hindrer korrekt vurdering jf. bekendtgørelsen. Samarbejdet før og under eksamen vurderes også generelt tilfredsstillende, selvom enkelte læreruddannelser angives at have administrative problemer i forbindelse med honorering, udsending af materiale mv. Forklaringen herpå menes at være uklare ændringer af honoreringssystemet og voldsomme administrative omlægninger på de enkelte læreruddannelser. Der angives overvejende tilfredshed med uddannelsens kvalitet.

Årets tema 1

Omkring gruppeeksamen nævnes generelt tilfredshed, hvor det måtte forekomme. Her nævnes individuel udprøvning baseret på et fælles gruppear-

bejde som en god kombination, der sikrer værdien af gruppebaserede produkter og en eksamination, hvor den enkelte studerende står til ansvar for sit arbejde. En enkelt censor bemærker endda: *"Gruppeeksaminer bør ikke forekomme til linjefagseksamen, da situationen er urealistisk i forhold til lærerarbejdet"*. Nogle nævner dog gruppeeksamen som en mulighed for at få mere tid til de praktisk eksperimentelle elementer af faget.

Årets tema 2

Omkring sammenhæng mellem målbeskrivelser, karaktergivning og vurderingsgrundlag udtrykkes generelt tilfredshed. Der er dog enkelte bemærkninger om, at eksamenstiden er et problem i sig selv, da det mindsker muligheden for de praktisk eksperimentelle sider af faget.

Det anbefales:

- At der gives mere tid til prøverne for at tilgodese fagets praktisk eksperimentelle elementer (60 min. inkl. votering pr. stud.)

Samlet vurdering af eksamensforløbet i undervisningsfaget natur/teknik (LU 13)

Med den nye modulariserede læreruddannelse følger begreber som 'faglig fortætning' og "kompetencemålsstyring", hvor det faglig niveau i uddannelsen tænkes øget betragteligt, og de studerende skal leve op til fagenes kompetenceområder ved prøven til undervisningsfaget. Det gælder også, selvom de studerende kun har læst ganske kort tid på læreruddannelsen. På de fleste læreruddannelser skal de studerende mindst læse faget i tre semestre, før de kan gå til prøven. De to prøver, som indtil nu er gennemført i undervisningsfaget på LU 13, må derfor være for studerende, som har taget undervisningsfaget på to semestre (eller mindre). Censorernes bemærkninger skal ses i det lys. Det nævnes da også som direkte utilfredsstillende, at de studerende kan komme til prøven efter så kort et læringsforløb på uddan-

nelsen. Desuden nævnes det som utilfredsstillende, at de studerende kan gå til prøven uden at have været i praktik i faget. Flere censorer bemærker det uhensigtsmæssige i, at årgange sammenlæses, og at nye studerende på læreruddannelsen skal vurderes efter samme kriterier som ældre studerende. Et forhold der formentlig vil blive mere udtalt, når læreruddannelsen er fuldt ud modulariseret. Her angives ikke specifikke vurderinger i forhold til årets temaer.

Det anbefales:

- At uddannelsesforløbene i undervisningsfaget bør strække sig over længere tid (forstået som mere end de to semestre, som de udprøvede studerende maksimalt har gået på læreruddannelsen inden prøven)
- At de studerende ikke bør kunne komme til prøve i undervisningsfaget uden at have været i praktik i faget først.

Bacheloreksamen

Der har været afholdt 10 prøver med i alt 31 studerende i perioden fra 1. september 2013 til 31. august 2014. Fordelingen af censorer er 44 % på interne og 56 % på eksterne, som i lighed med linjefagseksamen ikke afspejler censorkorpsets sammensætning, som er på hhv. 78 % interne og 22 % eksterne censorer.

Karakterfordeling fra 10 bachelorprøver natur/teknik

med i alt 31 studerende (dog kun indberettet for 29 stud.)

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	1	1	4	7	10	6		29
Fordeling i %	0	3,4	3,4	13,8	24,1	34,5	20,7	8,24	

Bachelorprojekterne ligger på et højt niveau med et karaktergennemsnit på 8,24, og niveauet er endda stigende i forhold til forrige års karaktergennemsnit på 7,64. Niveauet er også højt, når man sammenligner med karaktergennemsnittet for bachelorprojekter på læreruddannelsen generelt, der er på 7,17.

I forhold til antallet af bachelorstuderende i natur/teknik er billedet det samme som for 2012 og 2013. Der er kun få studerende, som skriver bachelor i natur/teknik sammenlignet med læreruddannelsen før LU 07 (LU 98), hvor linjefaget lå på de sidste årgange i uddannelsen. Hvordan det vil blive i LU 13 er endnu for tidligt at spå om, og de studerende, som har skrevet bachelor i natur/teknik i omstående periode, er formentlig alle tilknyttet LU7.

Det anbefales:

- At fastholde princippet fra nuværende praksis i forbindelse med bacheloreksamen, hvor både de almen pædagogiske/didaktiske og de fagdidaktiske kompetencer samlet set er til stede hos eksaminatorerne.
- At institutionerne indskærper kravene om maksimale anslag, og samtidigt selv sanktionerer, hvis antallet af anslag overstiger det i rammebetingelserne beskrevne anslag.
- At bedømmelsestiden til censorarbejde svarer til det faktiske tidsforbrug. En time er ikke nok.

Praktik

Mai-Britt Herløv Petersen

Censorkorpset

Censorkorpset består af 466 censorer. Da faget er nyt på læreruddannelsen, har der i perioden kun været gennemført 36 allokeringer (7,7 %).

Antal censorrapporter: 36 (100,0 %)

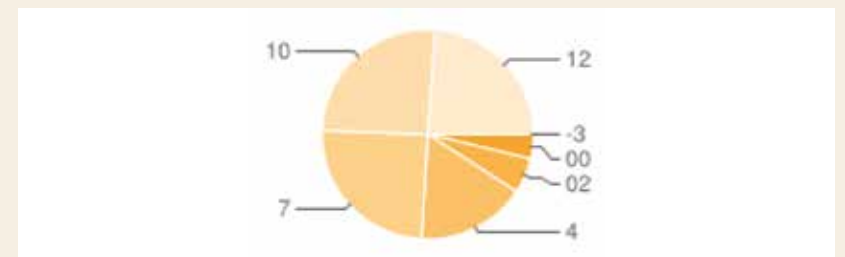
Antal prøver: 36

Antal studerende, der har været til prøve: 459

Antal karakterindberetninger: 36

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	1	11	17	49	71	71	67		287
Fordeling i %	0,3	3,8	5,9	17,1	24,7	24,7	23,3	7,8	

Gennemsnitkarakter: 7,80 %

Beskikkede censorer

Beskikkede censorer 466 (100 %)

Kvinder 300 (64,4 %)

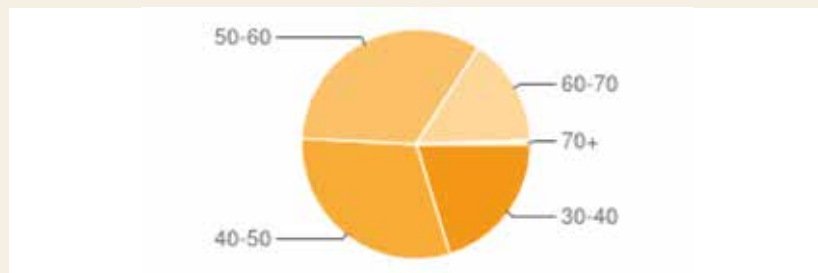
Mænd 166 (35,6 %)

Uden allokering 430 (92,3 %)

Med mindst en allokering 36 (7,7 %)

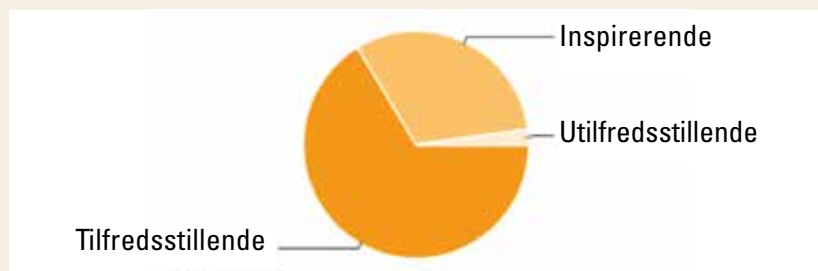
Aldersgruppe

30-40 år	93	(20,0 %)
40-50 år	139	(29,8 %)
50-60 år	158	(33,9 %)
60-70 år	72	(15,5 %)
70+ år	4	(0,9 %)

Eksamensforløb

Svar	Inspire- rende	Utilfreds- stillende	Tilfreds- stillende	Intet svar	Total
Antal	11	1	23	0	35
%	31,4 %	2,9 %	65,7 %	0,0 %	100,0 %

Der er generelt stor tilfredshed med eksamensforløbene, og ca. en tredjedel finder eksamensforløbene inspirerende. En enkelt er utilfreds, og her er

der primært tale problemer med teknikken og dårlig lyd, som 'sluger' for meget af eksaminationstiden.

En censor skriver: *"Det, at der tages afsæt i den studerendes egen praksis med udvalgte videoklip som afsæt for refleksion over egen praksis og klasseledelse i det hele taget – i praksis, som teori".*

Vurdering: Inspirerende.

En censor skriver: *"Eksaminationen blev gennemført korrekt i forhold til bekendtgørelse og studieordning. Tidsrammen på 30 minutter er passende. Prøven er yderst relevant i de studerendes samspil mellem teori-praksis – og tvinger de studerende i nogle undersøgelser og refleksioner, der er kernen i læreropgaven".*

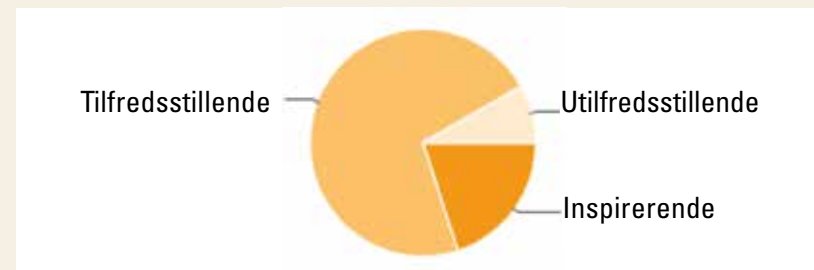
Vurdering: Tilfredsstillende.

En censor skriver: *"Videoklippene fra praktikken gav et godt afsæt for de studerende i forhold til perspektiverne i forhold til problemformuleringen i synopsen".*

Vurdering: Inspirerende.

Samspillet mellem studerende/eksaminator/censor/administration/ censorformandskab og sekretariatet

Svar	Inspire- rende	Utilfreds- stillende	Tilfreds- stillende	Intet svar	Total
Antal	7	3	25	0	35
%	20,0%	8,6%	71,4%	0,0%	100,0%

De steder, hvor der har været utilfredshed med samspillet, har det primært været omkring praktiske ting som f.eks., at en synopsis manglede, manglende koordination i forhold til hvor eksamen skulle afholdes og hvornår og en manglende eksamensrækkefølge, men også at de studerende ikke vidste, at der var en ekstern censor med til prøven. Man har ligeledes skullet vænne sig til, at kompetencemålene principielt afløser, at censor får tilsendt litteraturopgivelserne fra undervisningen.

En censor skriver:

"Særdeles inspirerende trepartssamarbejde mellem praktikskolen og læreruddannelsens eksaminatorer. Praktikskolen havde valgt to praktikvejledere, der ikke havde været tilknyttet de studerende, hvilket kan anbefales".

Vurdering: Inspirerende.

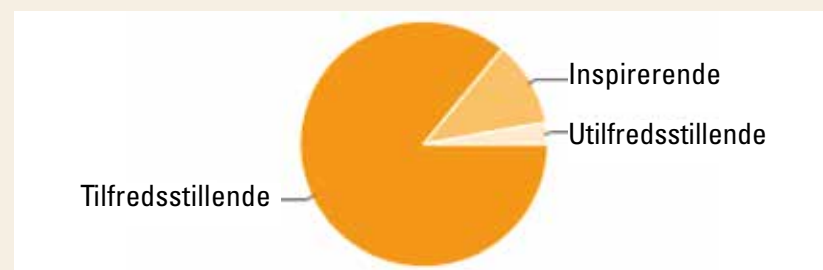
En censor skriver:

"Meget tjekket. Både samspillet og kommunikationen mellem henholdsvis underviser, praktiklærere og studerende var præget af klarhed omkring rammer. Den nødvendige information er blevet givet fra alle instanser".

Vurdering: Inspirerende.

Kvalitet

Svar	Inspirerende	Utilfredsstillende	Tilfredsstillende	Intet svar	Total
Antal	4	1	30	0	35
%	11,4%	2,9%	85,7%	0,0%	100,0%

Der er overvejende tilfredshed med uddannelseskvaliteten. Utilfredsheden går primært på manglende tid til at læse opgaverne.

En censor skriver:

"Jeg synes for at kunne møde de studerende på deres teoretiske niveau, bliver jeg som censor nødt til at bruge mere tid på at læse deres opgaver inkl. at sætte mig ind i den opgivne teori. 15 minutter til en fem siders opgave er ikke nok".

Vurdering: Utilfredsstillende.

En censor skriver:

"Ingen forslag til forbedringer. Jeg var faktisk lidt betænkelig ved de to videoklip af hvert 1 min., idet jeg tænkte, at disse ville tage for megen tid i forhold til de 30 min. til prøven. Men de studerende var parate med deres klip på egen computer og videoklip, og den efterfølgende analyse var helt klart med til at gøre bedømmelsen af såvel videns- som færdighedsmålene lettere at bedømme".

Vurdering: Tilfredsstillende.

En censor skriver:

"I de år jeg har arbejdet med studerende, har jeg ikke før set en så god kobling af teori og praksis, som den vi ser udmøntet i år!"

Vurdering: Inspirerende.

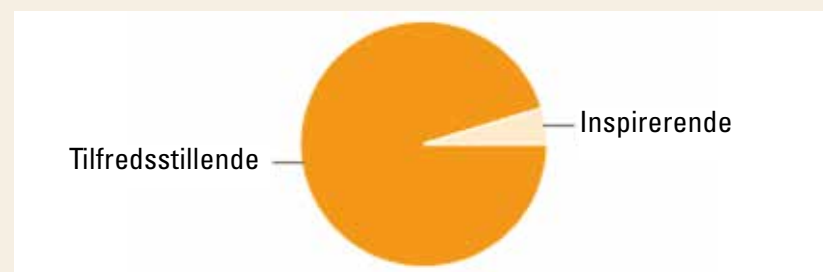
En censor skriver:

"De studerende bør have mindst ét pædagogisk/didaktisk forløb, inden deres praktik".

Vurdering: Tilfredsstillende.

Årets tema 1: Gruppeeksamen

Svar	Inspire-rende	Utilfreds-stillende	Tilfreds-stillende	Intet svar	Total
Antal	1	0	16	18	35
%	2,9%	0	45,7 %	51,4 %	100,0 %

Mange af censorerne skriver kort, at der ikke har været afholdt gruppeeksamen, og at de derfor ikke har haft mulighed for at kommentere på årets tema om gruppeeksamen.

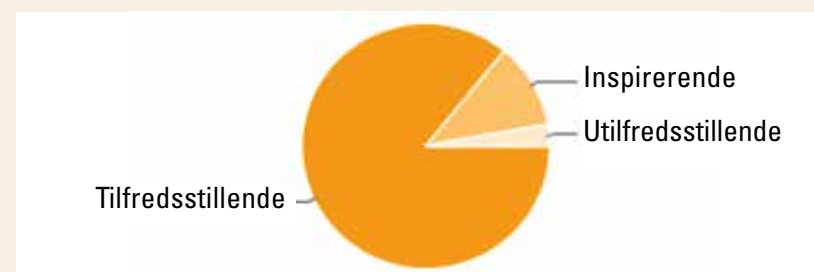
En censor skriver:

"Der er ingen tvivl om, at de studerende, der har arbejdet i en gruppe har fået diskuteret nogle ting igennem inden eksamen og dermed vendt nogle relevante problemstillinger. At der var forholdsvis lang tid, fordi det var gruppeeksamen, gjorde, at der blev mulighed for rigtig at komme i dybden med tingene, samtidig med at eksamen kom til at få meget mere dialogkarakter end enkeltpersoners eksamen".

Vurdering: Tilfredsstillende.

Årets tema 2: Sammenhæng mellem målbeskrivelserne og karaktergivningen

Svar	Inspire-rende	Utilfreds-stillende	Tilfreds-stillende	Intet svar	Total
Antal	4	1	30	0	35
%	11,4 %	2,9 %	85,7 %	0,0 %	100,0 %

En censor skriver:

"Det er utilfredsstillende, at kompetencemålet omkring relationskompetence ikke nævner eleverne. Med hensyn til 'begrundelser' bør det præciseres i kompetencemålsformuleringerne, at der er tale om lærerfagligt, kvalificerede begrundelser i relation til folkeskolens opgave og formål. Alle kompetencer kan forstås som slutkompetencer, men må jo nødvendigvis være i sin vorden ved afslutning af 1. praktikperiode".

Vurdering: Utilfredsstillende.

En censor skriver:

"Målbeskrivelserne var så afgrænsede og præcist formuleret, at det var nemt at tage udgangspunkt, når vi skulle votere".

Vurdering: Inspirerende.

En censor skriver:

"Der var en god overensstemmelse mellem eksaminator og censors opfattelse af studieordningen – og grundlaget for vurdering. Der var rimelig enighed om karakterfastsættelsen".

Vurdering: Tilfredsstillende.

En censor skriver:

"En udmærket guideline". Vurdering: Inspirerende.

Uddrag af supplerende bemærkninger:

En censor skriver:

"Læreruddannelsens vejledningshæfte vedrørende praktik, herunder krav til det skriftlige og videoklippene var ukendte for praktiklærerne. Og hæftet siger, at mentor i samarbejde med praktiklærere skal udarbejde et litteraturgrundlag for eksamen, som sendes til censor. Det er ikke lavet – som sådan heller ikke nødvendigt, men så bør det slettes af vejledningen".

En censor skriver:

"Det var en spændende opgave. Spændende at eksaminere, så der bliver skabt en syntese mellem teori og praksis".

En censor skriver:

"Godt samarbejde og god enighed om karakterfastsættelsen".

En censor skriver:

"I og med at det er en ny slags eksamen, hvor censor og eksaminator ikke har forudgående erfaringer at referere til, bør der afsættes tid til, at der kan ske en form for konsensus om, hvordan CKF-erne skal tolkes i forhold til det niveau, den studerende befinder sig på i læreruddannelsen (i dette tilfælde 1. årgang, hvor de studerende sendes i praktik blot en måned efter studiestart)".

En censor skriver:

"Videoerne af undervisningsforløbene er noget mangelfulde med manglende eller svag lyd nok på grund af optagelse med smartphones".

En censor skriver:

"Det er meget meningsfuldt med samarbejde mellem praktikkens parter omkring kompetencemålsprøven, og de studerende arbejder seriøst med opgaven".

Konklusion/anbefalinger

Praktik er et nyt eksamensfag i læreruddannelsen LU 13, og der har derfor kun været afholdt et begrænset antal prøver indtil nu. Der er generel tilfredshed med eksamensforløbene og brugen af de nye kompetencemål, hvor der lægges op til kobling mellem teori og praksis.

I mange af prøveforløbene blev der anvendt videoklip, der viste de studerendes undervisningsforløb på praktikskolerne. I langt de fleste tilfælde fungerede det uden problemer, men det bør være et opmærksomhedspunkt på uddannelsesstederne i forhold til eventuelle tekniske problemer i forbindelse med videofremvisninger mv. under eksamensforløbene, herunder at eventuelle problemer ikke 'sluger' for meget af de studerendes eksaminationstid.

Som med-eksaminatorer bør det endvidere overvejes at benytte praktikvejledere, der ikke er direkte tilknyttet de studerendes undervisningsforløb på praktikskolerne, for derved at sikre et tilstrækkeligt neutralt blik på de studerendes praksisforløb.

Når en så omfattende revision af en uddannelse finder sted, og når der samtidig skal afholdes prøver i et fag, som man ikke tidligere har afholdt prøver i, vil der uvilkaarligt være nogle indkøringsproblemer af både praktisk og indholdsmæssig karakter. Det generelle billede er dog, at de eksamensforløb i praktik, der indtil videre er afviklet på læreruddannelserne, er gennemført overvejende tilfredsstillende.

Psykologi

Maja Brandt Damkier

Der er i faget psykologi oprettet 27 censorrapporter fra 35 prøver i eksamensperioden 1. september 2013 til 31. august 2014. Der er indberettet karakterer fra samtlige 35 prøver med i alt 654 studerende.

Karakterfordeling

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	I alt
Antal	1	25	43	105	170	181	129	654
%	0,2	3,8	6,6	16,1	26,0	27,7	19,7	100

Langt størstedelen af censorrapporterne stammer fra eksamensperioden maj-juni 2014, men der er også rapporter fra reeksamen. Det drøftes løbende, hvorledes det bliver muligt som intern censor at påtage sig censur, og i år er det bemærkelsesværdigt, at kun seks interne mod 16 eksterne censorer har dækket allokeringerne.

I år slår det igennem, at psykologi er ved at blive udfaset som selvstændigt videnskabsområde med egen eksamen i henhold til LU 13. Sidste år var der f.eks. 85 prøver med 1623 studerende i faget.

Da en del udbudssteder har haft psykologifaget placeret på 1. årgang, vil der derfor ikke være psykologieksamen for disse studerende i år. De overgår til det nye område, 'Lærerens grundfaglighed', hvor psykologien er repræsenteret i flere moduler af hovedområde 1: Pædagogik og lærerfaglighed'; særligt i kompetencemålet for elevens læring og udvikling. Her er der formuleret én samlet prøve for hovedområdet, som indeholder fire kompetencemål, som er beskrevet af repræsentanter fra de tidligere fællesfag psykologi og almen didaktik samt linjefagene dansk som andetsprog og specialpædagogik. Det skal blive interessant at følge denne udvikling, specielt med henblik på hvorledes denne nye konstellation medvirker til at sikre en højere faglighed og kvalitet i uddannelsen.

Der er som de foregående år under LU 07 afholdt interne prøver i psykologi, som bekendtgørelsen giver mulighed for. Disse prøver kan være både med og uden censur, og bliver administreret direkte af det enkelte uddannelsessted. Herfra findes derfor ingen beretninger og dermed heller ingen kvalitetssikring via censorformandskabet.

Eksamensforløbet

Næsten alle censorer udtrykker tilfredshed med eksamensforløbet med to udsving.

En censor vurderer, at forløbet har været inspirerende. Eksamen blev afholdt via Skype, og censor oplevede en endnu højere grad af objektivitet end ved vanlige face-to-face eksaminer. Det kunne være relevant at få uddybet, hvad denne objektivitet går ud på, da Skype muligvis vil indgå i flere eksaminer fremover, men også med henblik på at kvalificere den traditionelle face-to-face prøve.

En anden censor udtrykker utilfredshed med niveauet i opgaverne. Her skal det måske medtænkes, at der konkret er tale om en reeksamen og med få studerende.

Samspillet

Der udtrykkes ligeledes generelt tilfredshed med samspillet i og omkring eksamenssituationen.

En enkelt censor vurderer samspillet som utilfredsstillende både i forhold til at få tilsendt materiale forud for eksamen, men også i forhold til at informationerne i materialet ikke stemte overens med praksis. Dette sidste i forhold til retningslinjerne vedtaget af LLN, hvor der afsættes ½ time til formøde mellem eksaminator og censor, men hvor dette ikke er implementeret på det konkrete uddannelsessted.

I fem rapporter angiver censor, at samspillet har været inspirerende. Her bliver censorerne bedt om at uddybe med en beskrivelse af, hvad der kan læres af forløbet. Dette er desværre ikke sket.

Kvalitet

Også her udtrykker censorerne generelt tilfredshed – og igen med enkelte udsving til begge sider. En enkelt censor peger på, at kravene til opgaverne bør præciseres, så de studerende ved, hvad de skal kunne præstere. En anden censor anbefaler, at den empiri, der inddrages i eksamen, bør indhentes via videoklip. Dette, mener vedkommende, vil medvirke til at sikre et mere fælles grundlag for eksaminationen.

Igen i år bemærkes det, at kvaliteten ville blive øget, hvis det skriftlige oplæg talte med.

Årets tema 1

Er gruppeprøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, og hvordan fungerer gruppeeksamen?

Siden gruppeprøver blev skrevet ud af eksamensbekendtgørelsen i 2007, har der i årsberetningen for psykologi (og for mange andre fag), været bemærkninger om dette via censorernes rapporter. Jeg hæfter mig ved, at der i 11 ud af 35 prøver (hvor nogle dog er med få genindstillere), direkte anføres, at der ikke har været gruppeprøver. Dette tal er ikke en valid opgørelse, da censorerne ikke er blevet bedt om at anføre det. Det vil sige, at der kan være flere.

Bemærkningerne til gruppeprøverne går i to retninger.

På den ene side berettes det, at der var tale om to individuelle prøver, hvor de studerende ikke havde noget egentlig samspil i situationen. På denne måde bliver situationen kunstig og gruppeeksamen ligegyldig. En anden censor vurderer, at gruppeeksaminerne ikke tilvejebringer et optimalt grundlag for at individualisere karaktergivningen.

Omvendt giver en enkelt censor udtryk for, at eksamen var inspirerende og at der var et fint samarbejde mellem de studerende.

En enkelt censor efterlyser, at der ved fælles opgave afleveres én pr. studerende, så man kan skrive direkte i opgaven.

Årets tema 2

Er målbeskrivelserne for moduler/fagene tilstrækkelige præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag?

Umiddelbart forestiller jeg mig, at temaet er kommet i stand i relation til LU 13, hvor kompetencemål med dertil hørende videns- og færdighedsmål afløser mål og CKF. Ikke desto mindre er det et relevant spørgsmål at stille, og enkelte censorer har da også kommentarer ud over det 'tilfredsstillende', som de fleste melder ind.

En enkelt kommenterer, at der mangler krav til empiri. Mens en anden kommentar går direkte på en konkret udmøntning i studieordningen, der beskrives som en 'tvangsmæssig' sammenhæng mellem målet for faget psykologi og studieordningens krav om fagdidaktiske (danskfaglige) professionsovervejelser. Denne kobling vurderes slet og ret som uhensigtsmæssig. I forhold til bekendtgørelsesniveauet, er der ej heller dækning for denne kobling, hvor det er netop mål og CKF for faget psykologi, de studerende skal udprøves i. Hvis der eksperimenteres med koblinger lokalt, må det netop ikke stille sig i vejen for dette.

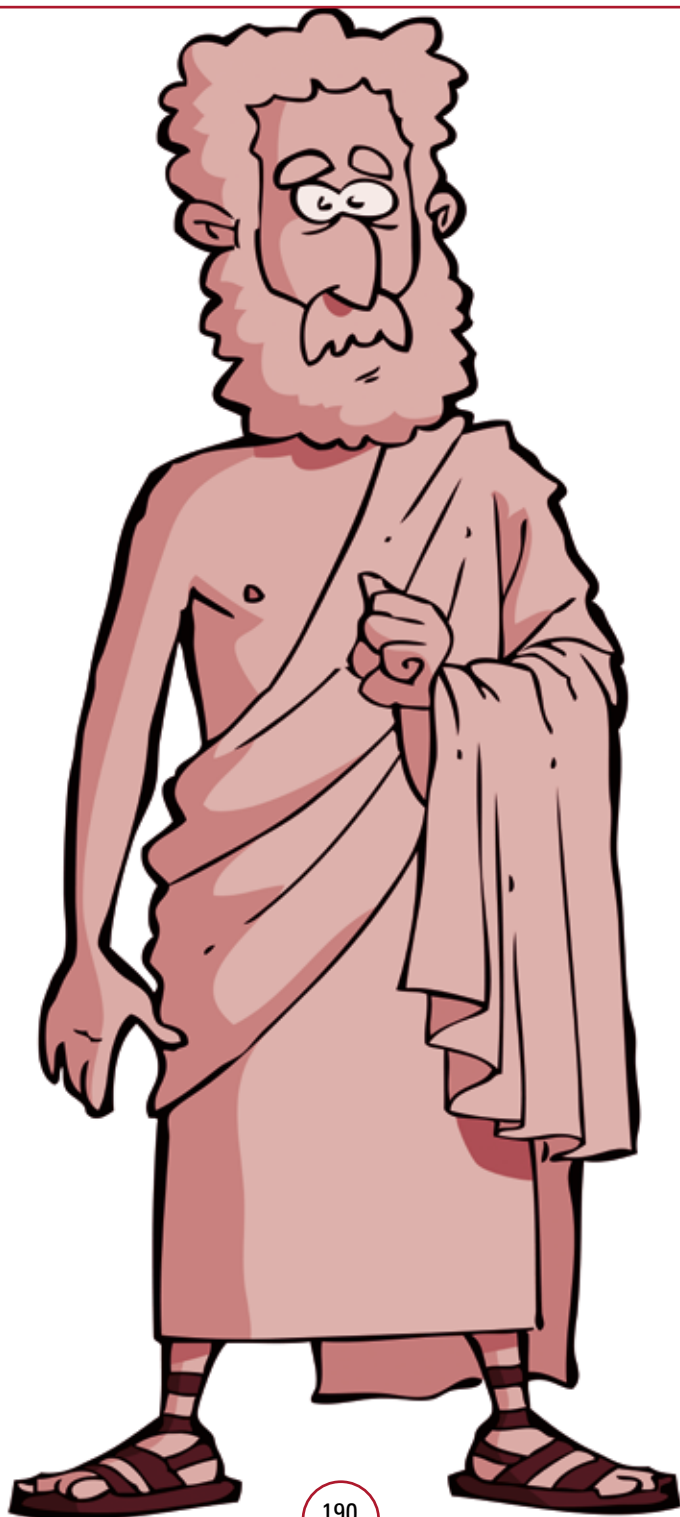
Supplerende bemærkninger

Det bemærkes atter, at det er utilfredsstillende i de tilfælde, hvor de skriftlige opgaver ikke tæller med ved bedømmelsen. Dette tema har været gennemgående i alle de år, jeg har læst og skrevet denne årsberetning.

Det er bemærkelsesværdigt, at ingen udtrykker sig om fagets placering og omfang eller har bemærkninger til prøveformen ud over gruppeorganiseringen, som de er blevet bedt om at forholde sig til. Dette har været gennemgående temaer tidligere, men det kan måske tages som udtryk for, at faget udfases som selvstændigt fag.

Det anbefales

- at der ved bestillinger af censur gøres tydeligt opmærksom på hvilke konditioner, der gælder for den pågældende eksamen og hvornår alle vigtige informationer vedrørende afvikling af eksamen senest er tilgængelige og i hvilken form. Dette er en tilbagevendende problemstilling.
- at den studerendes opgave indgår i bedømmelsen, og at censor aflønnes i forhold til læsemængden. Også en tilbagevendende problemstilling.
- at der arbejdes med at finde løsninger på de (primært) strukturelle forhold, der forhindrer interne censorer i at påtage sig censur.
- at de retningslinjer for eksamen, der bliver vedtaget centralt (eller decentralt) bliver implementeret på det enkelte uddannelsessted, så alle arbejder ud fra det samme grundlag

Pædagogik

Frits Hedegaard Eriksen

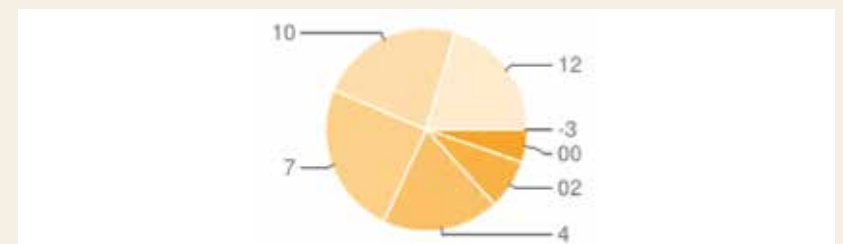
Der har i prøveåret 2013 – 2014 været afholdt 76 prøver, og der er indkommet 71 censorrapporter. Det betyder, at 93,4 % af alle prøver er vurderet, og at det er muligt at etablere et nogenlunde retvisende vurderingsgrundlag.

Grundet en række forskellige forhold, ikke mindst usikkerhed om honorering af interne censorer, har det været ualmindeligt udfordrende at påsætte censorer i 2013 – 2014. Det betyder at kun 42,5 % af prøverne har haft interne censorer, medens hele 57,5 % af prøverne har været afholdt med en af-tagercensor ved eksamensbordet. Ved 10 prøver har det været nødvendigt at ad hoc-allokere.

Karakterfordeling

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12
Antal	5	82	128	296	383	363	317
Fordeling i %	0,3	5,2	8,1	18,8	24,3	23,1	20,1

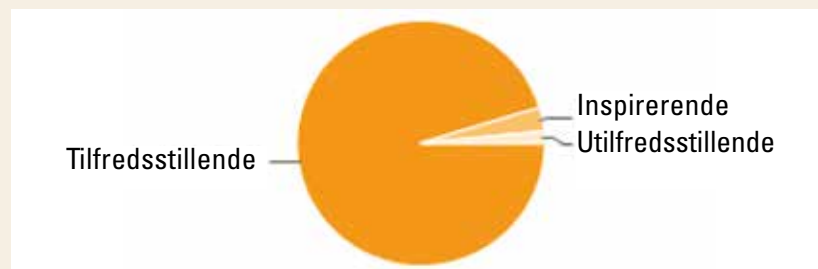
Gennemsnit: 7,33

Eksamensforløbet

Når censorerne bliver bedt om at vurdere det samlede eksamensforløb i lyset af bekendtgørelsen og studieordningen, herunder formålene for uddan-

nelsen som helhed, tilkendegiver hovedparten af dem (85,1 %), at prøverne er forløbet tilfredsstillende, en lille gruppe (4,1 %) finder ligefrem prøverne inspirerende. 2,7 % finder, at prøveforløbene har været utilfredsstillende, mens 8,1 % ikke har forholdt sig til prøveforløbet.

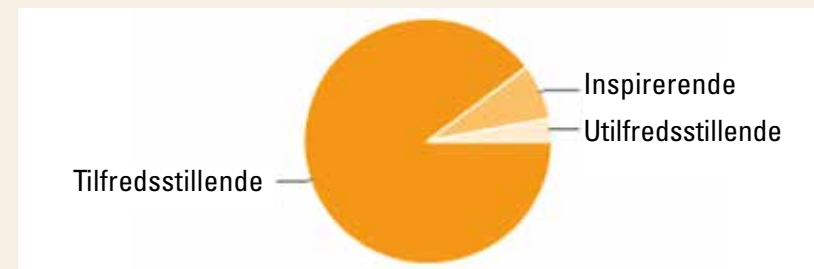

Mange censorer er også i 2013 – 2014 opmærksomme på læreruddannelsens systemfejl, alligevel beklager de, at uddannelsen allerede nu er blevet reformeret, når de enkelte uddannelsessteder først lige er ved at få styr på den 'gamle'. Faget pædagogik er ved at finde et indhold og en form, som er fornuftig i forhold til de ressourcer, der nu engang er tildelt faget.

De evindelige reformer er i sig selv en trussel mod kvaliteten i læreruddannelsen.

Samspillet

82,4 % af censorerne vurderer samspillet mellem studerende, eksaminator, censor, administration, censorformandskab og sekretariat som tilfredsstillende. 6,8 % vurderer det som inspirerende, 2,7 % vurderer det som utilfredsstillende, og 8,1 % forholder sig ikke til temaet.

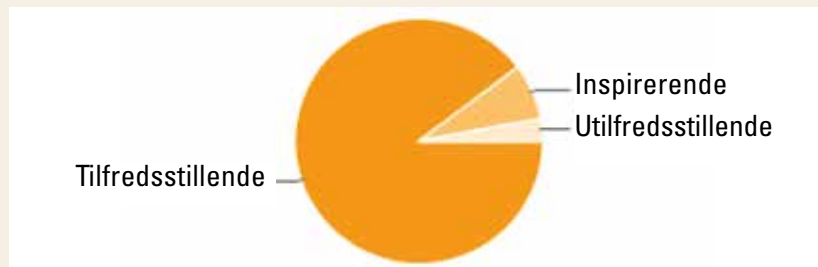
En række censorer udtrykker stor utilfredshed med de forskellige digitale løsninger på opgaveaflevering/-hentning og orientering om prøvevilkår, honoreringstakster m.v. Eksamensadministrationen bliver ikke mindre, den flyttes bare over på censorerne, hvis man skal tro det, de skriver i deres rapporter. Ekstra besværligt bliver det, når udbydere ikke selv har styr på de forskellige digitale løsninger.

"Elektronisk adgang mangelfuld. 'Stien' var forkert, forudsatte, at man i forvejen var på Fronter. Den udleverede adgangskode, der blev udleveret i receptionen var forkert. Man kan øjensynligt ikke stave! Ved den udmærkede censorfrokost kom det frem, at eksaminatorerne havde opgaverne i papirform, medens censorerne sad med deres IT. Så røg der alligevel en halv regnskov !!!", som en censor formulerer det.

Mange censorer har svært ved at se ideen med digitale løsninger, når både censor, eksaminator og de studerende alligevel transformerer teksterne til papirdokumenter. *"MEN det er uacceptabelt, at det skriftlige materiale til prøven kun foreligger digitalt. Alle havde materialet med i papirform til prøven, og man forventer således, at censor selv bekoster udprintningen!! Og så er proceduren med at finde taksterne stadig meget indviklet og fejlbehæftet. Det er en ommer!",* skriver en censor.

Kvalitet

Langt de fleste censorer vurderer uddannelsens samlede kvalitet som tilfredsstillende. Det drejer sig om 82,4 %. 6,8 % finder kvaliteten inspirerende, 2,7 % finder kvaliteten utilfredsstillende, mens 8,1 % af censorerne undlader at forholde sig til kvaliteten i faget pædagogik i læreruddannelsen.

Mange censorer giver udtryk for, at faget pædagogik i læreruddannelsen er ved at finde sin form. Flere af dem ser dog stadigvæk en række udfordringer. Det er absolut relevant at inddrage dagsaktuelle temaer, men de må behandles ved fornuftig brug af fagets begreber og ræsonnementer. En censor formulerer det sådan:

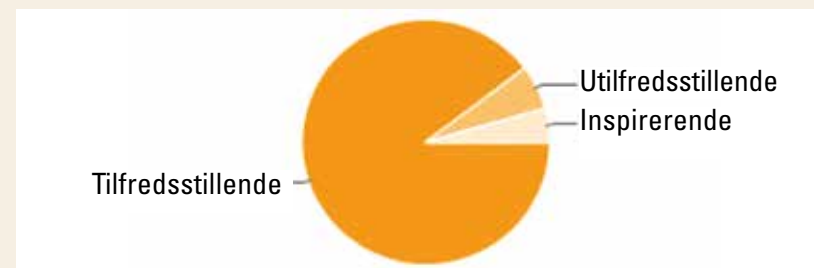
"I anledning af folkeskolereformen var der mange studerende, der havde taget afsæt her. Det er godt, at studerende forholder sig til vigtige, aktuelle forhold i skolen. Men det er også svært for nogle af dem. I en del tilfælde bliver eksamen en præsentation af synspunkter, meninger og holdninger om og til reformen, hvor der ikke argumenteres fagligt, dvs. pædagogisk, men leveres et forsvar for meninger og holdninger".

Der er også udfordringer i at tage sit udgangspunkt i klassiske, pædagogiske tekster.

"En anden tilgang, der i visse tilfælde gjorde det vanskeligt at gøre fagets mål synlige i eksaminationen, var nogle studerendes udgangspunkt i 'tekster'. Man refererer Kant, Rousseau eller Dewey uden at bruge deres teoretiske arbejde til at belyse problemstillinger vedrørende undervisning og opdragelse i dagens skole. Det er en generel udfordring for mange studerende er at sætte faget i forbindelse med skolens praksis", konstaterer en censor.

Årets tema 1

Censorerne er i eksamensterminen 2013 – 2014 blevet bedt om at vurdere, om gruppeprøver og eksaminer er afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, og om hvordan gruppeeksamen fungerer. 4,1 % af censorerne finder, at gruppeprøverne har været inspirerende, 71,6 % vurderer, at de har fungeret tilfredsstillende, 5,4 % vurderer, at gruppeprøverne har fungeret utilfredsstillende, medens hele 18,9 % har afstået fra at vurdere dem.

Selvom de fleste censorer finder gruppeeksamen uproblematisk, er de ikke ukritiske. For at få det optimale udbytte af gruppeprøver, må de indøves. For mange studerende er ikke fortrolige med prøveformen, og enkelte censorer giver udtryk for, at de studerende med fordel kunne have valgt at aflægge prøven alene.

En censor forholder sig sådan til gruppeprøven: *"Øh. Det var i overensstemmelse med reglerne. Dog var der det problem, at de studerende var nølende over for samarbejdet under eksaminationen. I nogle tilfælde var det tydeligt, at der kunne have været givet bedre karakterer, hvis deltagerne var gået op enkeltvis".*

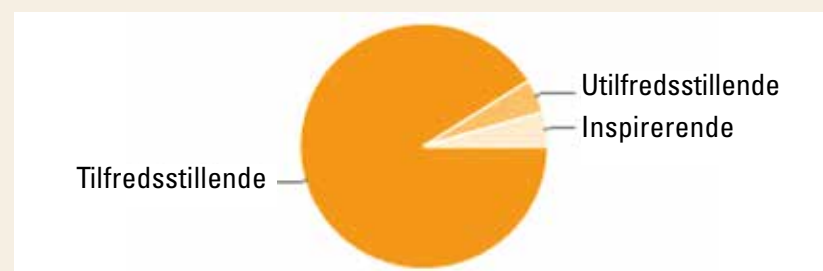
For nogle censorer giver det god mening at lade de studerende skrive et fælles produkt, som de enkeltvis kan gå til mundtlig prøve i. *"MEN den mundtlige del bør ikke foregå i gruppe. Ved individuel prøve får den studerende en*

egen reel opmærksomhed, og ved gruppeprøve bruges der for mange ressourcer til at afstemme gruppen i prøvesituationen”, vurderer en censor.

Gruppeeksamen kombineret med sameksamen mellem pædagogik og almen didaktik udgør en ganske særlig udfordring. For nogle studerende dominerer det ene fag på bekostning af det andet, hvis de ikke er meget opmærksomme på fagenes forskellige mål. For censor kan det være svært at holde styr på de studerendes individuelle præstationer, når der er to fag i spil i en gruppeprøve. *“Det bør overvejes, om det er en god ide at have sameksamen i almen didaktik samtidig med pædagogik. Faren kan være, at enten ét eller begge fag bliver overfladisk behandlet”, skriver en censor.*

Årets tema 2

Censorerne er endvidere blevet bedt om at vurdere, om målbeskrivelserne for moduler/fagene er tilstrækkeligt præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag. 4,3 % af censorerne finder målbeskrivelserne inspirerende, 81,1 % vurderer, at målbeskrivelserne fungerer tilfredsstillende. 4,1 % vurderer at målbeskrivelserne fungerer utilfredsstillende, mens 10,8 % undlader at forholde sig til temaet.

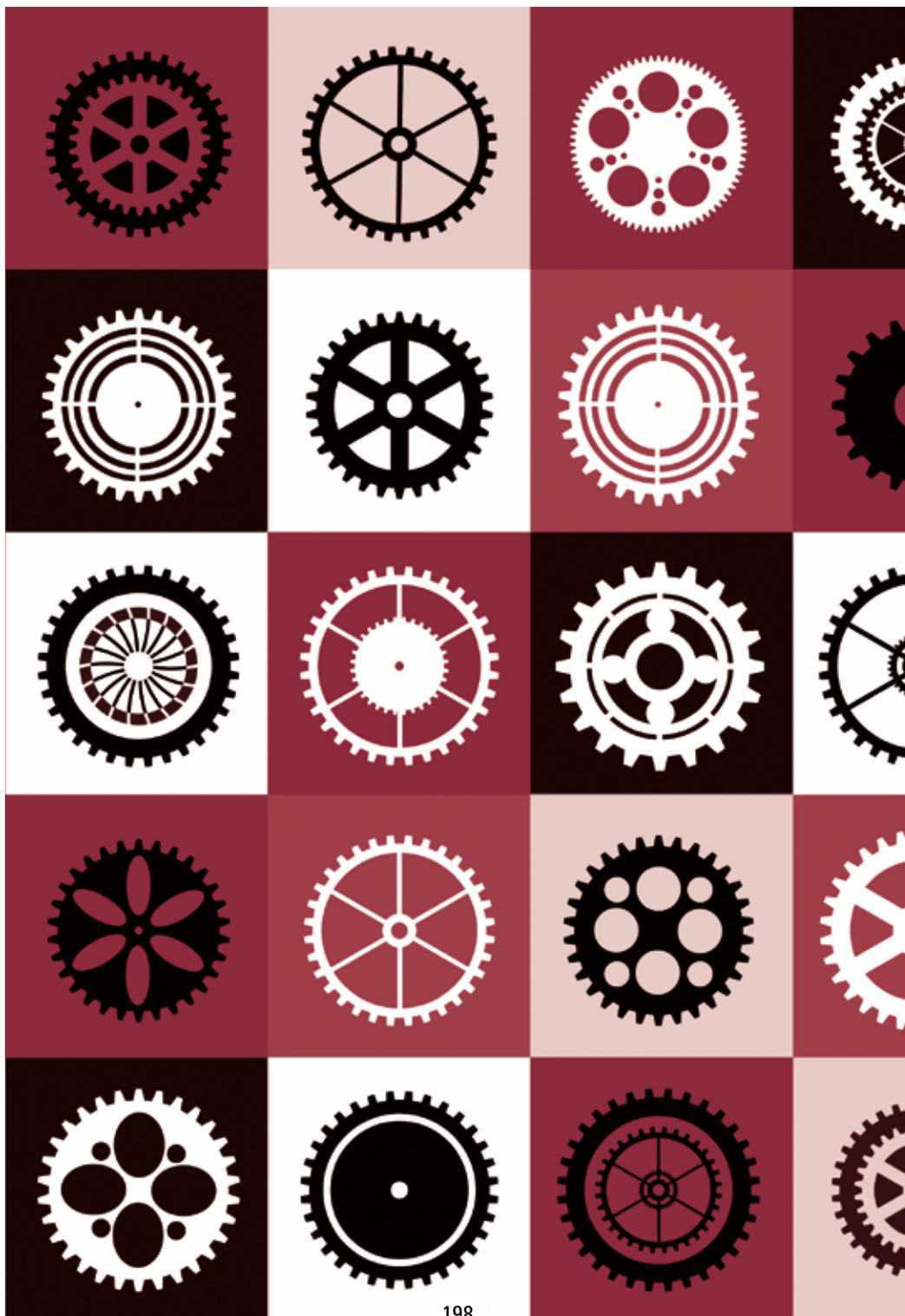

Enkelte censorer efterlyser klarere målbeskrivelser; men de giver alligevel udtryk for, at det er muligt at give retvisende karakterer på grundlag af de eksisterende målbeskrivelser.

Anbefalinger

Selvom faget pædagogik ikke findes i den nye læreruddannelse, er der en række principielle problemstillinger knyttet til prøveforløbene. Dem kan vi godt blive kloge af. Der kan udledes følgende anbefalinger af censorernes rapporter:

- Brugen af elektronisk fremsendte materialer til prøverne bør overvejes grundigt.
- Interne censorers honorering og generelle vilkår i forbindelse med virket som censorer bør afklares, hvis det ikke allerede er sket.
- Gruppeprøve og sameksamen bør forberedes grundigt.

Samfundsfag

Rune Riberholt

I perioden 1. februar 2014 - 31. august 2014 har der været 35 prøveforløb i linjefaget samfundsfag (LU 07) samt tre i undervisningsfaget samfundsfag (LU 13). 21 af de i alt 55 beskikkede censorer er blevet anvendt. Dertil er blevet anvendt fire ad hoc-beskikkede censorer udenfor censorkorpset, da det ikke har været muligt at finde beskikkede censorer til alle eksaminer.

Der har været en stigning i antallet af eksaminer på LU 07 fra 319 i 2013 til 535 i 2014. Dette har været en markant stigning, der sammen med den nye undervisningsfagseksamen på LU 13 med yderligere 47 eksaminer har betydet, at det har været sværere at besætte alle censorater inden for censorkorpset. I forhold til 2013 har der været en fremgang i interne censorer fra 40 % til 56 %.

Der har ikke været store ændringer i karakterfordelingen i forhold til 2013. Karaktergennemsnittet for LU 07 er dog steget fra 7,7 til 7,8. De første karakterer, der er afgivet på LU 13, afviger ikke væsentligt fra LU 07.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
LU 07	2	14	33	85	146	147	108	7,83	535
Fordeling i %	0,4	2,6	6,2	15,9	27,3	27,5	20,2		100

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
LU 13	0	0	3	10	13	13	8	7,72	47
Fordeling i %	0	0	6,4	21,3	27,7	27,7	17,0		100

Eksamensforløbet

Langt de fleste censorer skriver om tilfredsstillende eksamensforløb. Under LU 07 nævnes, at eksamen rummer et godt mix af fag-faglige og fagdidaktiske eksamenskrav. Der er stadig stor variation i eksamensformen på LU 07, hvilket har givet censorer mange forskellige oplevelser. Der er generel tilfredshed med lodtrækningselementer på dagen, så de studerende skal forberede sig på at gå til eksamen i hele faget. Der er kommet forslag fra censorer om en mere fagdidaktisk og professionsrettet eksamensform. Der er også kommet forslag om at prøve de studerende på deres evne til at medtænke de timeløse fag. Under LU 13 har der kun været få eksaminer. Men det er blevet angivet, at der med den nye prøveform er lagt rigeligt vægt på det pædagogiske og didaktikken i forhold til det faglige.

Samspillet

Der er stor tilfredshed i censorkorpset med samarbejdet med eksaminator både omkring samtaler under mundlig prøve og fastsættelse af karakterer. Der er også beskrivelser af gode relationer til de studerende i den mundtlige prøve, hvor samarbejdet mellem eksaminator og studerende er præget af tillid og tryghed.

Samarbejdet med administrationen vurderes forskelligt. Mange censorer har oplevet alvorlige fejl og mangler i information og forsendelser. To censorer modtog ingen papirer fra administrationen - det havde man glemt, fordi der ifølge studieordning ikke skulle fremsendes opgaver/synopsis. Dvs. ingen oplysninger om hvor eksamen blev afholdt, ingen oplysninger om holdets arbejde i årets løb, ingen litteraturliste. Der bør som minimum afsendes velkomstbrev og eksamensformaliteter.

Uddannelsens kvalitet

Kvaliteten af de skriftlige afleveringer bliver flere steder bemærket. Der er et behov for at arbejde med de studerendes skriftlighed. Især i de tilfælde,

hvor de studerende skal aflevere et skriftligt produkt, der ikke indgår i bedømmelsen, er kvaliteten af de skriftlige afleveringer af lav kvalitet.

Tema 1: Gruppeprøver

Til spørgsmålet om gruppeprøvers kvalitet er det generelle synspunkt, at de fungerer tilfredsstillende. Der er kun angivet gruppeprøver af en censor. Her blev det vurderet, at det ikke var vanskeligt at give individuelle bedømmelser i gruppeprøverne. Faktisk var der ingen af grupperne, hvor de studerende fik samme karakter. Det er dog også nævnt af en censor, at det i faget er en styrke for prøveformen, at der ikke var gruppeprøve.

Tema 2: Sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag

Alle censorer giver udtryk for, at der ikke er udfordringer med at sikre konsensus om karaktergivningen. Men ved prøven i LU 07 nævnes det af flere censorer, at det er svært at arbejde med karaktergivningens 'fejl-betragtninger' i lyset af den type præstation, som en prøve i et undervisningsfag er. Det er altid svært i praksis at sikre en direkte kobling mellem en målbeskrivelse og en karakter i forbindelse med en mundtlig præstation, dermed får bedømmelsen kun en abstrakt relation til målbeskrivelserne for faget.

Ved prøven i LU 13 bemærkes det af en censor, at målbeskrivelserne ikke fejler noget, men at vurderingsgrundlaget til eksamen er meget tyndt, da de studerende næsten udelukkende eksamineres i didaktik med udgangspunkt i et læremiddel. Det er synd, at et fag, der fylder 30 ECTS-point og dermed indeholder dybdegående behandling af megen samfundsfaglig teori, afsluttes på denne måde - med alt for lidt fokus på de studerendes faglige viden. Man vægter formal dannelse på bekostning af material dannelse. Den nye prøveform stiller nye krav til eksaminator til at spørge ind til den studerendes viden samtidig med at den studerende analyserer et læremiddel.

Supplerende bemærkninger

Der bør være betalt forberedelsestid til at læse de læremidler, der skal eksamineres i på LU 13. Desuden bør den tid, eksterne censorer bruger på transport, honoreres, hvis man vil sikre sig, at der sker en udveksling af censorer på tværs af landsdele.

Det er et generelt problem omkring reeksaminationer, at det antal studerende, der ender med at skulle eksamineres, sjældent er samstemmende med den censoropgave, man påtog sig. Opgaven man påtager sig som censor ændrer hurtigt karakter og aflønningsgrundlag. Hvis denne situation sammenfalder med lang transporttid, er det ikke noget der opfordrer censorer til at tage enten små censuropgaver eller censuropgaver langt væk.

Bacheloreksamen

I perioden 1. september 2013 - 31. august 2014 har der været i alt 20 prøveforløb med bachelorprojekt i samfundsfag på LU 07. Der er indberettet karakterer fra 19 af dem og i alt er anvendt 16 censorer af de 58 beskikkede.

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
LU 07	0	3	5	20	26	22	14	7,33	90
Fordeling i %	0,0	3,3	5,6	22,2	28,9	24,4	15,6		100

Der har været et fald i antal bacheloreksaminer fra 133 i 2013 til 90 i 2014. Der har desuden været et fald i karaktergennemsnittet på professionsbachelorprojektet fra 8,1 i 2013 til 7,3 i 2014. Årsagen er, at dobbelt så mange har fået karakteren 4 i forhold til 2013, og halvt så mange har fået 12. Der er altså markant færre meget dygtige studerende, og en større gruppe af usikre studerende.

Eksamensforløbet

De fleste censorer har udtrykt tilfredshed med eksamensforløbet. Enkelte har dog pointeret at de studerendes opgaver var mangelfulde og mere samfundsfagsopgaver end bacheloropgaver. Der var alt for lidt pædagogik og didaktik både mundtligt og skriftligt. To af de studerende har ikke formået at lave en egentlig bacheloropgave. På nogle professionshøjskoler er der behov for, at man bliver mere tydelig i forventningerne til en bacheloropgave.

Samspillet

Der har været gode samarbejder mellem eksaminatorer og censorer. Men igen pointeres det, at der har været administrative mangler. Vedrørende forholdet mellem eksaminator og de studerende lægges der vægt på, at de studerende skal sørge for at bruge den vejledning, som de får tildelt, så projektet ikke bliver skrevet på et misforstået grundlag.

Uddannelsens kvalitet

Hvor de skriftlige elementer fylder mindre i forbindelse med linjefags-/undervisningsfagseksamen, er det en så stor del af et professionsbachelorprojekt, at de studerende bør gives mulighed for at arbejde med deres skriftlighed, da der er for mange elementære sproglige fejl.

Det er vigtigt, at der i vejledningsfasen bliver lagt vægt på, at de studerende informeres om, at de prøves udi deres undersøgelseskompetence. Dermed tvinges de til at skulle indsamle egen empiri fra praktikker, idet de samtidig forholder sig kritisk-konstruktivt til anvendelse af videnskabelig metode.

Tema 2: Sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag

Det bliver fremført af flere censorer, at vurderingsgrundlaget er fint nok, men at der er så kort tid til at vurdere opgaverne, at det er svært at skabe en sammenhæng mellem karakteren og vurderingsgrundlaget. Medmindre at censoren har valgt at bruge mere tid på at rette opgaven, end det der gives. Som en censor skriver: *"For at kunne give en fyldestgørende vurdering af et professionsbachelorprojektet, brugte jeg i gennemsnit to timer på hvert projekt."*

Karakterfordeling

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Fordeling i %	0,1	5,0	5,7	13,9	25,4	24,3	25,6	7,95	757

Eksamensforløb, samspil og kvalitet

Vedrørende de tre parametre, der indikerer, i hvilken 'etos' eller ånd eksamen gennemføres i, er der helt overvejende tale om en høj grad af tilfredshed blandt censorkorpset, idet svarkategorien 'tilfredsstillende' rummer næsten 90 % af svarene. Hertil kommer, at kategorien 'inspirerende' oven i købet rummer størstedelen af de resterende svar. Dog er der, som undtagelsen, der bekræfter reglen, et par tilfælde, hvor organiseringen eller kommunikationen ikke har fungeret optimalt, men i alle tilfælde er der fundet fornuftige løsninger på sådanne alt overvejende praktiske udfordringer. Som et kvalitativt supplement til de statistiske 'svar' er der grund til at citere et par censorer og knytte et par kommentarer hertil.

F.eks. er der en kommentar vedrørende den viden, der kommer i spil til eksamen, kan have en direkte forbindelse til, hvornår i løbet af semestrene, der er undervist i det pågældende tema: *"I en meget stor del af de opgaver, jeg blev præsenteret for, var der stort set ingen kobling til undervisningens 1. tema; Specialpædagogikkens samfundsmæssige og videnskabsteoretiske basis. Det kan naturligvis være tilfældigt, da jeg jo ikke har kendskab til den enkelte studerendes afleverede fire studieprodukter. Men jeg er af den antagelse, at når alle fire studieprodukter først afleveres i det sidste semester, så vil disse studieprodukter fortrinsvis afspejle den undervisning og de forløb, der sidst har været undervist i, da det kan være vanskeligt i sidste semester at lave fire studieprodukter, der skal afspejle det samlede undervisningsforløb"*.

Et anden interessant censoroplevelse vedrører den måde, undervisningen organiseres på, og hvordan denne organisering influerer OGSÅ på eksamen. Lige netop denne kommentar kunne vedrøre den måde undervisningen formentlig vil blive tilrettelagt på i fremtiden, og hvordan denne måde måske kan influere på eksamen og censorernes oplevelse af denne: *"Qua professionshøjskolens måde at organisere faget på, hvor en række undervisere har hvert deres speciale, møder man en del forskellige eksaminatorer, hvilket rummer såvel fordele som ulemper"*.

Et sidste citat sammenfatter en række kommentarer fra mange censorer om kvaliteten af studerendes kompetencer: *"Engagerede studerende, der var motiverede til at tage udfordringen op med inklusion og den ny skole-reform. Fint niveau på den mundtlige eksamen. Mange studerende var meget kritiske i forhold til nuværende praksis på de specialpædagogiske institutioner"*.

Afsluttende generelle kommentarer

Denne afsluttende generelle kommentar vedrører en hyppigt fremført kommentar i censorrapporterne vedrørende betydningen af det skriftlige set i sammenhæng med den mundtlige præstation og grundlaget for bedømmelsen:

"Jeg synes, det fungerede fint, men jeg synes, det er et gennemgående dilemma, at opgaven ikke tæller med, selvfølgelig har jeg jo læst alle opgaverne og har derfor et indtryk, som jo har indflydelse på en eller anden måde". På den anden side er der en censor, der gør sig nogle relevante overvejelser om sammenhængen mellem det, der sker i løbet af undervisningsåret og selve præstationen til eksamen. Når disse refleksioner opstår, er det fordi, det reelt er en faktor, der mere eller mindre reflekteret spiller ind på mødet med eksaminanden.

"Det er jævnlige en udfordring, at det har stor indflydelse, hvorvidt en studerende har fulgt undervisningen i løbet af året. Det har indflydelse på relationen mellem lærer og studerende. Derudover har vejledningsmøderne stor

indflydelse på opgavens kvalitet og eksamensoplægget. De studerende, der ikke har deltaget i undervisningen og ikke modtaget vejledning, skal kæmpe mere for at få den karakter, de måske fortjener”.

Bacheloreksamen

Bacheloreksamenen i eksamensterminen 2014 omfatter 338 eksaminer fordelt på 34 indberetninger. Karaktergennemsnittet i bacheloreksamen for specialpædagogik er i dette eksamensår 7,98, mens det de foregående år var henholdsvis 7,97 i 2012 og i 2011 7,69. Karakterfordelingen fremgår af nedenstående skema. Karaktergennemsnittet for alle bachelorprojekt eksaminer i læreruddannelsen er ligeledes i år på 7,98.

Karakterfordelingen

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Fordeling i %	0 %	1,2 %	5,3 %	18,3 %	29,0 %	21,3 %	24,9 %	7,98	338

Eksamensforløb, samspil og kvalitet

Igen i dette eksamensår har der været stor tilfredshed omkring samarbejdet mellem parterne ved eksamen. Procentsatserne er som ved linjefaget på næsten 90 % i forhold til, at der er tale om en ”tilfredsstillende” oplevelse af censoropgaven og eksamen. I forbindelse med bacheloreksamen er der endog tale om en markant højere vurdering af oplevelsen af ’samspillet’, der af flere opleves som inspirerende. Dette kunne måske relateres til, at der med bacheloropgaven også er et fælles udgangspunkt for - og oplevelse af situationen, i og med der er et fælles referencepunkt i bacheloropgaven. Men at der – selvfølgelig – er opmærksomhedsfelter, fremgår af et par citater fra censorrapporterne, der, skal det huskes, ikke er udtryk for generali-

serede oplevelser, men enkeltstående oplevelser, der dog alligevel rummer elementer af almene eksamensoplevelser i mildere eller stærkere grad. For at belyse dette bringes følgende kommentarer fra censorrapporterne:

”Flere studerende har ikke tilstrækkelige stavfærdigheder og skriftlige formuleringskompetencer”.

Denne kommentar kan formentlig genkendes af alle censorer, og i forlængelse heraf også spørgsmålet, om den studerendes mangelfulde skriftlige kompetencer nu også skal influere på karakteren.

En anden kommentar vedrører ligeledes den kommunikative dimension, der udfoldes til en eksamen, men her i form af en særlig problemstilling i forhold til at være censor i en SKYPE-eksamen:

”Der var en eksamen over Skype. Den forløb OK, men hele situationen gjorde, at jeg fandt det vanskeligt som censor også at deltage i samtalen”.

Denne eksamensform vil formentlig blive langt mere hyppig fremover og rejser spørgsmålet, om der til denne eksamensorm skal udvikles og formuleres en særlig instruks for censorer, eksaminatorer og studerende.

Et sidste citat knytter sig til kernen i det, der skal vurderes, men også det, der uden meget andet end god kvalificeret vejledning, kan ændres i samarbejdet mellem underviser og studerende i vejledningsprocessen:

”Meget ofte er målbeskrivelserne pseudovidenskabeligt kryptiske og indeholder alt for mange afsnit uden klare grænser imellem. Kortfattet klarhed efterlyses. Megen bedømmelse sker på grundlag af mavefornemmelser og erfaring”.

Afsluttende generelle kommentarer

Igen i dette års censorrapporter er der kommentarer vedrørende misforholdet mellem kvalificeret at skulle læse og vurdere en censoropgave og så den mængde tid, der er beregnet til denne opgave:

“Der var afsat en time til læsning og bedømmelse per bachelorprojekt. Det er indlysende, at dette er alt for lidt. Gør noget ved dette!!!”

Den kommentar lader vi lige stå, som de siger i fjernsynet, men slutter dog med et citat, der overordnet sammenfatter censorernes oplevelse ved bacheloreksamen i linjefaget specialpædagogik:

“Inspirerende drøftelser i forbindelse med eksamination og votering samt god synergi under selve eksaminationen. Opgaverne bar generelt præg af god vejledning i forhold til krav til bacheloropgaven – Inspirerende”.

Årets temaer relateret til både linjefag og bachelor

I denne censorrapport er besvarelser på årets temaer behandlet samlet for henholdsvis bachelor og linjefag. Det er de, fordi der er tale om en høj grad af ensartethed i besvarelserne. Årets temaer er:

- Er gruppeprøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger, og hvordan fungerer gruppeeksamen?
- Er målbeskrivelserne for moduler/fagene tilstrækkeligt præcise til at sikre en god karaktergivning og sammenhæng mellem karaktergivning og vurderingsgrundlag?

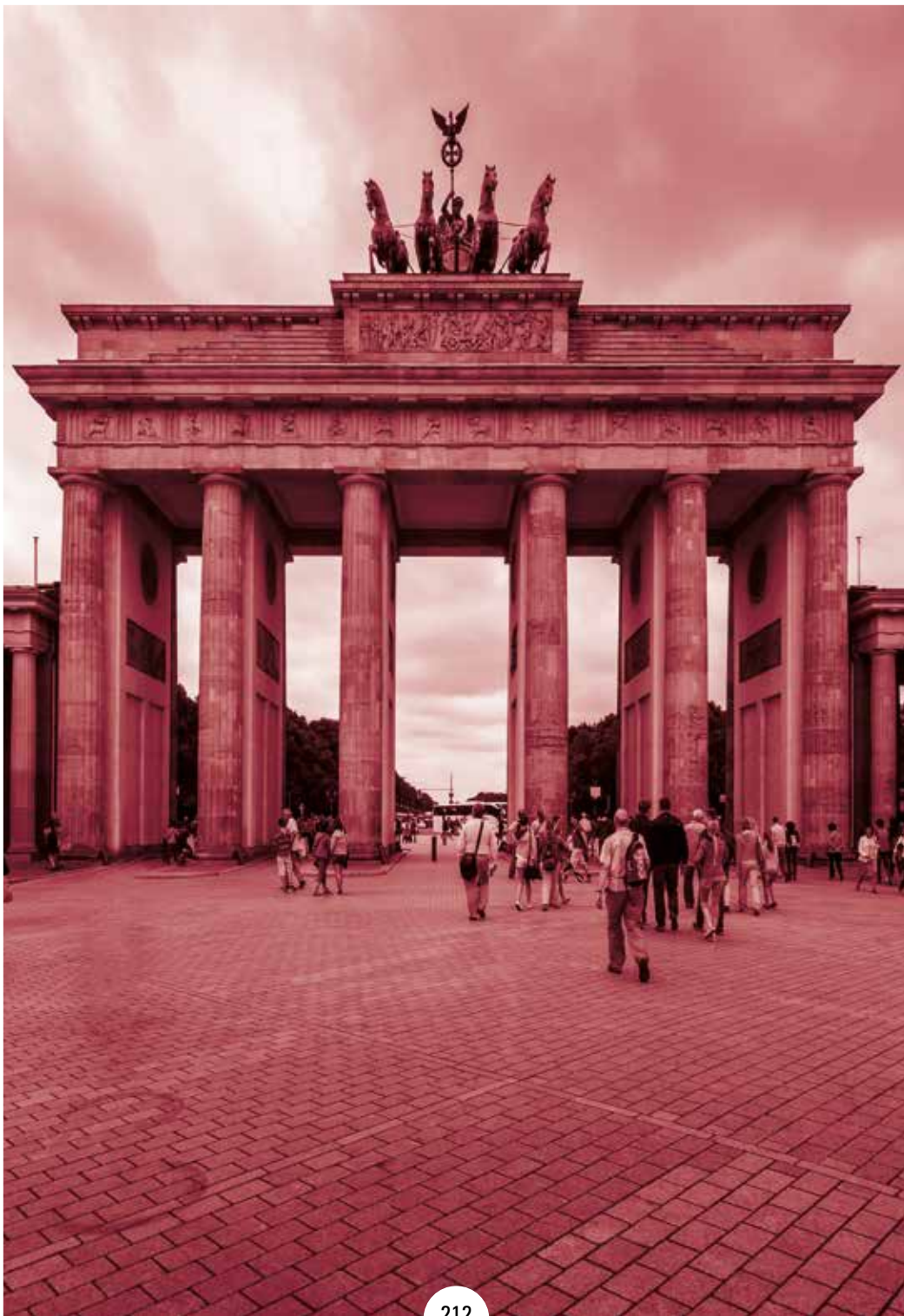
Svarene i begge eksamens kontekster i forhold til disse spørgsmål er alt overvejende fra 70 % og op efter i kategorien “tilfredsstillende” og mest markant vedrørende bacheloropgaverne, hvor der måske i højere grad er anledning til at vurdere årets to temaer. Mest markant er det dog, at ‘ved ikke’ angives som svar af forholdsvis mange censorer.

Afslutning

Med denne formentlige næstsidste censorberetning i linjefaget specialpædagogik er det oplagt fristende at give stemme til udtalelser fra censorer, der har oplevet faget og dets studerende fra den bedste side, når fag og stu-

derende på en eller anden måde illustrerer, at 1+1 ikke altid er lig med summen 2, men kan være mere:

- *“Dygtige lærerstuderende, der var undervist godt og havde konstruktiv tilgang til deres nye gerning. Beklager at specialpædagogik går ud som linjefag midt i disse inklusionstider”.*
- *“Engagerede studerende, der var motiverede til at tage udfordringen op med inklusion og den nye skolereform. Fint niveau på den mundtlige eksamen. Mange studerende var meget kritiske i forhold til nuværende praksis på de specialpædagogiske institutioner. Men faget har alt for få timer. Et linjefag skal have dybde og kvalitet for at blive respekteret i den virkelige verden”.*
- *“Der var tale om et bemærkelsesværdigt højt fagligt niveau hos de studerende. Der var også tale om et atypisk eksamenshold, hvor en stor del af de studerende havde arbejdet som færdiguddannede lærere i mange år. Det er en spændende oplevelse at se en sådan gruppe kaste sig over teoretisk stof og gøre dette anvendeligt i hverdage, som de i forvejen har forholdt sig til i mange år. Her var virkelig brugbare modeller for, hvordan en eksamen kan opleves, når den er allerbedst”.*

Tysk

Maria Pia Pettersson

Det nye censorkorps består af 37 censorer; 18 kvinder og 19 mænd; 13 interne og 24 eksterne; 15 % under 50 år.

I perioden fra den 1. september 2013 til 31. august 2014 er der blevet afholdt prøver i tysk efter LU 07 og efter LU 13.

Efter LU 07 blev der i alt afholdt 27 prøver, 15 mundtlige og 12 skriftlige. Der har i alt været anvendt 14 censorer, fem interne og 9 eksterne. Der er indberettet alle karakterer fra de mundtlige prøver, mens der kun foreligger 10 ud af 12 indberetninger for de skriftlige. 127 studerende har aflagt den mundtlige prøve og 136 den skriftlige. Karaktererne fordeler sig som følger:

Tysk mundtligt

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	10	5	21	42	30	19	7,21	127

Tysk skriftligt

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	6	15	33	35	28	19	6,73	136

Efter LU 13 blev der afholdt prøver på to af landets professionshøjskoler, men på forskellige lokationer; et regulært studieforløb og et komprimeret enkeltfagsforløb.

Prøven består af en skriftlig og en mundtlig del, som helhedsvurderes. Der er blevet anvendt fire censorer, en intern og tre aftagercensorer.

Der foreligger karakterindberetninger for alle prøver. Karaktererne fordeles sig som følger:

Karakterfordeling

-3	00	02	4	7	10	12	I alt	Gn.snit
0	5	6	14	15	12	13	65	6,91

Samlet set er antallet af studerende noget højere end sidste år. Karaktergennemsnittet er lavere.

Eksamensforløb, samarbejde og gennemførelse af eksaminer

Eksamensforløbene vurderes generelt som tilfredsstillende, ligeså samarbejdet ved eksamensbordet.

En eksamen er gennemført via et kommunikationssystem. Censor og eksaminator befandt sig et sted, mens eksaminand og en medeksaminator befandt sig et andet. Det er vigtigt, påpeger censor, at eksaminanden ikke var alene, men havde en fagperson ved sin side, der tilså lokalt. Der vil formodentligt blive afholdt flere eksaminer via kommunikationssystemer i fremtiden, derfor bør de forskellige parter erfaringer og vurderinger samles.

I forhold til samarbejdet med eksamensadministrationer har der i år været flere beklagelige forhold. Der er blevet klaget over honoreringsspørgsmål, forsinkede sagsbehandlinger, udeblevne eller forsinkede eksamensopgaver. I forbindelse med en mistanke om plagiat har det i et tilfælde været nødvendigt at inddrage censorformand og rektor for en professionshøjskole. Jeg anbefaler, at alle parter fremover ved mistanke om eksamensnyd ved plagiering nøje følger procedureerne, som er indskrevet i studieordningerne.

Uddannelsens kvalitet

Mange censorer har været opmærksomme på et misforhold mellem fagdidaktiske kvalifikationer og sproglige færdigheder, og det gælder både prøver efter LU 07 og LU 13. Mens der generelt er tilfredshed med de fagdidaktiske kvalifikationer, vurderes at de sproglige færdigheder for en del studerendes vedkomne er utilfredsstillende. Grunden er, som den ene censor påpeger, "IKKE uddannelsens gennemførelse, men derimod rammebetingelserne". Det antal timer, som står til rådighed i studiet, vurderes som ikke tilstrækkelig for at kunne opnå sikkerhed i alle faglige discipliner.

Censorerne understreger, at det fagdidaktiske ikke må nedtones, men at der samtidigt skal øget fokus på de studerendes sproglige udvikling.

Årets tema 1 vedr. gruppeprøver

Der er ingen kommentarer om gruppeprøver i rapporterne.

Årets tema 2 vedr. sammenhæng mellem målbeskrivelser, karaktergivning og vurderingsgrundlag

Det påpeges af flere censorer, at en helhedsvurdering på baggrund af flere parametre, som vægtes ligeligt, er et meget vanskeligt og et meget omfattende arbejde i forhold til den afsatte tidsramme. Dette gælder også og i høj grad for LU 13; for, som en censor skriver, selvom målbeskrivelserne i LU 13 er tilstrækkeligt præcise, ændrer det ikke ved det faktum, at en halv time til at eksaminere mundtligt og til at give en helhedsvurdering af mange kompetencemål på et kvalificeret grundlag, er en stor udfordring. En anden censor savner "retningslinjer for karaktergivningen i forholdet mellem den skriftlige og mundtlige del" og anbefaler to særskilte karakterer for prøvedelene.

Supplerende bemærkninger til den skriftlige del af prøven efter LU 13

Udgangspunktet for intersprogsanalyser, den skriftlige prøves første del, er et funktionelt sprogsyn og et kommunikativt sprogtilgængelighedsyn, som der står i indledningen til vurderingsskemaet. Dette udgangspunkt er vigtigt at understrege, vurderer censor.

Til analysen har skrivegruppen under den nationale faggruppe i tysk udarbejdet et vurderingsskema. Dette skema anser censor som en brugbar hjælp: "[...] den gav gennemgående en struktureret støtte til en kvalificeret analyse". Det at skulle foretage en samlet målsætning for eleven, som det også kræves, er en stor udfordring for de studerende. Det skyldes, at der skal en del træning og erfaring som "den studerende ofte ikke kan nå at indsamle på den korte tid studiet varer", mener en censor og anbefaler

at intersprogsanalyse fortsat bør have en central plads i undervisningen. En anden censor vurderer at intersprogsanalysen som del af den skriftlige prøve ikke er fyldestgørende nok: *"Dette fungerer klart bedre mundtligt"*.

Til anden del af prøven, den fagdidaktisk orienterede besvarelse, er der blevet udarbejdet en opgaveskabelon. Her understreges, at den studerende skal bruge tekstmaterialet, der gives, som grundlag for udarbejdelse af besvarelsen, hvilket ikke alle har gjort i tilstrækkelig grad. Dette punkt er vigtigt at tematisere, mener en censor. Men en anden censor anbefaler, at det bliver indskærpet at *"vurderingen [...] udelukkende sker i forhold til prøvematerialets tekster og i hvilken grad disse tekster bliver inddraget eller brugt til refleksion"*.

Det performative element, som den mundtlige del af prøven kræver, er blevet angrebet på *"forskellige interessante og udmærkede måder"*, beretter en censor. Hun opfordrer til, at dette element diskuteres kollegialt, og at der laves et katalog over performative elementer til inspiration og afklaring for alle.

Bacheloreksamen

Det har i år været meget vanskeligt at få allokert censorer især til prøver med få eksaminander, som det ofte er tilfældet for en del bachelorprøver. 11 censorer har været anvendt til 13 bachelorprøver.

Karakterfordeling

Karakter	-3	00	02	4	7	10	12	Gn.snit	I alt
Antal	0	2	2	3	16	4	5	7,12	32

Antallet af studerende, der aflagde bachelorprøven i tysk, er det samme som i fjor, nemlig 32; mens karaktergennemsnittet er faldet.

Eksamensforløb og samspillet ved eksamensbordet vurderes som tilfredsstillende. Også hvad angår uddannelsens kvalitet er der generelt tilfredshed, men der foreslås i de studerendes interesse, at kravet om videnskabelighed præciseres *"[...] hvor videnskabelige sådanne rapporter bør være og kan forventes at være på baggrund af uddannelsens rammebetingelser"*.

Supplerende kommentarer

Jeg vil henvise til, at med folkeskolereformen er der kommet fokus på tidligere sprogstart i alle fremmedsprogfag, herunder tysk. Det bliver nødvendigt at tilgodese fagdidaktiske problemstillinger og udfordringer på forskellige alderstrin både i studierne og ikke mindst til prøverne, da fremtidige tysklærere skal være kvalificeret til at undervise alle aldersgrupper.

LU 13 giver igen mulighed for at uddanne 'den kompetente sproglærer'. Derfor er det vigtigt at samle erfaringer med, hvordan fremmedsprogfagsstudier sammensættes og hvilke typer af specialiseringsmoduler, de studerende får mulighed for at følge; alt med henblik på at optimere studierne og at udnytte den store chance for kompetenceløft for fremmedsproglærere.

Censorformænd for fagene

Almen didaktik

Benedikte Vilslev Petersen
E: bp@via.dk
T: 8618 1905 / 2241 7761
Montanagade 10,
8000 Århus C

Billedkunst

Henrik Marxen
E: henrik.marxen1@skolekom.dk
T: 6318 4339 / 2627 4179
Kongebrovej 43,
5500 Middelfart

Biologi

Frank Jensen
E: frje@ucl.dk
T: 2618 4410
Toldbodvej 10
Snoghøj
7000 Fredericia

Dansk

Niels Mølgaard
E: nmo@via.dk
T: 6160 2368
Sølystvej 29,
8660 Skanderborg

Dansk som andetsprog

Fie Høyrup
E: fiho@ucc.dk
T: 4189 7644
UCC
Linnegade 2
1361 København K

Engelsk

Karsten Gramkow
E: kag@ucn.dk
T: 2868 9649
Hassel Allé 4,
9000 Aalborg

Fransk

Annette Søndergaard Gregersen
E: asgr@ucc.dk
T: 5665 4460
Salbyvej 17,
4700 Køge

Fysik/kemi

Lars Henrik Jørgensen
E: lhjo@ucsyd.dk
T: 7266 5047 / 2082 3048 /
7452 3048
Ægirsvej 20
6100 Haderslev

Geografi

Poul Kristensen
E: pokr@ucl.dk
T: 6534 2110 / 2044 5304
Stavrevej 23,
5300 Kerteminde

Historie

Rune Christiansen
E: ruch@viauc.dk
T: 2690 0023
Bjerggade 20,
6000 Kolding

Hjemkundskab

Kirsten Jensen
E: kije@ucl.dk
T: 7568 3210 / 2539 3177
Hovedvejen 24 B Hjarnø
7130 Juelsminde

Håndarbejde

Hanne Schneider
E: hsch@ucc.dk
T: 3880 0106 / 2285 0092 / 3369 7969
Vigvejen 10,
Vellerup,
4050 Skibby

Idræt

Torben Vandet
E: tov@ucn.dk
T: 7269 0602 / 7269 3000
Bundgårdsvej 13,
9000 Ålborg C

Kristendomskundskab/livsoplysning/ medborgerskab

Lakshmi Sigurdsson
E: las@ucc.dk
T: 5092 2334
Gl. Kalkbrænderi Vej 41, 4. tv.
2100 København Ø

Kristendomskundskab/religion

Hans Krab Koed
E: hans.krab.koed@skolekom.dk
T: 7544 6444 / 7266 3071
Christiansholm,
Christiansholmsvej 2,
Fovslet,
6580 Vamdrup

Matematik

Arne Mogensen
E: arne.mogensen@skolekom.dk
T: 8743 0360 / 8755 3089
Ved Stranden 103,
8250 Egå

Materiel design / Håndværk og design

Bolette Kremmer Hansen
E: blha@phmetropol.dk
T: 7248 7204 / 5164 0505
Falkoner allé 36 2. th.
2000 Frederiksberg

Musik

Erik Heiberg Lyhne
E: ly@via.dk
T: 2897 7330/ 8755 3008
Fenrisvej 19,
8230 Åbyhøj

Natur/teknik

Jens Jakob Ellebæk
E: jjel@ucsyd.dk
T: 7583 4457
Lyngbakken 10
Assentoft

Praktik

Mai-Britt Herløv Petersen
E: maiconsultmail@gmail.com
T: 2728 2937
Teglholt Tværvej 3 st.th.
2450 København SV

Psykologi

Maja Damkier
E: mabd@ucl.dk
T: 2810 4907
Fælledvej 11, 2. th.
5000 Odense C

Pædagogik

Frits Hedegaard Eriksen
E: frits.hedegaard.eriksen@skolekom.dk
T: 9752 7104 / 8755 3212 / 9752 1766
Petuniavej 113,
7800 Skive

Samfundsfag

Rune Riberholt
E: ruri@phmetropol.dk
T: 5614 4999 / 7248 7225
Stjernevænget 7
2680 Solrød Strand

Sløjd

Ole Skovmøller
E: os@via.dk
T: 8755 1831
Villadsensvej 6,
8240 Risskov

Specialpædagogik

Christian Quvang
E: cquv@ucsyd.dk
T: 7266 2516
Vedelsvej 5,
6760 Ribe

Tysk

Maria Pia Pettersson
E: mapp@ucl.dk
T: 6597 8814 / 2843 5980
Beldringevej 105,
5270 Odense N

*© Censorformandskabet for Læreruddannelsen
Ansvarshavende: Hans Krab Koed
Redaktør: Ole Skovmøller
Grafisk design og produktion: Hanne Nissen
Foto: Colourbox
Tryk: Filippen Grafisk
Udgivelse: Censorformandskabet for Læreruddannelsen 2014*

Censorformandskabet for Læruddannelsen

Lembckesvej 7, 6100 Haderslev

Telefon 7266 5160

Mail pc@ucsyd.dk

www.laerercensor.dk

Censorformand Hans Krab Koed

Telefon 7544 6444 / 7266 3071

Mail hans.krab.koed@skolekom.dk

LÆRER
UDDANNELSEN
GÆST
FORMANDSKABET
LØS
ÅRSBERE
RETNING
TV